

**ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ
ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ !
ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ !**

ΚΑΤΣΑΝΟΣ
ΣΕΙΡΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ

**ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ,
ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΝΩ**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
Σωτήρης Βερελής

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΚΑΤΣΑΝΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΤΣΑΝΟΣ

Αριστοτέλους 30 – τηλ. 235.683

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. ΛΟΥΙΤΖΙ

2. ΤΖΟΒΑΝΙ

3. ΑΝΤΟΝΙΑ

4. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

5. ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ

6. ΚΑΡΑΜΠΙΝΓΕΡΟΣ

7. ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΗΣ

8. ΓΕΡΟΣ

9. ΔΥΟ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Σκηνή: Ένα συνηθισμένο εργατικό σπίτι. Ένα τραπέζι στο κέντρο και στις πλευρές ένα κρεβάτι και μία ντουλάπα. Επίσης ένας μπουφές, ένα ψυγείο, μία κουζίνα γκαζιού και σε μικρή απόσταση δύο μπουτίλιες οξυγόνου.

Μπαίνει μια γυναίκα (Αντονία) ακολουθούμενη από μια άλλη πιο νέα (Μαργαρίτα), φορτωμένες με ψώνια που τ' αφήνουν πάνω στο τραπέζι.

ΑΝΤ. Στάθηκα τυχερή που σε συνάντησα. Διαφορετικά δεν ξέρω πώς θα τα κουβαλούσα όλα αυτά.

ΜΑΡ. Μπορώ να μάθω πού βρήκες χρήματα για ν' αγοράσεις όλα αυτά τα πράγματα;

ΑΝΤ. Στο είπα πως δεν τ' αγόρασα. Τα κέρδισα με κουπόνια του TIDE. Έπειτα βρήκα μέσα σ' ένα τέτοιο κουτί ένα χρυσό νόμισμα.

ΜΑΡ. Αυτά πήγαινε να τα πεις σε καμιά άλλη... χρυσό νόμισμα...

ΑΝΤ. Γιατί, δεν το πιστεύεις;

ΜΑΡ. Ε..., όχι.

ΑΝΤ. Τότε να σου διηγηθώ κάτι άλλο. Ε..., πού πας;

MAP. *(Πάει να φύγει)*. Γεια σου.

ANT. Στάσου, στάσου. Περίμενε. Θα σου πω την αλήθεια, αλλά πρώτα κλείσε την πόρτα.

MAP. *(Κλείνει την πόρτα)*. Εμπρός, λέγε. *(Κάθεται)*.

ANT. Λοιπόν, πήγα σούπερ-μάρκετ και εκεί ήταν ένα τσούρμιο γυναίκες και δυο-τρεις άνδρες που κάνανε μεγάλη φασαρία για τις τιμές που αυξήθηκαν μέχρι σηδιάς.

MAP. Σωστά τό 'πες. Μέχρι σηδιάς.

ANT. *(Κοιτά τα ψώνια που με το ζόρι χωρούσαν μέσα στο ντουλάπι)*. Τα ζυμαρικά και η ζάχαρη, δε λέγεται. Για να μη μιλήσουμε για το κρέας και τα συσκευασμένα είδη. Και ο διευθυντής προσπαθούσε να μας καλμάρει. «Μα εγώ δεν μπορώ να κάνω τίποτα», έλεγε, «τις τιμές τις βάζει η διεύθυνση, αυτή αποφάσισε τις αυξήσεις». «Αποφάσισε; Με ποιανού άδεια;» «Με κανενός άδεια. Είναι νόμιμο. Υπάρχει ελεύθερο εμπόριο. Ελεύθερος ανταγωνισμός». Ελεύθερος ανταγωνισμός εναντίον ποιου; Εναντίον μας; Και μεις πάντα πρέπει ν' απειλούμαστε, τα λεφτά ή τη ζωή σας; «Είστε ληστές» τους φώναζα εγώ. Και μετά κρύφτηκα.

MAP. Μπράβο. Σωστά έκανες.

ANT. Μετά, μια γυναίκα είπε: «Φτάνει, μέχρι εδώ. Αυτή τη φορά τις τιμές θα τις καθορίσουμε εμείς... Θα πληρώσουμε αυτό που πληρώναμε πέρυσι. Και αν κάνετε τους δύσκολους τα παίρνουμε και φεύγουμε χωρίς να πληρώσουμε τίποτα. Καταλάβετε;» Έπρεπε νά 'βλεπες το διευθυντή. «Είστε τρελές. Θα καλέσω την αστυνομία». Φεύγει προς το ταμείο σαν αστραπή για να τηλεφωνήσει, μα το τηλέφωνο δε λειτουργεί. Κάποιος έκοψε το καλώδιο. «Συγγνώμη, αφήστε με να πάω στο γραφείο μου. Συγγνώμη». Αλλά δεν μπορούσε να περάσει. Όλες οι γυναίκες από γύρω του. Μας σπρώχνει. Και τότε μια γυναίκα κάνει πως τρώει τάχα μια κλωτσιά, πέφτει κά-

τω και κάνει τη λιπόθυμη.

MAP. *(Γελώντας)*. Α...α... τι ωραία!

ANT. «Δελέ», φωνάζει μια νταρντανογυναίκα. «Τά 'βαλες με μια φτωχή γυναίκα που ίσως είναι και έγκυος. Αν χάσει το παιδί να δεις τι έχεις να πάθεις. Θα σε κλείσουμε φυλακή. Δολοφόνε». Και μετά όλες μαζί. «Παιδοκτόνε».

MAP. *(Γελώντας)*. Αχ... πόσο λυπάμαι που δεν ήμουν κι εγώ εκεί!

ANT. Κρίμα, ήταν σωστό πανηγύρι.

MAP. Και πώς τέλειωσε;

ANT. Πληρώσαμε αυτό που αποφασίσαμε. Πρέπει να σου πω πως κάποια το παράκανε λιγάκι. Θέλησε, για τα πράγματα που πήρε, να της κάνει πίστωση, χωρίς να δώσει καν όνομα, «δεν θα σας πω πού μένω», έλεγε, «γιατί μετά, κύριε διευθυντά, είστε ικανός να με καταγγείλετε, σας ξέρω εγώ. Πρέπει να μου έχετε εμπιστοσύνη. Η εμπιστοσύνη είναι η ψυχή του εμπορίου. Αυτό δε λέτε πάντα; Λοιπόν, εις το επανδεδείν και καλή εμπιστοσύνη».

MAP. Χα... χα... χα.

ANT. «Έρχεται η αστυνομία», άρχισε να φωνάζει κάποια, αλλά ήταν παραμύθι. Τότε όλες μαζί το βάλουμε στα πόδια. Άλλη άφηγε κάτω τα ψώνια και άλλες ξεσπούσαν σε κλάματα. «Ησυχία, ησυχία», άρχισαν να φωνάζουν κάτι εργάτες που βρέθηκαν εκεί. «Γιατί τα κάνετε επάνω σας, γιατί σας πιάνει τέτοιος φόβος για την αστυνομία; Για το Θεό! Είναι δικαίωμα σας να πληρώσετε μόνο αυτό που πρέπει». Τότε αρχίσαμε να φωνάζουμε όλες μαζί: Δεν πληρώνουμε, δεν πληρώνουμε». Και αυτό μετράει για τα λεφτά που μας κλέψανε τόσα χρόνια που ψωνίζουμε εδώ. Και δόστου και φεύγανε οι γυναίκες φορτωμένες με πράγματα. Και τότε το ξανασκέφτηκα. Έκανα όλα τα ψώνια από την αρχή. «Δεν πληρώνουμε, δεν πληρώνουμε», φώναζα και όλες οι άλλ-

λες φώναζαν μαζί.

MAP. Αχ τι ωραία. Να πάρει η ευχή, κρίμα να μην είμαι κι εγώ εκεί.

ANT. Στο μεταξύ νά 'σου και η αστυνομία. Όμως αυτή τη φορά καμιά μας δεν τό 'βαλε στα πόδια. Τρέμαμε, μα δεν φαινόταν το παραμικρό. Τόσο, που βλέποντας μας έτσι αποφασιστικές να βγαίνουμε έξω φορτωμένες με τα ψώνια και μ' όλη τη φασαρία που γινόταν, δεν καταλάβαιναν τίποτα. «Αντε, γρήγορα πάτε μέσα να συλλάβετε τους κλέφτες». Και δρόμο, φεύγαμε με τους εργάτες που κάνουν αλυσίδα για να φτάσουμε άνετα στο τραμ.

MAP. Τι ωραία...

ANT. Ε, ναι. Ήταν σαν γιορτή, όχι τόσο γιατί δεν πληρώσαμε τα πράγματα, αλλά γιατί για πρώτη φορά κάναμε όλες μαζί κάτι σωστό και με κουράγιο ενάντια στ' αφεντικά.

MAP. Καλά όλ' αυτά, αλλά τώρα τι θα πεις στον άντρα σου; Δε φαντάζομαι να πασσάρεις και σ' αυτόν το παραμύθι με τα κουπόνια.

ANT. Γιατί, λες να μην το χάψει;

MAP. Εγώ λέω όχι.

ANT. Καλά λες. Ίσως είναι πολύ χοντρό. Το κακό είναι ότι έτσι όπως είναι νομοταγής, θα μου κάνει καμιά σσηνή. Είναι και το άλλο. Σήμερα ξόδεψα και τα λίγα χρήματα που έμειναν και δεν έχω ούτε δραχμή να πληρώσω το γκάζι και το ηλεκτρικό. Για το νοίκι δε με νοιάζει, γιατί έτσι κι αλλιώς δεν το πληρώνω εδώ και τέσσερις μήνες.

MAP. Κι εγώ δεν έχω φράγκο για το νοίκι..., έχω να το πληρώσω εδώ και πέντε μήνες. Κι ούτε μπόρεσα να κάνω τα ψώνια που έκανες εσύ.

ANT. Λοιπόν, για ν' αρχίσουμε. Πρέπει να εξαφανίσουμε τα πάντα. Κάνε μου τη χάρη να πάρεις μαζί σου λίγα από τα ψώνια.

MAP. Όχι, όχι, ευχαριστώ, δε μου χρειάζονται. Ασε που δεν

έχω λεφτά να σε πληρώσω.

ANT. Έλα, άσε τα λόγια, είναι τζάμπα εμπόρευμα. Σήμερα γίνεται πίστωση. Εμπρός, πάρτα από δω.

MAP. Και μετά τι θα πω στον άντρα μου; «Ξέρεις, είναι πράγματα μισογλεμένα;» Θα με σκοτώσει. Όχι, όχι.

ANT. Ο δικός μου πάντως δε θα με σκοτώσει. Θα με πρήξει όμως. «Καλύτερα να πεθάνω από την πείνα, παρά να πάω ενάντια στο νόμο. Εγώ πάντα πλήρωνα μέχρι την τελευταία δεκάρα. Φτωχός, αλλά τίμιος. Εγώ θέλω να περπατώ με το κεφάλι ψηλά μέσα στην κοινωνία...». Μα τι έχω πάρει. Τι κουτιά είναι αυτά *(διαβάζοντας)*. Κρέας κομπόστα για σκυλιά και γάτους. Για κοίτα. *(Δείχνει τα κουτιά στη Μαργαρίτα)*.

MAP. Καλά, αυτά γιατί τα πήρες;

ANT. Δεν ξέρω. Φαίνεται πως μέσα στη σύγχυση άρπαξα ό,τι τύχαινε. Κοίτα αυτό. *(Δείχνει μια σακούλα)*. Διαλεχτό καναβούρι για πουλιά.

MAP. Καναβούρι για πουλιά;

ANT. *(Παίρνει ένα άλλο κουτί)*. Ευτυχώς που όλα είναι πράγματα που δεν τα πλήρωσα. Διαφορετικά, θά 'τρωγα... ένα... κεφάλι κουνελιού.

MAP. Μα τι λες. Κεφάλι κουνελιού;

ANT. Ε, έτσι γράφει εδώ... δέκα κεφάλια για να πλουτίσετε το γεύμα των κοτόπουλων σας. Δέκα κεφάλια διακόσες λιρέτες...

MAP. Χα, χα. Μα αυτά είναι πράγματα απ' τον άλλο κόσμο. Κι ήθελες να πάρω μαζί μου αυτές τις βρωμιές;

ANT. Α, όχι. Τα κουνελίσια κεφάλια τα εκτιμώ πάρα πολύ. Εσύ θα πάρεις μαζί σου μόνο τα χρήσιμα πράγματα, λάδι, ζυμαρικά... Εμπρός, κουνήσου. Έτσι κι αλλιώς ο άντρας σου κάνει νυχτερινή βάρδια κι έχεις όλο τον καιρό να τα κρύψεις.

MAP. Ναι, να τα κρύψω. Κι αν μετά η αστυνομία κάνει έρευ-

να από σπίτι σε σπίτι;

ANT. Να μη λες βλακείες... η αστυνομία... Όλη η περιοχή ήταν σήμερα στο σούπερ-μάρκετ κι εδώ θά 'ναι περίπου 100.000 οικογένειες... Εσύ φαντάζεσαι να κάνει η αστυνομία έρευνα ένα προς ένα στα σπίτια; Και πότε θα τελειώσει; Το Πάσχα. *(Κρυφοκοιτά από το παράθυρο)*. Στο διάβολο, ο άντρας μου. Ανεβαίνει. Είναι ήδη εκεί κάτω. Δρόμο... Πάρε αυτά τα πράγματα. Βάλτα κάτω από το παλτό σου και φύγε. Βοήθα με να βάλω τα δικά μου κάτω από το κρεβάτι. Όχι, μη με βοηθάς. Θα τα κάνω μόνη μου. Βιάσου να κρύψεις τα δικά σου. *(Η Μαργαρίτα τακτοποιεί γρήγορα τις διάφορες σακούλες στην ποδιά της και τα σκεπάζει με το παλτό, ενώ η Αντονία κρύβει όλες τις σακούλες που 'ταν στο ντουλάπι και στο τραπέζι, κάτω απ' το κρεβάτι. Αφήνει έξω μόνο τις τροφές για τα ζώα)*. Φύγε, φύγε.

(Μπαίνει μέσα ο Τζοβάνι και διασταυρώνεται με τη Μαργαρίτα).

MAP. Καλημέρα Τζοβάνι.

TZO. Ω, καλημέρα Μαργαρίτα. Πώς πας;

MAP. Καλά, ευχαριστώ... Γεια σου Αντονία, θα σε ξαναδώ σύντομα.

ANT. Ναι, θα ιδωθούμε. Χαιρετισμούς στον άντρα σου. *(Ο Τζοβάνι στέκεται αμήχανος και κοιτά τη Μαργαρίτα που φεύγει φουσκωμένη)*.

ANT. *(Παίρνει τη σακούλα με τις ζωοτροφές και τη βάζει στο ντουλάπι)*. Λοιπόν, Τζοβάνι, τι κοιτάς σα βλάκας; Πού γύριζες; *(Ετοιμάζει το τραπέζι για δείπνο. Πλαστικό τραπεζομάντιλο, πιάτα κλπ.)*.

TZO. Μα... τι έχει η Μαργαρίτα;

ANT. Γιατί, τι έχει;

TZO. Μα... είναι χοντρή εκεί μπροστά..., μια κοιλιαρά...

ANT. Ε, και; Πρώτη φορά βλέπεις μια παντρεμένη με κοιλιαρά;

TZO. Θες να πεις πως είναι έγκυος;

ANT. Είναι το λιγότερο που μπορεί να συμβεί σε μια παντρεμένη.

TZO. Καλά, και πόσο μηνών είναι; Την περασμένη Κυριακή την είδα και δε μου φάνηκε...

ANT. Και πότε εσύ κατάλαβες κάτι από γυναίκες; Εκτός βέβαια ότι από την περασμένη Κυριακή πέρασε μια βδομάδα.

TZO. Ακου, μπορεί να είμαι βλάκας, αλλά όχι μέχρις αυτού σημείου. Κι ύστερα με το Λουίτζι, τον άντρα της, δουλεύουμε στο ίδιο πόστο και μου τα λέει σχεδόν όλα γι' αυτόν και τη γυναίκα του.

ANT. Υπάρχουν πράγματα που δε λέγονται.

TZO. Γιατί δε λέγονται; Μα είσαι χαζή; Τον πειράζει να πει ότι η γυναίκα του είναι έγκυος; Είναι ντροπή να έχεις ένα παιδί;

ANT. Ε, τότε φαίνεται πως δεν το ξέρει ακόμα. Και αν δεν το ξέρει ο ίδιος πώς να σου το πει;

TZO. Πώς... δεν το ξέρει;

ANT. Ε, φαίνεται πως αυτή δε θέλησε να του το πει.

TZO. Τι δε θέλησε να του το πει.

ANT. Ε, να, ο Λουίτζι επέμενε πάντα πως είναι ακόμα νωρίς... και ότι δεν είναι καιρός με την κρίση που υπάρχει. Πρώτα πρέπει να τακτοποιηθούν και ότι αν έμενε έγκυος, η εταιρεία που δουλεύει θα την απέλυε. Αλλωστε την ανάγκαζε να παίρνει το χάπι.

TZO. Καλά, αν αυτός την ανάγκαζε να παίρνει το χάπι, πώς έμεινε έγκυος;

ANT. Φαίνεται πως δεν επέδρασε. Ξέρεις, καμιά φορά, συμβαίνει κι αυτό.

TZO. Ε, κι αν συμβαίνει, τότε γιατί τό 'κρύψε απ' τον άντρα

της; Τι φταίει αυτή;

ANT. Ίσως το χάπι δεν επέδρασε γιατί δεν τό 'παίρνε. Και αν κάποια δεν το παίρνει, το χάπι μετά δεν κάνει τίποτα.

TZO. Μα τι λες;

ANT. Εμ, να ξέρεις, αυτή είναι θεοσεβούμενη και ο Πάπας είπε: το χάπι είναι αμαρτία.

TZO. Δε μου λες, τρελάθηρες; Τι έχεις μέσα στο κεφάλι σου; Το χάπι που δεν κάνει τίποτα γιατί δεν το παίρνει, ο Πάπας, αυτή μια κοιλαρά εννιά μηνών και ο σύζυγος που δεν πήρε χαμπάρι.

ANT. Φασκιώνονταν.

TZO. Φασκιώνονταν;

ANT. Ναι. Δενόταν σφιχτά σφιχτά με κορσέ για να μη χτυπά στο μάτι, τόσο που σήμερα το πρωί της τό 'πα: "Μα είσαι τρελή; Θέλεις να χάσεις το παιδί; Στο τέλος θα το πνίξεις. Ξεφασκιώσου αμέσως και γραφτούς αν σε απολύσουν. Το παιδί είναι πιο σημαντικό". Έκανα καλά;

TZO. Και βέβαια έκανες καλά. Ναι, καλά έκανες.

ANT. Μου αξίζει μπράβο;

TZO. Ναι, ναι, μπράβο.

ANT. Κι έτσι η Μαργαρίτα αποφάσισε να ξεφασκιωθεί και μπλαφ αμέσως η κοιλιά... Και της είπα ακόμα: "Κι αν ο άντρας σου, σου δημιουργήσει προβλήματα, πες του να 'ρθει στο σπίτι μου, όπου ο άντρας μου θα του πει δυο λογάκια όπως πρέπει". Καλά έκανα;

TZO. Σίγουρα, έκανες καλά.

ANT. Αξιζω μπράβο;

TZO. Ναι, ναι.

ANT. Λες ναι, ναι... Σου φαίνεται τρόπος αυτός ν' απαντάς... Μα, πες μου, τά 'χεις μαζί μου; Εμπρός λοιπόν, τι έκανα και μου φέρεσαι έτσι;

TZO. Μα όχι δεν τά 'χω με σένα. Τά 'χω με κείνο που συνέβη σήμερα στο εργοστάσιο.

ANT. Γιατί, τι έγινε;

TZO. Το μεσημέρι πήγαμε να φάμε στο εστιατόριο και τέσσερις πέντε εξαγριωμένοι άρχισαν να φωνάζουν για το φραγητό..., ότι ήταν μια αηδία... σκάρτο και τέτοια.

ANT. Ενώ, αντίθετα, ήταν καλό; Γεύμα εξαιρετικό και άφθονο, ε;

TZO. Όχι, όχι. Ήταν πράγματι αηδία, αλλά δε χρειαζόνταν να μαζευτούν όλοι και να κάνουν αυτή τη φασαρία.

ANT. Όλοι μαζί... Καλά είπες πως ήταν τέσσερις πέντε. Πόσοι ήταν τελικά;

TZO. Στην αρχή, ναι. Αλλά μετά φάγανε και βγήκανε όλοι χωρίς να πληρώσουν.

ANT. Και αυτοί;

TZO. Τι και αυτοί;

ANT. Να, λέω, όχι μόνο οι τέσσερις πέντε, αλλά και οι άλλοι.

TZO. Ναι, ακόμα και η επιτροπή του εργοστασίου... που τουλάχιστον αυτοί θα έπρεπε να δώσουν το καλό παράδειγμα και όχι να συμμαχήσουν με τους εξτρεμιστές.

ANT. Ε, βέβαια.

TZO. Μα δε σου τέλειωσα. Βγαίνοντας να πάρω το τραμ, περνά μπροστά από του σουπερ-μάρκετ της περιοχής και βλέπω ένα τσούρμο γυναίκες να βγαίνουνε όλες φορτωμένες με πράγματα. Ρωτώ και μου απαντούν ότι τα πλήρωσαν όσο αυτές είχαν αποφασίσει. Κατάλαβες τώρα;

ANT. Κοίτα πράγματα...

TZO. Όχι μόνο δεν άφησαν τίποτα στα ράφια, αλλά οι περισσότερες έφυγαν χωρίς να πληρώσουν.

ANT. Και αυτοί;

TZO. Τι και αυτοί;

ANT. Ε, να, λέω, όπως οι εξοργισμένοι από το εργοστάσιο που δεν πλήρωσαν στο εστιατόριο;

TZO. Ε, ναι, και αυτοί. Κακοποίησαν μάλιστα και τον διευθυ-

ντή.

ANT. Ποιον διευθυντή, του σούπερ-μάρκετ ή του εστιατορίου;

TZO. Και τους δύο.

ANT. Δες πράγματα... Μόνο που τ' ακούω συγχύζομαι.

TZO. Το πιστεύω. Αυτοί οι λούμπεν του διαβόλου, οι οργισμένοι, οι προβοκάτορες. Παίζουν το παιχνίδι των αφεντικών και αυτοί μετά διαδίδουν ότι οι εργάτες κλέβουν και ότι είμαστε τα κατακάθια της κοινωνίας.

ANT. Μα τι λες για τους εργάτες; Στο σούπερ-μάρκετ ήταν γυναίκες. Έτσι δεν είναι;

TZO. Ναι, μα είναι άντρες που μετά στο σπίτι κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν και μπορεί να λένε κι από πάνω: Μπράβο, καλά έκανες... αντί να τις σπάσουν στο κεφάλι ένα ένα τα κουτιά με τις σακούλες. Αν η γυναίκα μου έκανε κάτι τέτοιο, θα την έβαζα να φάει ακόμα και το κουτί της κονσέρβας μαζί με το το κλειδί που την ανοίγουν. Και μη σου περνά από το μυαλό να κάνεις κάτι τέτοιο, γιατί αν μάθω πως άρπαξες στο σούπερ-μάρκετ ή ότι τόλμησες να πληρώσεις πιο λίγα, έστω κι ένα κουτάκι αντσούγιες, εγώ... εγώ...

ANT. Εσύ θα με βάλεις να φάω και το κλειδί. Το ξέρω.

TZO. Όχι, κάτι χειρότερο. Θα φύγω απ' αυτό το σπίτι... Θα πάρω ταμπογαλάκια μου και δε θα με ξαναδείς πια. Μάλλον, πρώτα θα σε σπάσω στο ξύλο και μετά θα ζητήσω διαζύγιο.

ANT. Ακου, αν βλέπεις έτσι μερικά πράγματα, μπορείς να πηγαίνεις και τώρα αμέσως... και χωρίς διαζύγιο. Πώς όμως μπόρεσες ακόμα και να το σκεφτείς... κοίτα, προτιμώ να σ' αφήσω να πεθάνεις της πείνας, παρά να φέρω στο σπίτι πράγματα που δεν πληρώθηκαν στις νόμιμες τιμές.

TZO. Μάλιστα, κι εγώ το προτιμώ. Αλήθεια, μια και μιλάμε για φαΐ, τι υπάρχει για βραδινό; Γιατί μ' αυτή τη φασα-

ρία στο εστιατόριο δεν έφαγα κιόλας. Λοιπόν τι έχει;

ANT. Αυτό, (ακουμπάει με φούρια πάνω στο τραπέζι δυο κουτιά με κρέας για σκυλιά).

TZO. Τι είναι αυτά;

ANT. Δεν ξέρεις να διαβάζεις; Είναι ανάμικτο κρέας για σκυλιά και γάτους.

TZO. Τι;

ANT. Είναι πάρα πολύ καλό.

TZO. Θά 'ναι περίφημο για τα σκυλιά.

ANT. Δεν υπήρχε τίποτα άλλο. Ε, κι έπειτα είναι φθηνό, θρεπτικό, όλο πρωτεΐνες, εξαιρετο. Κοίτα, το γράφει κιόλας.

TZO. Κοροϊδεύεις.

ANT. Ποιος κοροϊδεύει; Πήγες ποτέ σου να ψωνίσεις; Ξέρεις σε τι τιμές έφτασαν το λάδι, οι ντομάτες, το κρέας; Όλα κοστίζουν διπλάσια και δεν τα βρίσκεις. Τά 'κρυψαν για να κάνουν μαύρη αγορά. Είμαστε χειρότερα κι από τον πόλεμο.

TZO. Έλα, ας μην υπερβάλλουμε... απ' τον πόλεμο. Όπως και νά 'ναι, δεν είμαι ακόμα σκυλί... και το αρνούμαι... Αρνούμαι να...

ANT. Αρνήσου όσο θέλεις... γιατί μπορεί να μην είσαι ακόμα σκυλί... μάλλον σίγουρα δεν είσαι, αλλά τα αφεντικά δεν το σκέφτονται έτσι. Γι' αυτά είμαστε χειρότεροι από σκυλιά.

TZO. Ναι, ναι, σύμφωνοι, πάρε όμως από δω αυτή τη βρομιά. Να τη φας εσύ, αν σου αρέσει. Εγώ θα πιω ένα φλυτζάνι γάλα... Μου φτάνει.

ANT. Λυπάμαι, αλλά γάλα δεν υπάρχει.

TZO. Πώς δεν υπάρχει;

ANT. Α, δεν το ξέρεις; Σήμερα το πρωί ήρθε ο γαλατάς κι αμέσως διαδόθηκε ότι το αύξησαν γι' ακόμη μια φορά. Τότε, μερικοί προβοκάτορες πήδηξαν πάνω στο καμiónι κι

άρχισαν να μοιράζονται το γάλα σ' όλες τις γυναίκες εκατό λιρέτες το μπουκάλι. Μήπως είχες την απαίτηση να τ' αγοράσω σ' εκείνη την τιμή. Μισογλεμένο γάλα. Εσύ θα τό 'κάνεις; Και μετά... θα τό 'πίνεις;

TZO. Σίγουρα όχι.

ANT. Μπράβο, και τώρα μην πίνεις.

TZO. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο;

ANT. Μπορώ να σου κάνω μια σουπίτσα.

TZO. Από τι;

ANT. Από καναβούρι για καναρίνια.

TZO. Καναβούρι για καναρίνια;

ANT. Βέβαια, είναι πολύ σπέσιαλ βλέπεις. Ό,τι πρέπει για τον διαβήτη.

TZO. Μα εγώ δεν έχω διαβήτη.

ANT. Καλά, δεν είναι σφάλμα που δεν έχεις ακόμη... Κι έπειτα στοιχίζει τα μισά από το ρύζι. Ασε που δεν υπάρχει και ρύζι. Μονάχα χοντρό, απ' αυτό που δε σ' αρέσει.

TZO. Ε, όχι, φτάνει... Πρώτα με κάνεις σκυλί, έπειτα καναρίνι...

ANT. Ου, και πού να δεις ακόμη. Η Μικέλα, απέναντι, λέει ότι φτιάχνει κάθε μέρα στον άντρα της και ορκίζεται πως είναι πάρα πολύ καλό.

TZO. Ναι, ναι, παρατηρώ ότι όλο και μεγαλώνουν τα φτερά του.

ANT. Όλο το μυστικό είναι το ζουμί... Βλέπεις, πήρα και κουνελίσια κεφάλια.

TZO. Κουνελίσια κεφάλια;

ANT. Βέβαια... Πόσο αμόρφωτος τελικά είσαι! Η καναβουρόσουπα, παιδί μου, γίνεται με κουνελίσια κεφάλια. Κατεψυγμένα. Δεν πιστεύω νά 'χεις προκατάληψη για τα κατεψυγμένα είδη...

TZO. Εντάξει, εντάξει... Κατάλαβα... Γεια χαρά.

ANT. Πού πας;

TZO. Πού θες να πάω; Κάτω, σε κανένα εστιατόριο.

ANT. Και λεφτά;

TZO. Α, ναι. Δώσε μου λεφτά.

ANT. Τι λεφτά; Μη μου πεις πως έμεινες κιόλας χωρίς...

ANT. Όχι, αλλά ξέχασες ότι αύριο είναι να πληρώσουμε το ρεύμα, το γκάζι και το νοίκι. Ή μήπως θέλεις να μας διώξουν;

TZO. Έλα ντε, όχι. Ούτε συζήτηση.

ANT. Και λοιπόν ούτε εστιατόριο. Θα φροντίσω εγώ.

TZO. Πού πας;

ANT. Στης Μαργαρίτας, αυτή ψώνισε σήμερα. Θα δανειστώ κατιτί. Θά 'μαι πίσω σε ένα λεπτό. Εσύ στο μεταξύ διάβασε εφημερίδα ή πήγαινε να δεις τηλεόραση. Θά 'χει τη φάτσα αυτού του αγίου Μόρο που μιλά για την κρίση, που είναι οξεία αλλά όχι απελπιστική, που πρέπει να βοηθήσουμε όλοι, πλούσιοι και φτωχοί. Σφίξτε τα ζωνάρια, κάντε υπομονή, δείξτε κατανόηση και εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση και στο ΝΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ.

TZO. Καλά, αλλά μη φέρεις τίποτα κουνελίσια κεφάλια.

ANT. Μείνε ήσυχος, αυτή τη φορά θα σου φέρω τα πόδια. *(Βγαίνει)*.

TZO. Μμ, κάνεις και την έξυπνη, λέγε λέγε, εγώ όμως έχω μια πείνα που θά 'τραγα ακόμα και... *(Παίρνει ένα κοντάκι και το περιστρέφει ανάμεσα στα χέρια)*. Για κοίτα που θέλω πραγματικά να δοκιμάσω. Πώς ανοίγει άραγε. Όπως συνήθως ξέχασε να πάρει το κλειδάκι. *(Ανοίγει το κουτί)*. Ορίστε. Α... δεν είναι και άσχημο. Σα μαρμελάδα που έγινε από νεφρά ζώου τηγανισμένα με λάδι συκωτιού μπακαλιάρου και ξύνισε. Πραγματικά, οι σκύλοι πρέπει νά 'ναι λίγο βλαμένοι για να τρώνε τέτοια βρομιά. Κοίτα που θέλω να το δοκιμάσω. Με καναδού σταγόνες λεμονιού όμως για ν' αποφύγω τη χολέρα. *(Απ' έξω φτάνουν τα ουρλιαχτά μιας σειρήνας της αστυνομίας)*.

μίας, κραυγές αντρών και γυναικών και στρατιωτικές διαταγές). Τι νά 'ναι αυτή η φασαρία... (Πάει προς το φανταστικό παράθυρο και κάνει νοήματα σε κάποιον που βρίσκεται από την άλλη μεριά στο απέναντι μέγαρο). Αλντο, έι Άλντο. Τι συμβαίνει; Ναι, βλέπω, είναι η αστυνομία, αλλά τι θέλουν... Τι είναι... τι... ενάντια στο σούπερ-μάρκετ. Ποιο σούπερ-μάρκετ... Τι κι εδώ... Πότε συνέβη... Σήμερα... Ποιος... Όλοι... Πώς όλοι... Α, υπερβολικό... Χίλιες γυναίκες... Όχι, η γυναίκα μου σίγουρα δεν ήταν. Αυτή είναι αντίθετη σ' αυτές τις κλεψίες, αφού αγόρασε κεφάλια κουνελιού... ναι, κατεψυγμένα. Εξάλλου σήμερα δε βγήκε καθόλου από το σπίτι. Είχε να ξεφασκιώσει την κοιλιά μιας φίλης της... όχι να την ξεφουσκώσει... να την ξεφασκιώσει, με την έννοια να της βγάλει τα πανιά γιατί ο άντρας της ο Λουίτζι δε θέλει να μείνει έγκυος. Αυτή όμως άκουσε τον Πάπα κι έτσι το χάπι δεν έκανε ενέργεια, τόσο που φούσκωσε σε μια βδομάδα... ένα πράμα... Πώς... δεν καταλαβαίνεις. (Κοιτάζει στο βάθος του δρόμου. Ακούγονται διαταγές). Πραγματικά είναι αστυνομικός έλεγχος. Μα τι έχουν στο μυαλό τους, να πάνε στ' αλήθεια από σπίτι σε σπίτι; Αν έρθουν εδώ θα τους δείξω εγώ. Γιατί εδώ έχουμε σίγουρα μια καλοστρωμένη προβοκάτσια. Για να μας ρίξουν λάσπη ότι οι εργάτες είναι ψεύτες και κλέφτες. (Ακούγεται χτύπημα στην πόρτα).

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Με συγχωρείτε.

ΤΖΟ. Ποιος είναι;

ΦΩΝΗ. Ανοίξτε. Αστυνομία.

ΤΖΟ. (Ανοίγοντας την πόρτα). Αστυνομία; Και τι θέλετε από μένα;

ΑΣΤ. (Μπαίνοντας). Έρευνα. Να το ένταλμα. Έρευνα σ' ολόκληρο το κτίριο.

ΤΖΟ. Γιατί; Τι ψάχνετε;

ΑΣΤ. Ακούστε, μην παριστάνετε τον ανήξερο. Όλοι το ξέρουν ότι σήμερα έγινε έφοδος στο σούπερ-μάρκετ. Εκατοντάδες γυναίκες και άντρες αγόρασαν μεγάλες ποσότητες τρόφιμα κάτω απ' την κανονική τιμή και μάλιστα πολλές δεν πλήρωσαν καθόλου. Ψάχνουμε τα κλοπιμαία ή, αν προτιμάς, το εμπόρευμα που πήραν σε πολύ κατεβασμένες τιμές.

ΤΖΟ. Και έρχεστε να ψάξετε σε μένα; Δηλαδή νομίζετε ότι θα μπορούσα να είμαι κλέφτης;

ΑΣΤ. Ακούστε, πάρτε το όπως θέλετε. Εγώ δεν καταλαβαίνω τίποτα. Πήρα διαταγές και πρέπει να τις εκτελέσω.

ΤΖΟ. Εκτελέστε, εκτελέστε. Αλλά σας προειδοποιώ. Αυτό είναι προβοκάτσια. Δε φτάνει που μας κάνετε να πεθαίνουμε από την πείνα, έρχεστε εδώ να μας κοροϊδέψετε κι από πάνω. Κοιτάξτε τι έχω για να φάω, φαΐ για σκύλους και γάτες. (Δίνει το κουτάκι στον αστυνομικό).

ΑΣΤ. Τι;

ΤΖΟ. Κοιτάξτε, κοιτάξτε... μυρίστε τη βρόμα. Και ξέρετε γιατί; Γιατί όλο κοσπίζει όσο ένα μάτι από κεφάλι, κεφάλι κουνελιού. (Βάζει κάτω από τη μύτη τον αστυνομικού την σακούλα που έχει τα κατεψυγμένα κεφάλια). Κι εμείς δεν μπορούμε...

ΑΣΤ. Αλήθεια, τρώτε τέτοια πράγματα;

ΤΖΟ. Με το ζόρι... με μια καλή συνταγή, δεν είναι και τόσο άσχημο ξέρετε. Θέλετε να μου κάνετε τη χάρη; Χωρίς υποχρέωση βέβαια. Δύο σταγόνες λεμόνι και πήγε κάτω σα σκατό γάτας. Δοκιμάστε το. Κάνει καλό και στην ισχυαλγία!

ΑΣΤ. Όχι, όχι, ευχαριστώ... δεν κάνω εμετό ποτέ πριν από το φαγητό.

ΤΖΟ. Καταλαβαίνω, ίσως προτιμάτε μια ωραία σουπίτσα από καναβούρι.

ΑΣΤ. Καναβούρι... Για καναρίνια; Με κοροϊδεύετε;

TZO. Ούτε να σας περνά από το μυαλό. Νά 'την, κοστίζει μόνο δυο λιρέτες το κιλό... το τρωξ και μετά κελαηδός, πίο πίο.

ΑΣΤ. Βλέπω περνάτε απαίσινα. Αλλά κι εμείς με το μισθό που παίρνουμε δεν περνάμε καλύτερα. Η γυναίκα μου η φουκαριάρα έχει κι αυτή τα δικά της βάσανα. Γι' αυτό καταλαβαίνω τις γυναίκες που οργάνωσαν σήμερα αυτό το ξεπούλημα. Δίκιο έχουν. Προσωπικά σας καταλαβαίνω πέρα για πέρα. Στην κλεισιά των από πάνω μπορείς ν' αντιτάξεις ένα μόνο: την απαλλοτριώση.

TZO. Τι... τους δίνετε δίκιο.

ΑΣΤ. Μα έτσι δεν μπορεί να συνεχιστεί. Δε θα το πιστέψετε ίσως, αλλά αισθάνομαι άσχημα που πρέπει να κάνω αυτό το βρομερό μπλόκο. Για μερικούς βρόμικους κερδοσκόπους που αυτοί είναι οι πραγματικοί κλέφτες. *(Σηκώνεται)*. Κλέφτες.

TZO. Με συγχωρείτε κύριε αστυνόμε... είστε βέβαια αστυνόμος, έτσι δεν είναι;

ΑΣΤ. Ναι, είμαι.

TZO. Εντάξει. Επιτρέπεται αστυνομικός εσείς να μιλάτε έτσι; Ξέρετε πώς μιλάτε; Σαν εξτρεμιστής. *(Ξανά βηματάκια με καχύποπτο ύφος)*.

ΑΣΤ. Μα τι είναι αυτά; Εξτρεμιστής! Σκέφτομαι μόνο και αγαναχτώ. Πρέπει να σταματήσετε να μας βλέπετε σαν τυφλή μάζα ηλιθίων που μ' ένα σφύριγμα αρχίζουμε. Διατάξτε, μπρος μαρς, γανγίζουμε, δαγκώνουμε σαν αγριόσκυλα. Κι αλίμονο αν τολμήσεις να συζητήσεις. Ποτέ να μην έχεις δική σου γνώμη. Ουστ, στη γωνιά σου.

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Κυρ αστυνόμε, πού είστε;

ΑΣΤ. Εδώ, στο δεύτερο πάτωμα... Ψάχνω το σπίτι... Πηγαίνετε επάνω στα άλλα πατώματα.

TZO. Καλά... σύμφωνος. Άλλωστε και το Κ.Κ. λέει πως κι εσείς είστε παιδιά του λαού, όπως ακριβώς κι εμείς οι

εργάτες.

ΑΣΤ. Τι θα πει παιδιά του λαού; Δούλοι είμαστε... Βοηθοί της άρχουσας τάξης, τσιράκια των αφεντικών... Είμαστε εκείνοι που πρέπει να ξεαγρυπνούμε για την τήρηση των νόμων τους και για να προστατεύουμε τις δολοπλοκίες τους... Αυτοί είμαστε.

TZO. Συγνώμη, αλλά αφού σκέφτεστε έτσι γιατί διαλέξατε αυτό το επάγγελμα;

ΑΣΤ. Μη λες ανοησίες, ποιος διαλέγει εδώ; Μήπως εσείς διαλέξατε αυτή τη βρομιά για φαγητό;

TZO. Όχι, αλλά δεν έχουμε και τίποτε άλλο.

ΑΣΤ. Βλέπετε; Και για μένα δεν υπήρχε τίποτε άλλο. Ή θα φας ή θα ψοφήσεις. Σπούδασα εγώ... Είμαι δόκτωρ αγαπητέ μου εγώ. *(Κάθεται)*.

ΦΩΝΗ ΑΠ' ΕΞΩ. Κυρ αστυνόμε, τελειώσαμε απ' εδώ. Να συνεχίσουμε;

ΑΣΤ. Εξαφανιστείτε στην επόμενη σκάλα... Έρχομαι κι εγώ. Σας είπα πως έγραψα διατριβή. Ο πατέρας μου έφτυσε αίμα για να με σπουδάσει... Και ποιο το όφελος; Τίποτα. Μου έμεινε ή να μεταναστεύσω ή να γίνω σκουπιδιάρης ή κλέφτης. Οι καταστάσεις με ανάγκασαν, αγαπητέ μου. «Έλα στην αστυνομία. Θα γνωρίσεις τον κόσμο». Γνώρισα τον κόσμο. Έναν κόσμο από όρνεα, απατεώνες και απατημένους.

TZO. Σαν και σας όμως δεν σκέφτονται όλοι. Μερικοί την έχουν καλά στην αστυνομία.

ΑΣΤ. Ναι, αυτοί που ξελογιάζονται από την προπαγάνδα. Τιμή και αλληλεγγύη. Και νομίζουν πως είναι κάτι. Τα κτήνη!

TZO. Αν δεν άκουγα με τα ίδια μου τ' αυτιά δεν θα το πίστευα. Με συγχωρείτε, η αστυνομία όμως, παρόλα αυτά είναι χρήσιμη. Δεν μπορεί να κάνει ο καθένας ό,τι του κατέβει. Αλλιώς, θα κυριαρχήσει το χάος. Ίσως σκεφτεί κα-

νείς πως αυτά που λέμε είναι σωστά. Μονάχα που δεν μπορείς να επιβάλεις τη σκέψη σου, *(κρατάει ένα κουνελίσιο κεφάλι και το κουνάει πέρα δώθε χωρίς να το καταλαβαίνει)* και αφού ψωνίσεις να πληρώνεις ό,τι σου κατεβαίνει. Οι νόμοι είναι νόμοι και πρέπει να τηρούνται.

ΑΣΤ. Και όταν ο νόμος είναι άδικος; Κάλυμμα μονάχα για ληστές και κλέφτες;

ΤΖΟ. Γι' αυτό έχουμε τη Βουλή, τα κόμματα, τις καταγγελίες, τις επερωτήσεις. Έτσι μόνο μπορούν να αναθεωρηθούν οι νόμοι.

ΑΣΤ. Ποιος αναθεωρεί; Τι σόι αναθεωρήσεις είναι αυτές. Σκατά είναι. Μας τις υπόσχονται εδώ και είκοσι χρόνια. Οι μοναδικές αναθεωρήσεις μέχρι τώρα είναι η άνοδος του τιμαρίθμου, η ανατίμηση της βενζίνης και του πετρελαίου, η αύξηση των φόρων.

ΤΖΟ. Εδώ, πράγματι, έχετε δίκιο. Κι εμένα δε μ' αρέσει αυτό. Τι βρόμα!

ΑΣΤ. Πιστέψτε με, οι μοναδικές αληθινές αλλαγές μπορούν να γίνουν μόνο με τη δική μας γροθιά. Γιατί όσο αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας, έχουμε εμπιστοσύνη, υπομονή, αυτοπειθαρχία, πολιτική ωριμότητα... και όπως λέγονται όλα αυτά... δεν τρέχει τίποτα. Όμως να με συγχωρείτε. Πρέπει να κοιτάξω και τη δουλειά μου. *(Πάει να φύγει)*.

ΤΖΟ. Α, έτσι». Πρώτα παριστάνετε τον Μαιϊκό και μόλις σοβαρέψουν τα πράγματα, παίρνετε το καπελάκι σας και... πάλι αστυνομικός.

ΑΣΤ. Δίκιο έχετε, προφανώς μου λείπει ακόμα το θάρρος και η συνείδηση. Μέχρι τώρα είμαι γερός μόνο στη φλυαρία.

ΤΖΟ. Ναι, στη φλυαρία... ο φτωχός δόκτωρ που πρέπει να είναι αστυνομικός γιατί δεν έχει άλλη εκλογή. Να κλάψω γι' αυτό; «Δεν μπορώ να μεταναστεύσω, είμαι, τέλος πά-

νων, δόκτωρ». Φυσικά θα έπρεπε να μεταναστεύσετε αντί γι' αυτό που κάνετε ή να γίνετε καλύτερα σκουπιδιάρης, όπως τόσοι άλλοι άνθρωποι στη χώρα μας... Αυτό θά 'ταν μια αντρίκια απόφαση. Τότε μονάχα θα δείχνατε αξιοπρέπεια. Ό,τι λέτε δεν είναι άλλο παρά οι συνηθισμένες δικαιολογίες των ανθρώπων που ποτέ δε θέλουν να διακινδυνέψουν. Κι αύριο, πού ξέρεις, μπορεί να συναντηθούμε έξω από εργοστάσιο όπου θα δέροντε απεργούς εργάτες.

ΑΣΤ. Έχετε δίκιο... όμως κανείς δεν ξέρει... ίσως ακούσετε στο μέλλον ότι οι αστυνομικοί αρνήθηκαν να ξυλοφορτώσουν εργάτες κατ' εντολή κάποιου επιχειρηματία... Και, ίσως σύντομα πολεμήσουμε στην άλλη πλευρά. *(Ο Τζο βάνι γελάει)*.

ΤΖΟ. Κάτι τέτοιο θά 'θελα πολύ να το δω. Το πιο πιθανό όμως είναι να δείτε τον Πάπα να περιφέρεται ντυμένος Ινδίανος.

ΑΣΤ. Προσέξτε, ο κόσμος αλλάζει πολύ γρήγορα. Κι αν αλλάξει... Γεια σας και καλή όρεξη.

ΤΖΟ. Τι, θα φύγετε χωρίς να ψάξετε το σπίτι καθόλου; Αυτό είναι προσβολή. Ρίξτε τουλάχιστον μια ματιά κάτω απ' το κρεβάτι, μες στη ντουλάπα, από ευγένεια.

ΑΣΤ. Για ποιο λόγο; Για να βρω ένα τσουβάλι με τροφές για γουρούνια κι ένα μεγάλο κουτί με τροφές που παχαίνουν τις πέστροφες; Ευχαριστώ. Δε μ' ενδιαφέρει. Καλή όρεξη και πάλι. *(Φεύγει)*.

ΤΖΟ. Καληνύχτα. Μάλιστα. «Γηράσκω αεί διδασκόμενος». Υπάρχει ένας κόκκινος αστυνομικός. Συνηθίσαμε να βρίσκουμε στην αστυνομία μόνο φασίστες και χοντροκέφαλους τραμπούκους... για βάστα!!! Τώρα καταλαβαίνω... ήταν προβοκάτορας. Ήθελε να με κάνει να τραγουδήσω: «ορμήστε στα σούπερ-μάρκετ... η αστυνομία αρχίζει επανάσταση». Κι εγώ, αν την πατούσα! «Στοπ,

στοπ, ερυθρές ταξιαρχίες. Συλλαμβάνεσαι. Πού έκρυψες τον εισαγγελέα που απήγαγες;» Αλλά δεν τό 'χαψε ο κόρακας... (Ανοίγει, χαμένος στις σκέψεις, το σακούλι με το καναβούρι και τρώει). Ο κόρακας τρώει μόνο καλό τυρί...

(Στραβώνει τα μούτρα του).

Όχι, σ' αυτή την περίπτωση τρώει μόνο καναβούρι.

(Μπαίνει μέσα η γυναίκα του με τη φίλη της που εξακολουθεί να φορά πάνω από τη φουσκωμένη κοιλιά της το παλτό. Η Μαργαρίτα τραβιέται προς τα πίσω).

ANT. Ήταν εδώ;

TZO. Ποιοι;

ANT. Δεν ξέρεις τι έγινε; Ψάχνουν όλα τα σπίτια.

TZO. Ξέρω.

ANT. Συνέλαβαν τους Μανπέτι και τους Φοσάνι. Σ' ένα σωρό σπίτια βρήκαν πράγματα και τα κατάσχεσαν.

TZO. Καλά έκαναν. Αγαθό και άδικο δε φυτρώνουν ποτέ μαζί.

ANT. Όμως κατάσχεσαν και πράγματα τα οποία ήταν πληρωμένα κανονικά.

TZO. Φυσικά έτσι γίνεται πάντα. Κοντά στο ξερό καίγεται και το χλωρό. Π.χ. σε μας ήρθαν και...

ANT. Ήταν εδώ;

TZO. Φυσικά.

ANT. Βρήκαν τίποτα;

TZO. Γιατί; Έχουμε τίποτα;

ANT. Όχι... αλλά πού ξέρεις... καμιά φορά είμαστε σίγουροι πως δεν έχουμε τίποτα και τότε...

TZO. Και τότε;

ANT. Τότε σου τα κουβαλούν μέσα στο σπίτι για να σε ενοχοποιήσουν. Δε θά 'τανε η πρώτη φορά. Ψάξανε στο σπίτι του γιου της Ρόζας και χωρίς να πάρει χαμπάρι, τσακ, του χώσαν κι ένα πιστόλι κάτω απ' το μαξιλάρι κι ένα

πακέτο προκηρύξεις κάτω απ' το κρεβάτι.

TZO. Ε, πάει πολύ. Θά 'ρθουν κι εδώ και θα μας βάλουν σακιά με μακαρόνια κάτω απ' το κρεβάτι;

ANT. Όχι έτσι στα ίσα. Τρόπος του λέγειν δηλαδή.

TZO. Ναι, έχεις δίκιο. Έλα να δούμε.

ANT. Όχι.

TZO. Τι θα πει όχι; Τι συμβαίνει;

ANT. Μου λερώνεις τα μαξιλάρια με τα βρομόχερά σου... Θα δω μόνη μου... Πήγανε καλύτερα να ανοίξεις τη Μαργαρίτα.

TZO. Πού είναι η Μαργαρίτα;

ANT. Έξω απ' την πόρτα φυσικά.

TZO. Και γιατί την άφησες έξω; Μαργαρίτα. Κύριε των δυνάμεων, τι κάνεις εκεί; Έλα μέσα. (Η Μαργαρίτα μπαίνει μέσα με αναφιλητά). Τι συμβαίνει; Γιατί κλαίει έτσι αυτή;

ANT. Η φτώχεια! Ήταν ολομόναχη όταν όρμησε η αστυνομία. Έπαθε σοκ. Σκέψου μόνο ότι ένας επιλοχίας ήθελε να της ψάξει την κοιλιά.

TZO. Το γαϊδούρι! Γιατί;

ANT. Γιατί μπήκε στο μυαλό του πως αντί για παιδί έχει μακαρόνια και άλλα πράγματα.

TZO. Ο μπάσταρδος!

ANT. Εσύ το λες... Έλα Μαργαρίτα, κάτσε στο κρεβάτι... Της είπα νά 'ρθει σε μας. Έκανα καλά;

TZO. Πολύ καλά. Έλα Μαργαρίτα. Βγάλε το παλτό σου.

MAP. Όχι, ευχαριστώ.

TZO. Έλα, άσε τα καμώματα. Βγάλτο.

ANT. Άφησε την ήσυχη. Αφού δε θέλει. Μπορεί και να κρυώνει.

TZO. Καλά, κάνει ζέστη.

ANT. Εσύ ξεσταίνεσαι, αλλά αυτή κρυώνει. Ίσως έχει και πυρετό.

TZO. Δεν είναι καλά.
 ANT. Την πιάσαν οι πόνοι.
 TZO. Τι; κιόλας;
 ANT. Τι νιώθεις εσύ απ' αυτά; Πριν μισή ώρα δεν ήξερες ότι είναι έγκυος και τώρα απορείς που έχει πόνους.
 TZO. Μου φαίνεται, νομίζω... μου φαίνεται λίγο νωρίς.
 ANT. Σταμάτα επιτέλους. Τι ξέρεις εσύ αν οι πόνοι ήρθαν ή όχι νωρίς; Αυτό το ξέρει αυτή καλύτερα από σένα. Έλα, βγάλε τα ρούχα σου... και μπες κάτω από τα σκεπάσμα-
 τα. Κάνε μου τη χάρη και γύρισε την πλάτη σου.
 TZO. Ναι, ναι γυρνά.
 ANT. Έλα τώρα. Σταμάτα να κλαις... τώρα όλα θα πάνε καλά.
 TZO. Πιο καλά να φωνάζουμε γιατρό αφού έχει πόνους. Ή το νοσοκομειακό.
 ANT. Βέβαια, το νοσοκομειακό. Για να κάνουμε μια ωραία βόλτα σ' όλα τα νοσοκομεία της πόλης. Πάντε απ' εδώ... Πάντε απ' εκεί... Να δούμε αν θα βρούμε κρεβάτι για σένα. Δεν ξέρεις πως στα νοσοκομεία υπάρχει τέτοια ακα-
 ταστασία που πρέπει να δηλωθεί από το ταμείο το λι-
 γότερο δυο μήνες νωρίτερα;
 TZO. Γιατί δε δηλώθηκε πριν;
 ANT. Βέβαια, γιατί δε δηλώθηκε από πριν. Αυτά τα πράγματα εμείς οι γυναίκες πρέπει να τα σκεφτόμαστε, πάντα εμείς. Εμείς τρέχουμε συνέχεια εδώ κι εκεί, εμείς κάνου-
 με παιδιά, εμείς δηλωνόμαστε. Γιατί δεν τη δήλωσε ο άντρας της;
 TZO. Αφού δεν ήξερε τίποτα.
 ANT. Καλή δικαιολογία. Δεν ήξερε τίποτα. Έτσι είσατε πά-
 ντα εσείς οι άντρες. Μας δίνετε το μισθό και μας λέτε «Κοίταξε πώς να τα βολέψεις». Κάνετε έρωτα γιατί πρέ-
 πει να νιώσετε τον άγιο οργασμό σας... Μας φουσκώνε-
 τε με ένα παιδί και μετά: Νοιάσου εσύ γι' αυτό. Πάρε το χάπι. Κανένας δε σκέφτεται τη φτωχή τη σύζυγο που εί-

ναι τόσο θεοφοβούμενη, που ονειρεύεται κάθε νύχτα τον Πάπα να της λέει: «Αμαρτάνεις, πρέπει να κάνεις παι-
 διά».
 TZO. Τώρα συγνώμη... ίσως είμαι... ας αφήσουμε τον Πάπα που ακόμα και στα όνειρα της σπάει τα νεύρα, σαν να μην έφτανε που κάθε Κυριακή ακούγεται στην τηλεόρα-
 ση από τον Άγιο Πέτρο: Νά 'στε καλοί μεταξύ σας... εί-
 μαστε όλοι παιδιά του Θεού, πλούσιοι και φτωχοί, ιδίως οι πλούσιοι! Καλά, από τότε είναι έγκυος η Μαρ-
 γαρίτα;
 ANT. Τι σε νοιάζει εσένα; Με ποιο δικαίωμα μιλάς έτσι για τον Πάπα;
 TZO. Όχι, απλώς ρωτώ: Αν είναι όμως μόνο πέντε μήνες πα-
 ντρεμένοι.
 ANT. Ε, και τι έγινε; Δεν μπορούσαν να έχουν κάτι μεταξύ τους; Ή μήπως είσαι κι εσύ ένας βρόμικος ηθικολόγος όπως ο Πάπας;
 TZO. Ναι, αν όμως ο άντρας της μου έχει πει ότι τη νύχτα του γάμου τους κοιμήθηκαν για πρώτη φορά μαζί;
 MAP. Σου είπε ο Λουίτζι μου τέτοια πράγματα;
 ANT. Πιστεύεις να λέει τόσο προσωπικά πράγματα στον πρώ-
 το τυχόντα;
 TZO. Δεν είμαι ο πρώτος τυχόντας. Είμαι ο καλύτερος φίλος του. Μου τα διηγείται όλα με λεπτομέρειες και μου ζητά και συμβουλές... γιατί είμαι μεγαλύτερος και έχω μεγα-
 λύτερη πείρα.
 ANT. Χα, χα, έχει περισσότερη πείρα. *(Χτυπάει η πόρτα)*. Ποι-
 ος είναι;
 ΦΩΝ. Ανοίξτε, η Αστυνομία.
 TZO. Πάλι.
 ANT. Ω, Θεέ μου.
 TZO. *(Ανοίγει την πόρτα)*. Α, εσείς. Καλησπέρα. *(Εμφανίζεται ο ίδιος ηθοποιός που παίζει τον αστυνόμο, αυτή τη φο-*

ρά με τη στολή ενός καραμπινιέρου και μ' ένα μουστάκι).

ΚΑΡ. Γιατί πάλι εγώ;

ΤΖΟ. Ω, συγνώμη! Νόμισα πως ήταν ο προηγούμενος.

ΚΑΡ. Ποιος προηγούμενος;

ΤΖΟ. Ο αστυνομικός απ' την ασφάλεια.

ΚΑΡ. Είμαι υπαξιωματικός στους καραμπινιέρους.

ΤΖΟ. Το βλέπουμε. Εξάλλου έχετε και μουστάκι. Τι επιθυμείτε;

ΚΑΡ. *(Καθώς πίσω τον μπαίνουν δυο καραμπινιέροι)*. Πρέπει να ψάξουμε το σπίτι.

ΤΖΟ. Οι συνάδελφοι σας από την αστυνομία έψαξαν ήδη τα πάντα.

ΚΑΡ. Αυτό δεν έχει καμιά σχέση. Είμαστε δύο διαφορετικά σώματα.

ΤΖΟ. Είσατε καχύποπτοι και θέλετε να δείτε καλύτερα μήπως οι άλλοι παράβλεψαν κάτι. Έπειτα ίσως έρθει η εφορία να ελέγξει, έπειτα η στρατιωτική υπηρεσία αμύνης, έπειτα οι ανεξάρτητες δυνάμεις του ναυτικού...

ΚΑΡ. Μην κάνετε αστεία. Πηγαίνετε στο πλάι και αφήστε μας να κάνουμε τη δουλειά μας.

ΑΝΤ. Φυσικά, ο καθένας τη δουλειά του κάνει. Στο εργοστάσιο εργαζόμαστε οχτάωρο στον αργαλειό... Εσείς δουλεύετε κι ελέγχετε να μη γίνονται αυθαιρεσίες, έτσι που ο καθένας δουλεύει για ό,τι ζητήσουν οι καπιταλιστές. *(Οι καραμπινιέροι ανοίγουν την ντουλάπα και τον μπουφέ)*. Δε συμβαίνει όμως ποτέ να ελέγξετε αν οι επιχειρηματίες μας γδέρνουν και μας εξοντώνουν με το σύστημα παραγωγής με το κομμάτι, αν τηρούνται οι κανόνες πρόληψης ατυχημάτων, αν ανεβάζουν ανενόχλητοι τις τιμές στα ύψη, αν μας πετάν απ' τα σπίτια, αν μας αφήνουν να πεθάνουμε της πείνας. *(Ανενόχλητος ο καραμπινιέρος συνεχίζει το ψάξιμο)*.

ΤΖΟ. Όχι, δεν επιτρέπεται να μιλάς έτσι. Και γι' αυτούς δεν είναι ευχάριστο. Έτσι δεν είναι κύριε υπαξιωματικέ; Και σας δεν σας αρέσει να κάνετε έρευνες στα σπίτια για τα αφεντικά των σούπερ-μάρκετ. Πείτε της γυναίκας μου ότι η αστυνομία βαρέθηκε να δίνει διαταγές εδώ κι εκεί με τη σφυρίχτρα. Διατάξτε, εμπρός μαρς, γαυγίστε, δαγκώστε σαν αγριόσκυλα. Όμως αλλίμονό του αν κανείς τολμήσει να πει τη γνώμη του. Ουστ, στη γωνιά.

ΚΑΡ. Συγνώμη, θα μπορούσατε να το επαναλάβετε αυτό. Πώς τό 'πάτε για τ' αγριόσκυλα;

ΤΖΟ. Είπα πως δεν είστε παιδιά του λαού, όπως το λέει το ΚΚ. Είσατε δούλοι της εξουσίας, δικαστικοί κλητήρες των αφεντικών.

ΚΑΡ. *(Στους άλλους καραμπινιέρους)*. Τις χειροπέδες.

ΤΖΟ. Χειροπέδες; Γιατί;

ΚΑΡ. Περιύβριση Αρχής.

ΤΖΟ. Γιατί περιύβριση; Δεν είναι δικό μου. Ο συνάδελφος σας πριν είτε πως αισθάνεστε σα δικαστικοί κλητήρες της άρχουσας τάξης.

ΚΑΡ. Ποιοι, εμείς; Οι καραμπινιέροι;

ΤΖΟ. Όχι, είτε εμείς, δηλαδή της αστυνομίας.

ΚΑΡ. Α, έτσι. Αν αυτοί της αστυνομίας νιώθουν έτσι, σαν μπάτσοι, είναι άλλη υπόθεση. Βγάλτε του τις χειροπέδες. Άλλη φορά όμως να προσέχετε τι λέτε.

ΤΖΟ. Ναι, ναι, θα προσέχω... Διάολε, πόσο ανεξάρτητα είναι μεταξύ τους τα ανεξάρτητα σώματα. Οι καραμπινιέροι συνεχίζουν το ψάξιμο παντού και πλησιάζουν προς το κρεβάτι.

ΑΝΤ. *(Στη Μαργαρίτα)*. Γρήγορα, γρήγορα, κλάψε, ούρλιαξε όσο μπορείς.

ΜΑΡ. *(Κλαίει δυνατά)*.

ΚΑΡ. Τί έπαθε αυτή;

ΜΑΡ. *(Ουρλιάζει δυνατώτερα)*.

ΚΑΡ. Τι έπαθε αυτή;

ΑΝΤ. Την πιάσαν οι πόνοι την καημένη!

ΤΖΟ. Πρόωρος τοκετός. Στον πέμπτο μήνα το πολύ.

ΑΝΤ. Αίγο πιο πριν την έπιασε νευρική κρίση... εξαιτίας των αστυνομικών που ήθελαν να ψαχουλέψουν την κοιλιά της, την καημένη...

ΚΑΡ. Να ψαχουλέψουν την κοιλιά;

ΤΖΟ. Για να δουν μήπως είχε καμιά σακούλα μακαρόνια ή ρύζι αντί για παιδί. Ελάτε, κάντε τη δουλειά σας... ψάξτε την. Είναι μια μικρή εργάτρια... εδώ όλα επιτρέπονται. Δεν είναι η τάδε κόμισσα ή η γυναίκα του επιχειρηματία για να βρείτε τον μπελά σας μόλις την ακολουθήσετε. Μπρος, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, πλησιάστε. Κανένα εμπόδιο για ένα τίμιο πασιπάτεμα.

ΚΑΡ. Ακούστε. Σταματήστε. Μας προκαλείτε.

ΑΝΤ. Ναι, υπερβάλλεις. Να σταματήσεις αμέσως.

ΜΑΡ. (Τσιρίζει *πο δυνατά*).

ΑΝΤ. Κι εσύ υπερβάλλεις. Να τσιρίζεις πιο σιγά.

ΚΑΡ. Ναι, ειδοποιήσατε το περιπολικό;

ΑΝΤ. Νοσοκομειακό.

ΚΑΡ. Ναι, βέβαια, θα σας πεθάνει η καημένη η γυναίκα. Κι εκτός αυτού, κινδυνεύει να χάσει και το παιδί, αν είναι πρόωρος τοκετός.

ΤΖΟ. Σωστά. Βλέπεις πόσο ανθρώπινος είναι ο υπαξιωματικός. Στό 'πα. Ας φωνάξουμε καλύτερα το νοσοκομειακό.

ΑΝΤ. Κι εγώ σου είπα πως πρέπει να είσαι δηλωμένος, αλλιώς δε σε παίρνουν. Σε κάνουν μπαλάκι και σε στέλνουν απ' το ένα νοσοκομείο στο άλλο. Πεθαίνεις στη μεταφορά. (Απ' έξω ακούγεται η σειρήνα ενός νοσοκομειακού).

ΚΑΡ. (Πηγαίνει στο παράθυρο και κοιτά έξω). Να το νοσοκομειακό που φωνάξαμε για τη γυναίκα του κάτω ορόφου. Κι αυτή δεν αισθανόταν καλά. (Στους άλλους *καραμπι-*

νιέρους). Ελάτε, βάλτε ένα χέρι, θα τη φορτώσουμε κι αυτή.

ΑΝΤ. (Ανπιστέκεται). Όχι σας παρακαλώ. Μην κάνετε τον κόπο.

ΜΑΡ. Δε θέλω να πάω στο νοσοκομείο.

ΑΝΤ. Να, το βλέπετε και μόνος σας, δε θέλει να πάει στο νοσοκομείο.

ΜΑΡ. Θέλω τον άντρα μου, τον άντρα μου... (Κλαίει όσο πιο δυνατά μπορεί).

ΑΝΤ. Να ορίστε, θέλει τον άντρα της. Αυτός όμως δουλεύει νυχτερινή βάρδια... Λυπάμαι, αλλά χωρίς τη συγκατάθεσή του σε καμιά περίπτωση δεν μπορούμε να αναλάβουμε την ευθύνη.

ΤΖΟ. Ακριβώς. Δεν αναλαμβάνουμε.

ΚΑΡ. Α, έτσι, δεν αναλαμβάνετε. Όμως αναλαμβάνετε αντί γι' αυτό την ευθύνη να πεθάνει εδώ πέρα.

ΑΝΤ. Μα γιατί τέλος πάντων στο νοσοκομείο;

ΚΑΡ. Στο νοσοκομείο μπορούν να τη σώσουν. Και ίσως και το παιδί.

ΤΖΟ. Πρόωρος τοκετός, σας το είπα.

ΜΑΡ. Ναι, πολύ πρόωρος. (Θρηνηί *δυνατά*).

ΑΝΤ. Απ' τις λακούβες του δρόμου θα γεννήσει μές στ' αυτοκίνητο. Πώς θέλετε, λοιπόν, να σώσετε ένα πενταμηνίτικο;

ΚΑΡ. Προφανώς, δεν έχετε ιδέα για τις προόδους της Ιατρικής σήμερα. Δεν ακούσατε ποτέ τίποτα για γέννηση μέσα σε θερμοκοιτίδα;

ΑΝΤ. Βέβαια, αλλά γίνεται να έχουν ένα πενταμηνίτικο μέσα σε θερμοκοιτίδα;

ΤΖΟ. Ακριβώς. Ένας τόσο θα θάλαμος... το νοσοκομείο δεν είναι χώρος για κάμπιγκ.

ΚΑΡ. Αλήθεια. Μου φαίνεται πως είστε έτοιμοι να πεθάνετε από πνευματική πείνα.

TZO. Α, ναι, και όχι μόνο πνευματική.

KAP. Ζείτε σ' άλλο πλανήτη. Ποτέ δεν ακούσατε τι απίθανα μηχανήματα έχουμε εδώ στο Μιλάνο... στη γυναικολογική κλινική; Πριν πέντε μήνες ήμουν εκεί υπηρεσία και είδα. Ακόμα και μεταμοσχεύσεις κάνουν.

TZO. και ANT. Τι είδους μεταμοσχεύσεις;

KAP. Πρόωρο τοκετό. Πήραν το παιδί πέντε μηνών απ' την κοιλιά της γυναίκας και το μετέφεραν στην κοιλιά μιας άλλης.

TZO. Στην κοιλιά;

KAP. Πού αλλού; Καισαρική... το βγάλαν, το μετέφεραν, το μεταφύτεψαν μαζί με τον πλακούντα και τ' άλλα... το ράψαν και μετά πέντε μήνες... τώρα, τον περασμένο μήνα γεννήθηκε όμορφο και υγιές σαν ψάρι.

TZO. Σαν ψάρι;

KAP. Ναι.

TZO. Σίγουρα στην υπόθεση υπάρχει κάποιο κόλπο.

ANT. Τι κόλπο; Κι εγώ το διάβασα. Δεν μπορείς να φανταστείς τι πράγματα υπάρχουν. Ένα παιδί δύο φορές γεννημένο... με δυο μανάδες.

MAP. Δε θέλω... δε θέλω. *(Θρηνηί)*.

ANT. Δίκιο έχει η έρμη... σε καμιά άλλη γυναίκα δε θά 'δινε το παιδί μου να το γεννήσει.

MAP. Δε θέλω, δε θέλω, δε δίνω τη συγκατάθεση μου.

ANT. Ακούτε, δε δίνει τη συγκατάθεση της. Πρέπει να την αφήσουμε εδώ.

KAP. Τότε θα δώσω εγώ τη συγκατάθεση μου. Με δική μου ευθύνη. Εγώ δε θέλω να έχω ευθύνη για άρνηση παροχής βοήθειας.

ANT. Καλή κι αυτή η προθυμία. Πρώτα μας τα κάνετε όλα άνω κάτω, έπειτα μας βάζετε χειροπέδες... τώρα θέλετε να μας κουβαλήσετε με το νοσοκομειακό. Αν δε θέλετε να μας αφήσετε να ζήσουμε ήσυχα, αφήστε μας τουλάχιστο

να πεθάνουμε όπου θέλουμε.

KAP. Ακριβώς, Δεν μπορείτε να πεθάνετε όπου θέλετε.

TZO. Ακριβώς, θα πεθάνουμε εκεί που διατάζει ο νόμος.

KAP. Κρατήστε τη γλώσσα σας. Σα προειδοποίησα.

TZO. Μα δεν είπα τίποτα.

ANT. Ηρέμησε Τζοβάνι, έλα να την κουβαλήσουμε σιγά σιγά κάτω.

KAP. Να διατάξω να φέρουν το φορείο.

ANT. Όχι, γίνεται κι έτσι... έτσι δεν είναι; Μπορείς να περπατήσεις. Έλα να τη σηκώσουμε.

MAP. Ναι, καλά είναι έτσι... όχι *(γλυστρά προς τα κάτω)*.

ANT. Στο διάβολο. Μπορείτε να βγείτε μια στιγμή έξω... η φίλη μου είναι μισόγυμνη, καταλαβαίνετε, πρέπει να της φορέσω κάτι.

KAP. Φυσικά, βγαίνουμε. *(Όλοι οι άντρες βγαίνουν έξω)*.

ANT. Έλα γρήγορα... τράβα πιο πάνω τις σακούλες. Ήταν ανάγκη νά 'ρθει το νοσοκομειακό τώρα;

MAP. Τό 'ξερα πως έτσι θα τελειώσει. Τι θα κάνουμε στο νοσοκομείο όταν δουν πως είμαι έγκυος με ρύζι και μακαρόνια;

ANT. Δε θα γίνει τίποτα. Δεν πρόκειται να φτάσουμε μέχρι το νοσοκομείο.

MAP. Επειδή βέβαια θα μας συλλάβουν πιο μπροστά.

ANT. Σταμάτα τις κλάψεις. Μόλις μπούμε στο νοσοκομειακό θα εξηγήσω στους τραυματιοφορείς τι συμβαίνει... είναι καλοί άνθρωποι, είναι μαζί μας... σίγουρα θα μας βοηθήσουν.

MAP. Κι αν δεν είναι δικοί μας και μας καταγγείλουν;

ANT. Σταμάτα. Δεν θα μας καταγγείλουν.

MAP. Ωχ, γλυστρά η σακούλα. Με πήραν τα ζουμιά.

ANT. Κράτα γερά. Βρόμα η δουλειά.

MAP. Μην πιέζεις τόσο... αχ, καήκαμε. Έσπασε μια σακούλα με ελιές. Αχ, όχι. *(Μπαίνει ο Τζοβάνι και πίσω του ο κα-*

ραμπινιέρος).

TZO. Τι συμβαίνει;

MAP. Σπάσαν τα νερά και τρέχουν.

TZO. Έρχεται το παιδί, το παιδί έρχεται. Γρήγορα βοηθήστε με.

KAP. Αφήστε με εμένα μια στιγμή.

ANT. Ναι, έτσι καλά είναι, πρέπει να την κρατήσουμε οριζόντια.

KAP. Τι είναι αυτά;

ANT. Σπάσαν τα νερά της.

TZO. Γρήγορα, αλλιώς θα γεννήσει εδώ.

ANT. Ήσυχχα, ήσυχχα, σιγά σιγά.

MAP. Μου τρέχουν, μου τρέχουν.

ANT. Ξέρω ότι σου τρέχουν. Περιμένετε μια στιγμή. Θα την τυλίξουμε με την κουβέρτα προσεκτικά. Προσέχετε κυρταραμπινιέρο.

TZO. Περιμένετε. Θα πάρω τη ζακέτα μου και θά 'ρθω μαζί σας κι εγώ.

ANT. Να μείνεις στο σπίτι εσύ. Αυτές είναι γυναικείες δουλειές. Πάρε καλύτερα μια πατσαβούρα και καθάρισε τα νερά από το πάτωμα.

TZO. Ορίστε... ναι... θα πάρω μια πατσαβούρα και θα καθαρίσω... αυτό είναι αντρική δουλειά. *(Φεύγουν όλοι εκτός απ' το Τζοβάνι που παίρνει μια πατσαβούρα και και πάει σιγά σιγά στο παράθυρο).* Για δεξ τι αναστάτωση, ποιός ξέρει πώς θα το πάρει ο Λουίτζι όταν γυρίσει απ' τη δουλειά και δει ότι έγινε ξαφνικά πατέρας... θα τού 'ρθει κόλπος... πάει, θα τα τινάξει. Πρέπει να μιλήσω οπωσδήποτε μαζί του και να τον προετοιμάσω σιγά σιγά για την ευτυχία του... πρώτα θα μιλήσω για παλιά πράγματα... Φυσικά, θ' αρχίσω με τον Πάπα... «Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί» *(Πέφτει στα γόνατα κι αρχίζει να καθαρίζει το πάτωμα).* Είναι μούσκεμα. Τι περίεργα που

μυρίζει... σα ξύδι... μπα, σα σαλαμουρα... Δεν τό 'ξέρα πως πριν γεννηθούμε κολυμπάμε σε σαλαμουρα μ'ελιές... Ελιά... Σαλαμουρα... Όχι, όχι, μα τρελάθηκα; Δεν ταιριάζει εδώ η ελιά. *(Η σειρήνα ξανακούγεται. Ο Τζοβάνι σηκώνεται και πηγαίνει στο παράθυρο).* Ναι, φεύγουν. Ας ελπίσουμε πως όλα θα πάνε καλά. Τι είναι αυτό. Κι άλλη ελιά. Αν η προέλευση τους δεν ήταν λίγο ανεξήγητη, θα τις έτρωγα αμέσως... Έχω μια πείνα. Δε μαγειρεύω καμιά καναβουρόσουπα; Ίσως έχει καλή γεύση. Το νερό είναι κιόλας στη φωτιά. Θα βάλω μέσα δυο κύβους μάτζι... ένα κρεμμύδι... *(Ανοίγει το ψυγείο).* Σα να τό 'ξέρα. Κύβοι δεν υπάρχουν ούτε κρεμμύδια. Θα πρέπει να βρω τη δύναμη να βάλω κουνελίσια κεφάλια. Στο διάβολο. Αισθάνομαι σα τη μάγισσα του παραμυθιού όταν ετοιμάζε το φαρμακερό βοτάνι. Μετά θα δεις, θα φάω τη σουπίτσα και, κλικ, θα μεταμορφωθώ σε βάτραχο ή σ' έναν απ' τους επτά νάνους, μάλλον ο όγδοος. *(Αφηρημένος πιάνει το συγκολλητή).* Τι θέλει εδώ ο συγκολλητής; Πόσες φορές πρέπει να πω σ' εκείνη τη βλαμμένη την Αντονία ότι δεν πρέπει να τον χρησιμοποιεί για ν' ανάβει το γκάζι γιατί είναι επικίνδυνο. Και εκτός των άλλων, μου ξεφορτίζει και τις μπαταρίες. *(Στην πόρτα προβάλλει ο Λουίτζι, ο άντρας της Μαργαρίτας).*

ΑΟΥ. Επιτρέπεται; Είναι κανείς; *(Ανήσυχχα).*

TZO. Ω, Λουίτζι, γεια. Πώς κι έτσι τέτοια ώρα από δω;

ΑΟΥ. Γεια σου Τζοβάνι. Θα σου εξηγήσω αργότερα τι συμβαίνει. Μήπως ξέρεις πού είναι η γυναίκα μου; Πήγα στο σπίτι, τα βρήκα όλα ανοιχτά αλλά δεν είναι κανένας εκεί.

TZO. Α, ναι, η γυναίκα σου ήταν εδώ πριν δέκα λεπτά, έφυγε με την Αντονία.

ΑΟΥ. Και πού πήγε;

TZO. Να, ξέρεις είναι κάτι γυναικοδουλειές.

ΛΟΥ. Τι γυναικοδουλειές;

TZO. Ε, ηρέμησε σου λέω. Τι έχεις; Όταν σου λέω γυναικοδουλειές, πάει να πει ότι είναι δουλειές που εμάς δεν πρέπει να μας ενδιαφέρουν. Εμείς πρέπει να ενδιαφερόμαστε μόνο για τις υποθέσεις των αντρών. Κατάλαβες τώρα;

ΛΟΥ. Τι θα πει να μη μ' ενδιαφέρουν; Μ' ενδιαφέρουν και με παραενδιαφέρουν.

TZO. Α, έτσι. Και σε παραενδιαφέρουν. Τότε γιατί δεν ενδιαφέρθηκες να κλείσεις ένα κρεβάτι, τουλάχιστον ένα μήνα πριν, όπως συνηθίζεται;

ΛΟΥ. Ένα κρεβάτι! Τι κρεβάτι; Να το κάνω τι;

TZO. Α, βέβαια, είναι υποθέσεις γυναικείες, ε; Πάντα οι ίδιες κουβέντες. Τις αφήνουμε το φάκελο με το μισθό και μετά λέμε: βόλεψε τα. Κάνουμε έρωτα και τις λέμε: πάρε το χάπι. Τις γκαστρώνουμε και... Βολέψου. Αυτές θα πρέπει να πάνε στο παιδί στο άσυλο, αυτές να το ξαναπάρουν.

ΛΟΥ. Τι είναι αυτά που λες;

TZO. Λέω ότι έχουν δίκιο. Είμαστε πραγματικά πολύ αδιάφοροι. Κι εμείς οι ίδιοι γινόμαστε, με τη σειρά μας, εκμεταλλευτές...

ΛΟΥ. Τι σχέση έχουν αυτά με το ότι η Μαργαρίτα αφήνει ορθάνοιχτο το σπίτι χωρίς ένα σημείωμα κι εξαφανίζεται;

TZO. Και γιατί θά 'πρεπε να σ' αφήσει σημείωμα, ρε κύριε, αφού ήσουν βάρδια στο εργοστάσιο; Πώς γύρισες τόσο γρήγορα;

ΛΟΥ. Να, αποκλείστηκε το τρένο.

TZO. Ποιος το απέκλεισε;

ΛΟΥ. Όλοι οι εργάτες, θα καταλάβεις, αυτοί οι κερατάδες μας αύξησαν τα εισιτήρια 30%.

TZO. Κι εσείς αποκλείσατε το τρένο.

ΛΟΥ. Βέβαια. Τραβήξαμε το συναγερμό και πηδήξαμε όλοι κάτω. Μπλοκάρουμε όλες τις γραμμές. Ακόμα και το EXPRESS για το Παρίσι. Έπρεπε να ήσουν εκεί να δεις τους σταθμάρχες πώς είχαν φριξει απ' το κακό τους.

TZO. Α, α, τι ωραία γιορτή. Τι ωραία επιχείρηση. Με συγχωρείς, αλλά όλα αυτά, για μένα, θεωρούνται ενέργειες εξτρεμιστών που σκοπό έχουν να παίξουν το παιχνίδι της αντίδρασης.

ΛΟΥ. Βέβαια, βέβαια, είμαι σύμφωνος κι εγώ. Και το είπα μάλιστα στους άλλους συντρόφους. Είναι βλακεία που είμαστε εδώ και κάνουμε αυτή τη φασαρία για να μας κατεβάσουν το εισιτήριο. Δεν πρέπει να δεχτούμε την αύξηση με τίποτα.

TZO. Α, μπράβο... Έτσι τα βλέπεις κι εσύ. Μα, σου την έδωσε; Ακου εκεί να μη δεχτούν την αύξηση.

ΛΟΥ. Βέβαια, η εταιρία πρέπει να μας πληρώνει το εισιτήριο. Πρέπει μάλιστα να μας πληρώσει και το χρόνο που περνάμε στο τρένο. Γιατί τις ώρες εκείνες δεν κάνουμε τουρισμό... τις χάνουμε για τ' αφεντικό. Σηκωνόμαστε δυο ώρες πιο μπροστά γι' αυτόν και γυρίζουμε στο σπίτι δυο ώρες μετά, πάντα γι' αυτόν.

TZO. Μιλάς στ' αλήθεια; Ποιος σε ξεσήκωσε; Κανέναν από κείνους τους εξτρεμιστές; Τους επαγγελματίες, βάζω στοίχημα. Οι προβοκάτορες.

ΛΟΥ. (Συρτά). Μη λες μαλακίες. Προβοκάτορες. Ο Τονίνο είναι προβοκάτορας;

TZO. Ποιος Τονίνο, εκείνος που είναι στις πρέσες;

ΛΟΥ. Ναι, εκείνος. Και ο Μάρκος... και οι τρεις Καλαβρέζοι. Οι χωριανοί μας (κοφτά).

TZO. Α, εκείνοι σε ξεσήκωσαν, εκείνοι οι φενταγίν.

ΛΟΥ. Όχι, πήγα μόνος μου, δε θέλει και πολύ μυαλό για να καταλάβεις ότι έτσι δεν μπορείς να πας μπροστά. Πρέπει να παλαίψεις κι όχι να περιμένεις την καλή θέληση

της κυβέρνησης, την παρεμβολή του συνδικάτου και το πράσινο φως του κόμματος. Πρέπει επιτέλους να τους το κόψουμε ότι θα πρέπει να παίρνουμε άδεια κι όταν πηγαίνουμε για κατούρημα. Και μετά... η εθνική ενότητα... οι κρίσιμες για το έθνος περιστάσεις... κάντε υπομονή... δείξτε κατανόηση... οι αντικειμενικές συνθήκες... όταν έρθουμε στην εξουσία... η κατοχύρωση της δημοκρατίας. Όχι, φτάνει, Πρέπει να το πάρουμε απόφαση να παλαίψουμε μόνοι μας.

ΤΖΟ. Δε μου λες, μίλησες μ' εκείνο τον αστυνόμο της ασφάλειας χωρίς μουστάκι που είναι φτυστός με τον καρναμπινιέρο με τα μουστάκια; Ή κάνω λάθος;

ΛΟΥ. Με ποιον;

ΤΖΟ. Να, μ' εκείνον τον προβοκάτορα, το μαοϊκό αστυνόμο που λέει ότι πρέπει να ξεσηκώνουμε τα πάντα απ' τα σούπερ-μάρκετ. Εκείνος που μιλάει ξαναμμένα κι ασυνείδητα, όπως εσύ.

ΛΟΥ. Πού θες να τον ξέρω; (*Δοκιμάζει το περιεχόμενο του ανοιχτού κουτιού*). Χμ, δεν είναι κι άσχημο αυτό το πράμα... Τι είναι;

ΤΖΟ. Αλήθεια, έφαγες από κείνο το κουτί;

ΛΟΥ. Ναι, δεν το βρίσκω και τόσο άσχημο. Με συγχωρείς, αλλά πεινούσα.

ΤΖΟ. Χωρίς λεμόνι;

ΛΟΥ. Γιατί; Έπρεπε να βάλω και λεμόνι;

ΤΖΟ. Μπορεί, δεν ξέρω. Είσαι σίγουρος όμως ότι είναι καλό;

ΛΟΥ. Πολύ καλό. (*Μασουλώντας*).

ΤΖΟ. Κάνει να δοκιμάσω; Το περίμενα χειρότερο. Πάντως είναι καλύτερο απ' το φαΐ για χρυσόψαρα. Σε πειράζει; Θ' ανοίξω κι εκείνο το κουτί.

ΛΟΥ. Γιατί δεν τ' ανοίγεις;

ΤΖΟ. Είναι φαΐ για σκυλιά και γατιά.

ΛΟΥ. Φαΐ για σκυλιά και γατιά; Αλήθεια, είσαι τρελός.

ΤΖΟ. Όχι, είμαι ένας εκκεντρικός, ένας καλοφαγάς. Δοκίμασε κι αυτό. (*Του φέρνει ένα πιάτο σούπα*). Δοκίμασε, δοκίμασε.

ΛΟΥ. Ε, δεν είναι κι άσχημο. Τι είναι;

ΤΖΟ. Είναι μια καινούργια σπεσιαλιτέ: σούπα από καναβούρι για καναρίνια με ζουμί από κατεψυγμένα κουνελίσια κεφάλια.

ΛΟΥ. Καναβούρι για καναρίνια και κουνελίσια κεφάλια;

ΤΖΟ. Είναι μια κινέζικη σπεσιαλιτέ. Λέγεται Πάπα και Λιν Πιάο. Ρεβιζιονιστική σπεσιαλιτέ.

ΛΟΥ. Το καναβούρι είναι λιγάκι σκληρό.

ΤΖΟ. Ε, τι περιμένεις, καναβούρι είναι. Μήπως και το πιλάφι που μπαίνει ανάμεσα στα δόντια καλύτερο είναι... Ποιος έφαγε την ελιά που ήταν εκεί;

ΛΟΥ. Εγώ, γιατί, δεν έπρεπε;

ΤΖΟ. Ε, όχι και δεν έπρεπε. Ίσα ίσα! Ήταν η ελιά της γυναίκας σου. Κοίτα, μη νοιάζεσαι ούτε για το φαΐ του νεογέννητου παιδιού.

ΛΟΥ. Τι μου λες... η ελιά της γυναίκας μου... το νεογέννητο παιδί...

ΤΖΟ. Ναι. Γιατί δεν ξέρεις ότι γεννιέται κάποιος... ξέρεις τη σαλαμούρα... ότι μετά χάνεται... Καλά, ας τ' αφήσουμε αυτά, καλύτερα να φτάσουμε εκεί σιγά σιγά... Ας αρχίσουμε από τον Πάπα. Λοιπόν ο Παυλάκης...

ΛΟΥ. Ακου Τζοβάνι, μου φαίνεται πως δεν είσαι καλά. Τι είναι αυτά που λες. (*Ειρωνικά*).

ΤΖΟ. Μπα; Γιατί εσύ τα λες καλύτερα; Το αφεντικό που θα πρέπει να μας πληρώσει το εισιτήριο, γιατί ταξιδεύουμε για κείνον. Και θα πρέπει να μας πληρώνει και τις ώρες που χάνουμε στο τρένο... Λοιπόν, έτσι που λες, θά 'πρεπε να μας πληρώνει και τις ώρες που κοιμόμαστε, γιατί ξεκουραζόμαστε για κείνον για να 'μαστέ πιο φρέσκοι την άλλη μέρα στη δουλειά και θά 'πρεπε να μας πλη-

ρώνει ακόμη και το σινεμά και την τηλεόραση, γιατί αυτό το πράγμα μας βοηθάει να χαλαρώσουμε και να ηρεμήσουμε τα νεύρα μας και θά 'πρεπε να πληρώνει κάτι και στη γυναίκα μας όταν κάνουμε έρωτα... γιατί με τον έρωτα δυναμώνουμε και μετά αποδίδουμε περισσότερο.

ΛΟΥ. Καλά λες. Μήπως δεν είναι αλήθεια ότι οι γυναίκες μας κάνουν τις δούλες στ' αφεντικά; Σ' αυτές δεν ξεσπάμε όταν γυρίζουμε απ' τη δουλειά; Στο σπίτι δεν ερχόμαστε να κρυφτούμε σαν τα ποντίκια στην τρύπα τους να γκλείψουμε τις πληγές... να ξύσουμε την ψώρα ο ένας στον άλλον, να κρύψουμε όλη τη λύπη, το κενό, την αθλιότητα αυτής της σκατοζώης που μας αναγκάζουν να κάνουμε;

ΤΖΟ. Έλα, μη γίνεσαι τόσο υπερβολικός. Οχι και σκατοζωη. Είμαστε καλύτερα από πριν... ένα σπίτι, λίγο πολύ, τό 'χουμε όλοι... Μερικοί έχουν ως και αμάξι... ψυγείο... τηλεόραση...

ΛΟΥ. Τι να το κάνω εγώ το ψυγείο και το αμάξι και την τηλεόραση... όταν, να πάρει η ευχή, αηδιάζω για τη ζωή που κάνω... Μια δουλειά καλογυμνασμένης μαϊμούς: Μια συγκόλληση, ένα χτύπημα, μια συγκόλληση... *(Κι ο Τζο-βάνι, ασυναίσθητα, αρχίζει μηχανικά να μιμείται κι αυτός τη δουλειά της αλυσίδας)*. Ένα χτύπημα... μια συγκόλληση...

ΤΖΟ. Ένα χτύπημα, μια τρυπάνια... δρόμο αυτό το κομμάτι, εμπρός, ένα άλλο... Μια συγκόλληση... Να πάρει ο διάολος, με παρέσυρες, πας να με τρελάνεις.

ΛΟΥ. Όχι, δε θα σε τρελάνω αγώ, το αφεντικό θα σε τρελάνει. Το αφεντικό σε κυνηγάει παντού: στο σινεμά για γαμήσια απραγατοποιήτα, με κώλους που κουνιούνται από τη μια άκρη της οθόνης μέχρι την άλλη. Με αχόρταγες γυναίκες που μιλούν και κουνάνε το στόμα και τη γλώσσα σα να γλείφουν παγωτό. Αντε να μην πω τι γλείφουν.

Κι αυτό το ρεζίλι το λένε «ελευθερία του έρωτα»!

ΤΖΟ. Έχεις δίκιο για το σινεμά, πες και τ' άλλο... ότι μετά, βγαίνοντας έξω κάνεις παρέλαση μπροστά από διαφημιστικές αφίσες με κώλους και στήθια που διαφημίζουν σουτιέν, στυλό διαρκείας, τρακτέρ, οδοντόκρεμες, τυράκια, χύτρες ταχύτητας... έχεις και τη γυναίκα δίπλα σου... την κοιτάς... δεν έχει τα μαλλιά της λουσμένα με το «ελεύθερη κι ωραία», «Ω, πώς τα κάνει μαλακά και αιθέρια», δεν έχει λακ, «ω, πόσο διάφανα είναι», δεν έχει το συνταρακτικό άρωμα «αγάπα με». Δεν έχει το αστραφτερό κολιέ. Δεν έχει το διάφανο σαν τα φτερά της πεταλούδας ρούχο. Τα στήθια ένα πράγμα έτσι... στρόγγυλα, που δεν κουνιούνται καθόλου. Τα οπίσθια είναι απλώς οπίσθια., δεν είναι καν ένας κώλος σαν εκείνον του σινεμά... δεν τον κουνάει. Έχει χοντρά πόδια, τραχιά χέρια, την κοιτάζω καλά καλά και μού 'ρχεται να την σπρώξω στο πρώτο χαντάκι που θα συναντήσω.

ΛΟΥ. Έτσι είναι. Και σε μένα, ξέρεις τι μου συμβαίνει. Όταν κάνω έρωτα με τη γυναίκα μου, δεν κάνω μ' εκείνην, αλλά με αυτήν που διαφημίζει το αποσμητικό για την ποδαρίλα *(αηδιαστικά)*, και τις λεκάνες του καμινιέ.

ΤΖΟ. Τι φρίκη! Σκέτη αηδία!

ΛΟΥ. Είναι για να ξερνάς. Σου μόλυναν τα πάντα. Σου μόλυναν την ατμόσφαιρα, σου μόλυναν τα ποτάμια, τη θάλασσα σου την κατάντησαν έναν υπόνομο. Ακόμη και τον έρωτα σου τον κατάντησαν υπόνομο, τις σχέσεις σου με τον κόσμο, το φαΐ που τρως.

ΤΖΟ. Ε, όχι και το φαΐ που τρως. Η καναβουρόσουπα δεν είναι κι άσχημη.

ΛΟΥ. Κι όλα πηγαίνουν στο χειρότερο... Κοίτα: Απολύσεις, τρομοκρατία, εργατικά ατυχήματα, ύποπτες πτωχεύσεις. Η τράπεζα που είχε τα εκατομμύρια του ο Πάπας

φαλίρισε...

TZO. Και που μας έπρηξε με την T.V. σα σιιάχτρο στ' άσπρα που πάει να τρελάνει τις γυναίκες λέγοντας τες ότι πρέπει να μένουν έγκυες.

ΛΟΥ. Τι είναι τελικά αυτή η ιστορία με τον Πάπα που θέλει να μείνει έγκυος;

TZO. Όχι, όχι εκείνος έγκυος... Μακάρι, μ' όποιον θα του άρεσε... Μιλάω για τη γυναίκα σου.

ΛΟΥ. Τι σχέση έχει η γυναίκα μου με τον Πάπα;

TZO. Α, κάνεις πως δεν ξέρεις...

ΛΟΥ. Όχι, τι να ξέρω; Τι είναι, τέλος πάντων, αυτή η ιστορία με τον Πάπα;

TZO. Να, αν εσύ αντί να κάνεις έρωτα με το σαπούνι ΛΟΥΞ και τη NIBEA έδινες προσοχή σ' αυτό που ονειρεύεται η γυναίκα σου τη νύχτα όταν έρχεται ο Παυλάκης στ' άσπρα κι αρχίζει: «Αδέλφια, για το Χριστό... ήρθα να σας πω ότι το χάπι είναι κατάρα του Θεού... Για το Χριστό... μην παίρνετε το χάπι».

ΛΟΥ. Και πραγματικά, η Μαργαρίτα... δεν παίρνει το χάπι.

TZO. Μπα, το ξέρεις κι εσύ. Ποιος στό 'πε;

ΛΟΥ. Ε, ποιος έπρεπε να μου το πει. Είναι άχρηστο να το παίρνει, γιατί δεν μπορεί να κάνει παιδιά, επειδή έχει ένα κουσούρι που τώρα δε θυμάμαι...

TZO. Εσύ έχεις κουσούρι, αλλά στο μυαλό. Η γυναίκα σου είναι μια χαρά κι όσο για παιδιά... έχει κιόλας.

ΛΟΥ. Έχει μωρό... Από πότε;

TZO. Τώρα. Μάλιστα αυτή τη στιγμή μπορεί να γεννήθηκε, πρόωρο πέντε μηνών.

ΛΟΥ. Μη λες ανοησίες, πέντε μηνών. Αυτή ούτε καν κοιλιά δεν είχε.

TZO. Δεν είχε γιατί τη φάσκιανε... Αλλά μετά η Αντονία την ξεφάσκιασε και τότε... πλαφ... μια κοιλαρά που φαινόταν εννιά μηνών, κι ίσως και έντεκα.

ΛΟΥ. Πες μου, με κοροϊδεύεις;

TZO. Ούτε στον ύπνο μου. Είναι τόσο σίγουρο που, αν θες να μάθεις, η γυναίκα μου έφυγε μαζί της, τη συνόδευσε με το νοσοκομειακό στην κλινική... γιατί κόντεψε να γεννήσει εδώ.

ΛΟΥ. Να γεννήσει εδώ;

TZO. Έσπασαν τα νερά... κοίτα, τα μάζεψα εγώ.

ΛΟΥ. Μάζεψες τα νερά...

TZO. Ναι, νερά, θά 'ταν καλύτερα να πούμε σαλαμούρα, ίσως με κάποια ελιά, να, εκείνη που έφαγες εσύ.

ΛΟΥ. Για άκου, σταμάτα το δούλεμα. Πού είναι η γυναίκα μου;

TZO. Σου τό 'πα, στην κλινική.

ΛΟΥ. Ποια κλινική;

TZO. Πού θες να ξέρω. Αν την είχες δηλώσει, τώρα θα το ξέραμε. Αλλά έτσι που τά 'κάνες, τώρα ψάχνοντας για το νοσοκομείο μπορεί το μωρό να γεννηθεί στ' αμάξι. Το φτωχούλι, ανάμεσα σ' όλες τις ελιές.

ΛΟΥ. Άκου, σταμάτα να κάνεις τον έξυπνο. Κι αυτή η μανία σου να κάνεις τον πνευματώδη και να κοροϊδεύεις σοβαρά πράγματα μου τη σπάει. Πες μου πού είναι η γυναίκα μου μη σου 'ρθει καμιά...

TZO. Ε, ηρέμησε. Στό 'πα ήδη, δεν ξέρω. Όχι, να, ίσως πήγαινε σ' εκείνο το πράμα εκεί... πώς το λένε... στο γυναικολογικό κέντρο.

ΛΟΥ. Στο γυναικολογικό κέντρο;

TZO. Ναι, εκεί... Μα πού ζεις εσύ. Πώς φαίνεται ότι δεν έχεις ιδέα για τον πρόωρο τοκετό, λοιπόν κάτσε να σου εξηγήσω πώς γίνεται; Είναι ένα αμάξι με κουρτίνες, γεμάτο οξυγόνο... παίρνουν τη γυναίκα που έχει πρόωρο... τεσσάρων πέντε μηνών... μετά παίρνουν μια γυναίκα που έχει ξαναγεννήσει... της κάνουν καισαρική... της βάζουν στην κοιλιά το μωρό, ξαναράβουν τον πλακούντα

και τ' άλλα... και μετά τέσσερις μήνες (παύση)... ένα ψά-

ρι!

ΛΟΥ. Κόφτο, δε με νοιάζει καθόλου για τ' αμάξι, τη μεταμό-
σχευση και την καισαρική... Θέλω να μάθω πού είναι αυ-
τό το γυναικολογικό κέντρο, να πάρει η ευχή... Έχεις τη-
λεφωνικό κατάλογο;

ΤΖΟ. Όχι, δεν έχω. Τι να τον κάνω αφού δεν έχω τηλέφωνο.
Έτσι, για να τον ξεφυλλίζω και να μαθαίνω ποιος είναι
στην πόλη;

ΛΟΥ. Πάμε κάτω στο μπαρ... εκεί σίγουρα υπάρχει τηλέφωνο.
(Βιασύνη).

ΤΖΟ. Μπράβο, θα τηλεφωνήσουμε στο γυναικολογικό κέντρο.
Βέβαια, τώρα το θυμήθηκα, ο γυναικολόγος είναι στη
Νικουάρντα.

ΤΖΟ. Μα η Νικουάρντα βρίσκεται στην άλλη άκρη της πόλης.

ΛΟΥ. Ε, ναι... θά 'ναι, το λιγότερο, είκοσι χιλιόμετρα από δω.

ΛΟΥ. Γιατί πήγαν τόσο μακριά;

ΤΖΟ. Και σου τό 'πα... θέ μου, τι βλάκας! Γιατί μόνο εκεί κά-
νουν μεταμοσχεύσεις, παίρνουν μια άλλη γυναίκα που
τυχαίνει εκεί... μιαν άλλη γυναίκα. Η γυναίκα μου. Η
Αντονία είναι εκεί σίγουρα... Κι είναι τόσο χαζή, αυτή
θα βάλουν. Θα δεχτεί σίγουρα τη μεταμόσχευση και θα
μου γυρίσει στο σπίτι γκαστρομένη. Γρήγορα, κουνή-
σου. (Βγαίνουν τρέχοντας).

ΠΡΑΞΗ ΑΕΥΤΕΡΗ

(Οι γυναίκες γυρίζουν πίσω. Η νεότερη, η Μαργαρίτα,
έχει ακόμη την κοιλιά και κλαίει).

ΑΝΤ. Γρήγορα, γρήγορα Μαργαρίτα. Έλα μέσα. (Φωνάζει).
Τζοβάνι, Τζοβάνι. Δεν είναι εδώ. Τι ώρα νά 'ναι; (Κοι-
τάει το ρολόι πάνω στο μπουφέ). Πεντέμιση. Ω, Θεέ μου,
λείπουμε περισσότερο από τέσσερις ώρες. (Κοιτάει στο
διπλανό δωμάτιο). Πράγματι, λείπει. Ούτε που κοιμή-
θηκε ο καημένος...

ΜΑΡ. Εμείς φταίμε για όλα. Τι μ' έπιασε και σ' άκουσα. Να
τώρα βλέπεις τι κάναμε.

ΑΝΤ. Σταμάτα να κλαψουρίζεις. Όλα πήγαν μια χαρά. Οι νο-
σοκόμοι ήταν πολύ ευγενικοί και μας βοήθησαν πάρα
πολύ. Εμείς χρειάστηκε μόνο να τους πούμε: «Ακούστε
παιδιά, το κορίτσι δεν είναι έγκυος, η κοιλιά της είναι
φουσκωμένη με κλεμμένα πράγματα». Αμέσως προσφέρ-
θηκαν να μας βοηθήσουν κι από πάνω μας είπαν και
μπράβο: «Καλά τους κάνατε. Αυτοί οι τύποι των σου-
περ-μάρκετ είναι όλοι του απατεώνας». Κι εσύ είχες τό-
σο φόβο: «Ποιος ξέρει αν μπορούμε να έχουμε εμπιστο-
σύνη στους νοσοκόμους». (Κοιτάει στο ψυγείο). Ε, ποι-
ος έφαγε όλο το βούτυρο; Α, όχι, εδώ είναι. Τώρα θα σου
κάνω μια σουπίτσα. Αχ, να το ρύζι. Δώσε μου ένα πακέ-

το ρύζι. *(Η Μαργαρίτα βγάζει κάτω απ' το παλτό της ένα πακέτο ρύζι. Η Αντονία πάει στην κουζίνα και ρίχνει μια ματιά στην κατσαρόλα).* Τι είναι αυτό; Καναβούρι; Αυτός ο ξύπνιος μαγειρεύει πράγματι σούπα από καναβούρι με κουνελίσια κεφάλια. Λοιπόν, ξέρεις κάτι; Σ' αυτόν και τη μεγαλύτερη ανοησία να πεις, θα το πιστέψει. Πάντα όταν μαγειρεύω θα βρει κάτι να γκριλιάξει. Όμως από δω και πέρα ξέρω εγώ τι θα του μαγειρεύω. Κάθε μέρα κουνελίσια κεφάλια με διαφορετικές σάλτσες και σούπα από καναβούρι. Θα τον ταράξω στο καναβούρι.

MAP. Για μένα δε χρειάζεται να μαγειρέψεις τίποτε. Δεν έχω καθόλου όρεξη. Το στομάχι μου έχει κλείσει εντελώς. Αλήθεια σου λέω.

ANT. Θα το ξανανοιξουμε πάλι το στομάχι σου. Τα κάνεις εύκολα πάνω σου. Ξέρεις ποιο είναι το λάθος σου; Δεν έχεις εμπιστοσύνη στους ανθρώπους. Πρέπει να πείσεις τον εαυτό σου ότι οι άνθρωποι είναι καλοί. Φυσικά όχι όλοι. Θέλω να πω για τους ανθρώπους σαν κι εμάς... που δουλεύουν σαν τα σκυλιά και βγαίνουν πάντα χαμένοι. Τέτοιοι άνθρωποι είναι πάντα στο πλευρό μας, αρκεί να τους δείξεις ότι είσαι αποφασισμένος να αντισταθείς στ' αφεντικά και δεν περιμένεις να κατέβει άγγελος κυρίου από τον ουρανό. Θυμάμαι όταν δούλευα στο εργοστάσιο που φτιάχναμε κρακεράκια. Σκαποδουλειά, από κάθε άποψη. Είχε πολλή ζέστη και υγρασία... μπορούσαμε όμως να ζήσουμε απ' αυτή τη δουλειά. Μια μέρα -χωρίς ιδιαίτερες διατυπώσεις- η διεύθυνση αποφασίζει να το κλείσει επειδή, λέει, τον εργοστάσιο δεν έφερνε πια κέρδη. Στην πραγματικότητα ήθελαν να πετάξουν εμάς έξω για να κάνουν ριζικές οργανωτικές αλλαγές μέσα στο εργοστάσιο, έτσι, όπως συνηθίζουν να το λένε αυτοί. Τότε εμείς κάναμε κατάληψη του εργο-

στασίου. Και οι τριακόσιοι που δούλευαν στο εργοστάσιο ήταν όλοι με το μέρος μας. Τα συνδικάτα όμως ήταν εναντίον μας: «πρέπει να είστε τρελοί», μας είπαν. «Δεν μπορείτε να κάνετε κάτι τέτοιο, θα φάτε τα μούτρα σας. Πού θα βρείτε τα λεφτά για να αγοράσετε αλεύρι; Και ύστερα, ποιος θα αγοράζει τα προϊόντα σας; Αν δεν έχετε την αγορά στα χέρια σας, είστε χαμένοι». Παρόλα αυτά, εμείς το διακινδυνεύσαμε. Ανάμεσα μας υπήρξαν άνθρωποι που πούλησαν ακόμα και τα σπίτια τους που τα είχαν αποκτήσει με τόσες θυσίες. Εγώ πήγα τα πράγματά μας στο ενεχυροδανειστήριο... όπως και άλλες γυναίκες. Ακόμη και τα σεντόνια και τα στρώματα. Μ' αυτά τα λεφτά αγοράσαμε το πρώτο μας αλεύρι. Τα κρακεράκια τα πουλήσαμε μόνοι μας στα καταστήματα. Ακόμη και στα εργοστάσια πήγαμε. Έμαθαν κι άλλοι εργάτες για την υπόθεση μας και μας περίμεναν μ' ανοιχτές αγκαλιές να πάμε. Αγόραζαν τα κρακεράκια μας ακόμα κι αν δεν τα χρειαζόνταν, μόνο και μόνο για συμπάρασταση. Και ξέρεις τι άλλο έκαναν; Για να μας βοηθήσουν έκαναν έναν έρανο και πήραν μέρος όλοι οι εργάτες απ' όλα τα εργοστάσια του Μιλάνου και των περιχώρων. Μάζεψαν ογδόντα εκατομμύρια λιρέτες. Καταλαβαίνεις, ογδόντα εκατομμύρια! Αυτό είναι ποσό που δεν θα το πίστευα ούτε εγώ αν δεν το έβλεπα με τα ίδια μου τα μάτια. Θυμάμαι τη μέρα που ήρθαν οι εργάτες να μας παραδώσουν τα χρήματα και δεν πρόκειται να την ξεχάσω ποτέ όσο θα ζω. Εμείς οι γυναίκες ανακατεύαμε εκείνη την ώρα το ζυμάρι κι αρχίσαμε να κλαίμε με λυγμούς. Έπεσαν τόσα δάκρυα μέσα στο αλεύρι που στο τέλος φτιάξαμε κρακεράκια μ' αλεύρι και δάκρυα. Γλυτώσαμε ένα κάρο αλάτι.

(Η Μαργαρίτα παρακολουθεί την εξιστόρηση συγκινημένη). Μα, τι κλας τώρα;

MAP. Αφού έχω συγνηθεί.

ANT. Αντί να λιώνεις από συγκίνηση, καλύτερα να σκεφτείς αυτά που σου είπα. Αυτή δεν είναι ιστορία για να παρηγοριόμαστε. Πάψε να κλαις και σκέψου τι θα κάνουμε τώρα;

MAP. Θέλω να ξεφορτωθώ επιτέλους αυτά τα πακέτα και τις σακούλες. Δεν έχω σκοπό να τα κουβαλάω μια ζωή κάτω από το παλτό μου.

ANT. Θα τα ξεφορτωθείς, αλλά όχι εδώ. Θα πάμε στην αποθηκούλα που έχουμε στον κήπο, πίσω από τις σιδηροδρομικές γραμμές. Θα τα πάμε όλα εκεί, ακόμη κι αυτά που έχουμε κάτω απ' το κρεβάτι. Τώρα θα μείνω κι εγώ έγκυος. Έλα, βοήθα με να ξαναφτιάξω μια όμορφη στρογγυλή κοιλιά. Με δυο τρία κουβαλήματα θα τα ξεφορτωθούμε όλα. *(Παίρνει από το ντουλάπι δυο μαξιλαροθήκες και παραμάνες και φτιάχνει δυο σακιά και τα κρεμάει στο λαιμό της).*

MAP. Πού είναι αυτή η αποθηκούλα;

ANT. Πίσω από τις σιδηροδρομικές γραμμές. Θα περάσουμε απέναντι απ' το δρόμο. Ο πεθερός μου έχει εκεί ένα μικρό κήπο, κοντά δέκα τετραγωνικά, ίσα ίσα για να φυτεύουμε λίγα λαχανικά. Αν τα πάμε εκεί θα είναι μια σύγουρη κρυψώνα.

MAP. Όχι, να μου λείπει. Φτάνει, ως εδώ ήταν. Δε σε βοηθάω άλλο. Είμαι μέχρις εδώ με τις τρελές σου ιδέες. Να με συγχωρείς, αλλά δε θα μπορέσω... Θα τα αφήσω όλα εδώ. Ούτε τα μακαρόνια θέλω ούτε τίποτα.

ANT. Καλά, όπως θέλεις... είσαι χαζή.

MAP. Όστε είμαι χαζή. Κι εσύ που είσαι τόσο ξύπνια για πες μου τι θα πω στον άντρα μου όταν με δει χωρίς κοιλιά και χωρίς παιδί;

ANT. Ε..., και γι' αυτό σκας; Θα του πούμε ότι είχες ανεμογκάστρι.

MAP. Ανεμογκάστρι;

ANT. Φυσικά, αφού αυτό το πράμα γίνεται συχνά. Πολλές γυναίκες πείθουν τον εαυτό τους ότι είναι έγκυες. Η κοιλιά μεγαλώνει - μεγαλώνει και στο τέλος... αέρας.

MAP. Έλα, μόνο αέρας; Και πώς μού 'ρθε εμένα αυτό;

ANT. Από τον Πάπα. Κάθε νύχτα ερχόταν στον ύπνο σου και σου 'λέγε: «Κάνε ένα παιδί, κάνε ένα παιδί». Ε, κι εσύ τον άκουσες κι έκανες ένα παιδί... από αέρα. Την ψυχή ενός παιδιού.

MAP. Μπράβο λοιπόν. Τώρα άρχισες να κοροϊδεύεις και τον Πάπα.

ANT. Έλα καημένη, με μια φορά είναι σαν να μην τον έχεις κοροϊδέψει καθόλου. Φτάνει μόνο να σκεφτείς πόσες φορές μας έχει κοροϊδέψει εκείνος.

(Ενώ μιλούν η Μαργαρίτα έχει ξεφορτωθεί την κοιλιά της και η Αντονία έχει φτιάξει τη δική της κοιλιά που την κρύβει με το παλτό της).

Αυτό ήταν. Άκου δω, πρόσεχε την κατσαρόλα πάνω στη φωτιά, σε δέκα λεπτά θα είμαι πίσω.

MAP. Γιατί δεν παίρνεις μερικές σακούλες να τα πας όλα μια και καλή αντί να παίζεις αυτή την κωμωδία της γκαστρωμένης που πάει κι έρχεται.

ANT. Γιατί δεν είμαι τόσο χαζή όσο εσύ. Εσένα θα σ' έπιαναν στα πράσα με την πρώτη. Έλα να ρίξεις μια ματιά στο δρόμο. Το βλέπεις αυτό εκεί κάτω; Είναι αυτοκίνητο της αστυνομίας. Εσύ γιατί λες είναι σταματημένοι εκεί τέτοια ώρα; Την έχουν σημενή σ' αυτούς που μπήκαν σήμερα στο σούπερ-μάρκετ και που τρέχουν τώρα με τις σακούλες για να τις κρύψουν. *(Πάει στο μάτι της κονζίνας).* Πρόσεξε λίγο, αν τυχόν τελειώσει το γκάζι, πάρε κι άναψε την κόλληση του Τζοβάνι. Πρόσεξε, έτσι ανάβει.

MAP. Μ' αυτό δεν πυρώνει καθόλου.

ANT. Όχι δεν πυρώνει γιατί δεν είναι από σίδηρο, είναι από

ένα ειδικό υλικό που το λένε αντιμόνιο. Φτάνει μέχρι 200 βαθμούς θερμοκρασία και δεν κοκκινίζει ποτέ, είναι επί τούτου για ν' ανάβει το γκάζι.

MAP. *(Κοιτάζει προς το παράθυρο)*. Έλα να δεις λίγο, η Μαρία από το τρίτο πάτωμα είναι κι αυτή έγκυος! Να, δεσ εκεί κάτω στο δρόμο...

ANT. Μας κλέβουν τις ιδέες μας, που να πάρει ο διάολος. Να δεις που σε λίγο και τα σκυλιά θα κυκλοφορούν έγκυα και όλοι οι άντρες θα έχουν μια καμπούρα στην πλάτη τους.

MAP. Το σκέφτηκα καλύτερα. Θά 'ρθω κι εγώ μαζί σου. *(Βάζει πάλι τις σακούλες κάτω απ' το παλτό της)*.

ANT. Επιτέλους, το κατάλαβες. Πάω να φέρω τοκλειδί για την αποθήκη. Δε μιλάω ξεκάρφωτα εγώ... και σου τό 'πα: έχω εμπιστοσύνη στους ανθρώπους. Ακόμη κι αν τα κάνουν πάνω τους απ' το φόβο, στο τέλος έρχεται η στιγμή της λογικής.

(Τρυφερά). Έλα, χαζούλα. *(Χαϊδεύει τρυφερά την κοιλιά της)*. Ξέρεις κάτι, έχω γίνει πραγματικά συναισθηματικός τύπος. Ακόμη και τώρα που πιάνω αυτή την κοιλιά η σκέψη μου τρέχει στο γιο μου.

MAP. Έχεις παιδί;

ANT. Ναι, τώρα θα πρέπει νά 'ναι 19 χρονών. Αλλά για μένα είναι ακόμη παιδί, έστω κι αν έχει γίνει ολόκληρος άντρας. Αυτός τραβάει το δικό του δρόμο. Δεν τον βλέπω σχεδόν ποτέ.

MAP. Και πού ζει;

ANT. Κάπου έξω στα περίχωρα με μια που έφυγε κι αυτή απ' το σπίτι της.

MAP. Ακριβώς όπως έγινε και με μένα. Δεν άντεχα άλλο να μείνω σπίτι.

ANT. Έτσι είναι σήμερα η νεολαία. Μόλις πιάσουν λίγα λεφτά στα χέρια τους φεύγουν απ' το σπίτι και κόβουν κάθε

σχέση με τους γονείς τους.

MAP. Εγώ τους καταλαβαίνω. Κι εγώ δεν άντεχα άλλο στο σπίτι. Σπίτι ήταν εκείνο; Ή δε βλέπομασταν ποτέ ή κι όταν βρισκόμασταν δε μιλούμασταν.

ANT. Ακριβώς έτσι είναι. Εκτός κι αν θέλαμε να βριστούμε. Ο καθένας ξεσπάει πάνω στον άλλο. Κι εδώ που τα λέμε, όταν δουλεύεις σα να σε κούρντισαν, για να φουσκώσει η τσέπη του αφεντικού σου, μέσα στο θόρυβο από τα κωλομηχανήματά τους, χωρίς ν' ανταλλάξεις μια ανθρώπινη κουβέντα, χωρίς ένα χαμόγελο και νά 'χεις και πάνω από το κεφάλι σου όλη την ώρα το αφεντικό ή τον χαφιέ τον επιστάτη του μη και του κλέψεις κάνα δευτερόλεπτο. Γυρνάς το απόγευμα στο σπίτι σου ξεθεωμένος κι όλα σου φταίνε. Έτσι ακριβώς ήταν και μέσα στο σπίτι μας. Κι ως είχαμε όλοι την ίδια γνώμη. Βρίσκαμε με το παραμικρό προφάσεις για να μαλώσουμε και να βριστούμε κι έτσι βγάξαμε τ' απωθημένα μας από την καταπίεση μέσα στο εργοστάσιο. Γι' αυτό το λόγο έφυγε κι ο γιος μου μέσ' από το σπίτι, δεν άντεχε πια, παραλίγο να μισήσουμε ο ένας τον άλλο. Η φυγή ήταν γι' αυτόν κάτι σαν απελευθέρωση. Τώρα όμως θ' αποκτήσει κι αυτός παιδιά... κι όλη η πίκρα θα ξαναρχίσει... Τα παιδιά φεύγοντας από το σπίτι νομίζουν ότι αφήνουν πίσω τους μια φυλακή. Σε λιγάκι όμως φτιάχνουν κι αυτοί τη δική τους φυλακή. Κι αυτή η κατάσταση θα συνεχίζεται επ' άπειρον όσο δεν ανοίγουμε τις πόρτες της φυλακής και δεν κλείνουμε μέσα τους φύλακες. *(Παύση)*. Έχω μιαν όρεξη να δραπετεύσω απόψε. Έλα, σήμερα είναι πράγματι σα γιορτή της μητέρας.

(Φεύγουν και οι δυο. Σκοτάδι. Αλλάζει σκηνικό. Κατεβαίνει το κινούμενο σκηνικό. Ο Αονίτζι κι ο Τζοβάνι μπαίνουν στη σκηνή και κάνουν βήματα, επί τόπου, ώστε να φαίνεται ότι περπατούν στο δρόμο. Ο Λουίτζι

βγάζει μια τραγιάσκα από την τσέπη και τη φοράει, το ίδιο κάνει κι ο Τζοβάνι).

- ΛΟΥ. Μόνο αυτό μας έλειπε. Αρχισε να βρέχει. Αλήθεια, τι λέγαμε;
- ΤΖΟ. Ίσως ότι χτυπάνε τις πόρτες μας για να μας πάρουν τα λεφτά από τη τσέπη, μόνο όταν ο καιρός είναι καλός. Κι όταν βρέχει κάθονται και τα μετρούν.
- ΛΟΥ. Βρε τι πάθαμε, εσύ όμως παρόλα αυτά που περνάμε έχεις κέφια γι' αστεία.
- ΤΖΟ. Όχι εγώ, τα πόδια μου έχουν σκάσει στα γέλια. Από το πολύ περπάτημα τα πόδια μου βγήκαν έξω από τα παπούτσια και χαμογελάνε. Μπες στο ένα τραμ, βγες απ' τ' άλλο, τρέχα να προλάβεις το λεωφορείο... κι έπειτα όλη αυτή η φασαρία με τον κόσμο που δεν ήθελε να πληρώσει εισιτήριο γιατί ακρίβηνε... όλο αυτό το πατείς με πατώ σε. Αμ, δε φταίει κανείς, παρά εσύ που είχες αυτή τη φαινή ιδέα να πάρουμε σβάρνα όλα τα νοσοκομεία. Ενώ μας είχαν πει στο τηλέφωνο ότι η γυναίκα σου δε βρίσκεται σε κανένα απ' αυτά. Χρειάζόταν να κάνουμε αυτή την προπόνηση;
- ΛΟΥ. Πώς να έχεις εμπιστοσύνη σε κάτι που λέει κανείς απ' το τηλέφωνο με την τεχνοκρατική αναρχία που επικρατεί σήμερα;
- ΤΖΟ. Δε με νοιάζει καθόλου. Βαρέθηκα. Θα πάω στο σταθμό, θα πάρω το επόμενο τρένο και θα πάω στη δουλειά μου... έτσι κι αλλιώς αυτοί θα μου κόψουν μια ώρα. (Γυρνάει πολύ απότομα και κοιτάει στο χώρο των θεατών). Για κοίτα εκεί κάτω. Τι έγινε; άκουσα έναν πολύ δυνατό θόρυβο.
- ΛΟΥ. (Πλησιάζει τον Τζοβάνι και κοιτάζει στην ίδια κατεύθυνση). Εκεί κάτω είναι ένα φορτηγό... όσοχι, δύο... έχουν τρακάρει.
- ΤΖΟ. Επόμενο είναι, με τέτοια βροχή... ένα ξαφνικό φρενάρι-

σμα στο γλιστερό δρόμο... υι... μπαμ...
(Ο αστυνόμος, που τον ξέρουμε ήδη, εμφανίζεται στη σκηνή).

- ΑΣΤ. Πίσω... πίσω... φύγετε απ' τη μέση, μπορεί τ' αυτοκίνητα να μεταφέρουν εκρηκτικά κι από στιγμή σε στιγμή να ταναχτούμε στον αέρα.
- ΤΖΟ. Γεια σου κυρ αστυφύλακα. Εμείς οι δυο συναντιόμαστε πάντα κάτω από τις πιο δύσκολες περιστάσεις. Έτσι δεν είναι;
- ΑΣΤ. Α, εσείς είστε; Γεια σας. Βλέπετε τι ζωή κάνουμε εμείς οι πολιτισμένοι!
(Φωνάζει προς το μέρος των θεατών). Ε... εσείς εκεί κάτω, πάνω στο ύψωμα. Τρελαθήκατε; Ναι, εσάς εκεί κάτω μιλάω. Γυρίστε πίσω. (Δείχνει προς τ' αριστερά στο μέρος των θεατών). Πάρτε δρόμο γρήγορα, στις δουλειές σας. Δε σας φτάνουν τόσα δυστυχήματα που γίνονται κάθε μέρα στο εργοστάσιο, πρέπει νά'ρθετε κι εδώ για να δείτε κι άλλα;
- ΛΟΥ. Δε μου λες, τον γνωρίζεις πραγματικά;
- ΤΖΟ. Α, αυτός είναι πολύ φίλος μου. Μαιϊκός φόλα, από τους πιο φανατικούς. Ξέρεις, απ' αυτούς που θέλουν ν' ανατρέψουν το σύστημα.
- ΛΟΥ. Δηλαδή, ένας που εισχώρησε στην αστυνομία.
- ΤΖΟ. Ναι. Ε... κυρ αστυνόμω. Για κοιτάξτε τι γράφει επάνω: «σόδα». Αυτό δεν είναι υλικό που εκρηγνυται.
- ΑΣΤ. Το ξέρω. Αλλά αυτό γράφει απ' έξω. Για να δούμε όμως τι έχει μέσα.
- ΤΖΟ. Πάντα καχύποπτος, ε... κυρ αστυνόμω; Αυτά είναι αυτοκίνητα διεθνών μεταφορών. Το βλέπετε κι εδώ, γράφει TIR, δηλαδή μεταφορές εξωτερικού. Περνάει από πολλούς ελέγχους και δεν είναι δυνατόν να γράφουνε ψέματα απ' έξω. Αυτό δεν πρόκειται να εκραγεί.
- ΑΣΤ. Ναι, το φορτηγό δεν πρόκειται να εκραγεί, αλλά όπου νά

- 'ναι θα εκραγώ εγώ. Από τα ξημερώματα είμαι στο πόδι.
- TZO. Αυτό δε μας πειράζει. Εσείς ανά πάσα στιγμή είσαστε έτοιμοι. Διατάξτε, εμπρός μας γανγίστε δαγκώστε σα μαντρόσκυλα.
- ΑΣΤ. Μπράβο, εσείς είστε ώριμος για την αστυνομία. Θέλετε να πάρετε τη θέση μου;
- TZO. Εγώ στη θέση σας πρώτα θα φρόντιζα για το φορτίο των αυτοκινητών, που έχει διαλύσει. Βλέπετε τα σακιά που καταρακυλούν στο ύψωμα. Αν πραγματικά τα σακιά έχουν μέσα καυστική ποτάσα, θ' αρχίσουν να βράζουν μ' αυτή τη βροχή και σε λίγο θά 'χουμε μια τεράστια μπάλα από αφρό. Βάζουμε στοίχημα;
- ΑΣΤ. Έχετε δίκιο. Αντε, βάλτε ένα χεράκι να τα μεταφέρουμε. Ε... λοιπόν πάντα εκτιμούσα τους ανθρώπους με πρωτοβουλία. Αντε, πιάστε.
- TZO. Φτου, να μην αβασκαθώ. Όλο ωραίες ιδέες είμαι.
- ΑΣΤ. *(Φωνάζει προς τους θεατές).* Ε... εσείς εκεί κάτω. Βάλτε κι εσείς ένα χεράκι. Πρέπει να σώσουμε το φορτίο. Κάντε το τουλάχιστον για τους συναδέλφους σας οδηγούς. Η αλληλεγγύη είναι αυτό που μετράει στις ατυχίες. *(Δυο ή τρεις ηθοποιοί ανεβαίνουν στη σκηνή και φτιάχνουν μαζί με τον Λουίτζι και τον Τζοβάνι μια φανταστική αλυσίδα και μ' αυτή προσποιούνται πως μεταφέρουν σακιά).*
- TZO. Τα βλέπετε; Εσείς που είσασταν τόσο απαισιόδοξος... Όλοι ήρθαν να βοηθήσουν χωρίς να λογαριάσουν ότι θα πάνε με καθυστέρηση στη δουλειά τους και θα χάσουν μια ώρα από το μεροκάματο.
- ΑΣΤ. Εγώ δεν είπα ποτέ ότι οι άνθρωποι δεν είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν.
- TZO. Όχι, εσείς είπατε μονάχα ότι ο καθένας πρέπει να τα βγάξει μόνος του πέρα, ότι δεν πρέπει νά 'χεις εμπιστο-

σύνη σε κανέναν, γιατί ο κόσμος είναι γεμάτος από απατεώνες. Τώρα μου θυμίσατε πράγματι ένα αφεντικό που είχα κάποτε. Έναν γέρο καχύποπτο που είχε ένα σκυλί τόσο γέρικο και καχύποπτο όσο και ο ίδιος. Το σκυλί ήταν μισόκουφο, αλλά ήταν καλός φύλακας. Κι επειδή τ' αφεντικό δεν είχε σε κανέναν άλλον εμπιστοσύνη παρά μόνο στο σκύλο του, του αγόρασε ένα ζευγάρι ακουστικά.

ΑΣΤ. Ακουστικά για το σκυλί;

TZO. Ναι, με μπαταρία μάλιστα. Τη μπαταρία τη σπρέωσαν στη μέσα πλευρά από τα πίσω πόδια του σκύλου. Κάθε φορά που το σκυλί, σήκωνε το πίσω πόδι του για να κατουρήσει, κατουρούσε τη μπαταρία... γινόταν βραχυκύκλωμα κι η συσκευή έκανε τέτοιο θόρυβο που ο σκύλος κόντευε να λιποθυμίσει.

ΑΣΤ. Εγώ θα προσπαθήσω να μη σηκώσω ποτέ το πόδι μου. Αλλά πέστε μου, τι έγινε με τους δυο οδηγούς;

ΑΟΥ. Δεν πιστεύω να παγιδεύτηκαν μέσα στο φορτηγό.

ΑΣΤ. Μη στενοχωριέσαι. Αυτοί θα σώθηκαν και τό 'σκασαν σαν λαγοί.

TZO. Γιατί τό 'σκασαν;

ΑΣΤ. Επειδή τα σακιά που προφυλάξαμε με τόση φροντίδα απ' την καταστροφή, κάθε άλλο παρά καυστική σόδα περιέχουν. Εγώ βλέπω εδώ ζάχαρη.

TZO. Ζάχαρη; Αυτό έχει εδώ μέσα ζάχαρη;

ΑΟΥ. *(Ανοίγει ένα σακί και δοκιμάζει).* Ζάχαρη!

ΑΣΤ. Σ' αυτό εδώ έχει ζάχαρη, στ' άλλο έχει σιτάλευρο και στα σακιά που είναι πίσω έχει ρύζι.

TZO. Τους άτιμους! Και για πού προορίζονταν να πάνε όλα αυτά;

ΑΣΤ. Ένα φορτίο για την Ελβετία και τ' άλλο για τη Γερμανία. Εσείς δεν είπατε, δεν φορτώνουν ποτέ άλλο πράγμα απ' αυτό που γράφει απ' έξω, είναι εντάξει «αφού περνάνε

από τόσους ελέγχους».

ΤΖΟ. Καλά κυρ αστυνόμε, αυτούς δεν τους ελέγχει κανείς;

ΑΣΤ. Μια φορά, μόνο όταν φορτώνουν. Και μετά δεν τους ξαναελέγχουν. Οι υπάλληλοι σφραγίζουν τ' αμάξια και φεύγουν.

ΛΟΥ. Με την προϋπόθεση φυσικά ότι στο δρόμο δε θά 'χουν κανένα δυστύχημα.

ΤΖΟ. Υπάρχει λοιπόν πάντα ένας θεός που νοιάζεται για τους απατεώνες. Αλλά εδώ βλέπει κανείς καθαρά τι πουτάνας γιοί είναι οι βιομήχανοι. Εξαφανίζουν τα τρόφιμα από τα καταστήματα και μας λένε: «αυτό τον καιρό υπάρχει έλλειψη τροφίμων», κι εδώ βλέπουμε πού πάνε τελικά τα τρόφιμα. Δεν τους φτάνει που βγάζουν τα χρήματα που κερδίζουμε από τη δουλειά μας στο εξωτερικό, αντί να τα επενδύουν εδώ για να υπάρχει δουλειά, τώρα εξαφανίζουν στο εξωτερικό ακόμη και τα τρόφιμα που εμείς παράγουμε, για να μπορούν να λένε ότι υπάρχει έλλειψη και ν' ανεβάζουν μ' αυτό το κόλπο τις τιμές. Οι κλέφτες!

ΑΣΤ. Μπράβο αγαπητέ μου, Καλά κάνεις κι αγαναχτείς. Με το δίκιο σου. Η αγανάχτηση είναι το πιο φοβερό όπλο των φουκαράδων.

ΤΖΟ. Α, σας ευχαριστώ πολύ γι' αυτό το... «φουκαράς». (*Προς το Λονίτζι*). Κι αυτός εδώ είναι φίλος. Όλο ειρωνεία είναι οι φίλοι.

ΑΣΤ. Δεν ειρωνεύομαι. Κατάσχω και το σιγουρεύω. Χάρη στη βοήθεια σας έσωσα τα τρόφιμα από την καταστροφή. Μετά απ' αυτό θα γράψουμε μια πολύ ωραία αναφορά και θα κάνουμε μήνυση. Σήμερα το βράδυ κιόλας θα μεταδώσει η τηλεόραση την είδηση για μια πολύ μεγάλη επιτυχία της αστυνομίας. Μ' αυτόν τον τρόπο και χάρη στην τηλεόραση θα μάθουν οι υπεύθυνοι βιομήχανοι ήδη από σήμερα για την ανακάλυψη μας και θα μπορέσουν

άνετα να την κοπανήσουν στο εξωτερικό. Το δικαστήριο, με τη σειρά του, θα τους καταδικάσει ερήμην σε τέσσερις μήνες φυλάκιση με αναστολή, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας θα τους απονεμίει χάρη όσο γίνεται γρηγορότερα, όπως συμβαίνει τώρα με τους βιομηχάνους από τη Μπρέσια, κι όλα θα είναι πάλι μέλι - γάλα.

ΤΖΟ. Α... έτσι. Και το εμπόρευμα;

ΑΣΤ. Το προϊόν θα επιστραφεί στους νόμιμους ιδιοκτήτες του. Θα τους βάλουν ένα γερό πρόστιμο για το οποίο οι βιομήχανοι θα κάνουν τη μια έφεση πίσω από την άλλη, ώσπου τελικά να τους επιστραφεί κι αυτό. Με τον τρόπο αυτό δε θα πληρώσουν φράγκο.

ΤΖΟ. Αυτό δεν το πιστεύω.

ΑΣΤ. Φυσικά, ούτε κι εγώ το πιστεύω.

ΤΖΟ. Βλέπετε;

ΑΣΤ. Το να πιστέψω κάτι τέτοιο μου το απαγορεύει καταρχήν η στολή που φοράω και ο βαθμός που έχω. Με σας όμως είναι διαφορετικά. Εσείς δεν το πιστεύετε, γιατί εσείς... πώς να το πω;

ΤΖΟ. Γιατί είμαι μαλάκας. Κατάλαβα.

ΑΣΤ. Αν επιμένεις... (*Κάνει μερικά βήματα προς τα δεξιά*). Μα τι κάνουν αυτοί εκεί κάτω; Ω, Παναγία μου! Μας κλέβουν τα σακιά. Πήραν χαμπάρι πως έχουν μέσα ζάχαρη κι αλεύρι.

ΤΖΟ. Ε... Κάντε λοιπόν κάτι. Δεν επιτρέπεται να κάθεστε αμέριμνα και να τους κοιτάτε... αν πάμε έτσι, θ' αρχίσουν και οι άλλοι να κλέβουν... και στο λεφτό δε θα μείνει τίποτε μέσα στα φορτηγά.

ΛΟΥ. Τι σε νοιάζει μωρέ εσένα; Τι θέλεις να μας κάνεις τον αστυνόμο; Είσαι πραγματικά μαλάκας.

ΤΖΟ. Αρχίζεις κι εσύ τώρα.

ΑΣΤ. Εδώ βλέπετε πώς μεταδίδονται οι ιδέες. Θα πρέπει να χαλάσουμε τώρα τη ζαχαρένια μας για μερικά σακιά

καυστική σόδα;

TZO. Τι καυστική σόδα; Ξέρετε πολύ καλά...

ΑΣΤ. Εγώ δεν ξέρω τίποτα. Εγώ ξέρω αυτό που γράφει απ' έξω: «καυστική σόδα». Δεν είναι δική μου δουλειά να διαπιστώσω τι έχουν μέσα τα σακιά. Όσον αφορά αυτό, υπεύθυνος είναι ο προϊστάμενος μου, που θά 'ρθει σε μερικές ώρες. Αυτά λέει ο κανονισμός κι εγώ τον τηρώ κατά γράμμα. Εκτός από αυτό, ο κανονισμός λέει ότι το πρώτιστο και μοναδικό καθήκον του υπεύθυνου της ζώνης ευθύνης στην περιοχή του οποίου συνέβη το δυστύχημα, είναι να πάει αμέσως στον τόπο του δυστυχήματος και να αποκαταστήσει την κυκλοφορία των οχημάτων. Άλλα καθήκοντα, όποια κι αν είναι αυτά, δεν επιτρέπεται να τ' αναλάβω. Γεια χαρά, σας αφήνω ν' αναλάβετε εσείς τα καθήκοντά σας και κι εγώ πάω ν' αποσιωθώ στο μοναδικό μου καθήκον το οποίο, σύμφωνα με τον κανονισμό είναι να φροντίσω για την έγκαιρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας στον τόπο του δυστυ-

χήματος.

TZO. Για δεξ τον που φεύγει. Αυτός ο άνθρωπος δεν πρέπει να είναι στα καλά του.

ΑΟΥ. Εμείς δεν είμαστε στα καλά μας. Καλά, τι μας έπιασε και μεταφέρουμε τα σακιά των λαθρεμπόρων; Ξέρεις κάτι; Κάνω κέρφι να πάρω κι εγώ μερικά απ' αυτά τα σακιά στο σπίτι.

TZO. Τρελάθηκες; θέλεις να μπεις στο ίδιο κόλπο μ' αυτούς τους μισότρελους και τους τεμπέληδες; Εγώ σου λέω ότι όλοι αυτοί δεν είναι καν εργάτες, αλλά λούμπεν. Σκυλλοί που απεργεί.

ΑΟΥ. Σκυλλολόι που απεργεί; Δεν είμαστε καλά. Μίλησε κι «ο ήρωας της εργασίας». Όστε οι άνθρωποι εκεί κάτω απεργούν! Κι εσύ, δεν απεργείς ποτέ;

TZO. Φυσικά απεργώ. Όταν είναι απαραίτητο. Δε βουτάω

πράγματα που ανήκουν σ' άλλους.

ΑΟΥ. Γιατί ανήκουν σ' άλλους; Ποιος, παρακαλώ, παράγει αυτά τα πράγματα που ήταν μέσα στο φορτηγό; Ποιος τα θέρισε; Ποιος έφτιαξε τις μηχανές για να οργώσουν και να σπείρουν τα χωράφια; Ποιος έφτιαξε απ' το στάρι το αλεύρι; Εμείς δεν είμαστε αυτοί; Πάντα εμείς. Και τ' αφεντικά, δεν είναι πάντα αυτοί που μας κλέβουν τα προϊόντα μας;

TZO. Α... τώρα μάλιστα. Επειδή δηλαδή ζούμε σε μια χώρα απατεώνων, θα πρέπει να κλέβουμε κι εμείς τώρα. Μπάτε σκύλοι αλέστε! Ο πιο ωραίος είναι αυτός που κλέβει τα πιο πολλά. Όποιος δεν κλέβει είναι μαλάκας! Ξέρεις τι σου λέω εγώ; Ότι είμαι και πολύ περήφανος που είμαι μαλάκας σ' ένα κόσμο απατεώνων και κλεφταράδων.

ΑΟΥ. Ξέρω, «βλακεία και περηφάνια πάνε μαζί».

TZO. Με αυτό που λες εννοείς εμένα; Μιλάς σαν κανέναν λούμπεν - προλετάριος, που δεν έχει άλλο δρόμο παρά να κοιτάει μόνο την πάρτη του. Ο καθένας για τον εαυτό του κι όλοι ενάντια σ' όλους. Ακου καλά, μικρέ μου, λούμπεν - επαναστάτη. Αυτές ο φασαρίες και το χάος παίζουν το παιχνίδι της αντίδρασης και τους δίνει την αφορμή να επιβάλλουν, με τη βοήθεια των στρατηγών, ασφάλεια και τάξη.

ΑΟΥ. Λάθος. Οι στρατηγοί κι ο φασισμός μπορούν να πάρουν τα πάνω τους μόνο όταν εμείς οι εργάτες είμαστε δειλοί. Όταν αγωνιζόμαστε και παίρνουμε αυτό που μας ανήκει, τότε δε μετρούν.

TZO. Γι' αυτό το λόγο έχουμε τα συνδικάτα και τις συνδικαλιστικές κινητοποιήσεις. Και μη μου πεις ότι τα συνδικάτα δεν κάνουν τίποτα... Ποιος οργάνωσε στο Τουρίνο τον αγώνα της μείωσης της τιμής στο ηλεκτρικό και το γκάζι; Ποιος αγωνίστηκε για τη μείωση του εργατικού

εισιτηρίου;
ΛΟΥ. Ναι, τα συνδικάτα. Αλλά γιατί πιέζαμε εμείς οι εργάτες από κάτω.
ΤΖΟ. Φυσικά. Τα συνδικάτα έρχονται πάντα τελευταία, όταν η μάχη έχει πια κριθεί. Μου φαίνεται πως δεν πιστεύεις ούτε στα συνδικάτα.
(Μπαίνει ο καραμπινιέρος με το μουστάκι).
ΚΑΡ. Τι συμβαίνει εδώ;
ΛΟΥ. Τίποτα. Μόνο που φορτωθήκαμε σα γαϊδούρια για να σώσουμε την πατρίδα.
ΚΑΡ. Τι παραμύθια μου τσαμπουνάτε; Εδώ κλέβετε.
ΤΖΟ. Ποιον βλέπουνε τα μάτια μου! Ο κυρ καραμπινιέρος με το μουστάκι. Βλέπεις πώς μοιάζει με τον προηγούμενο αστυνόμο;
ΛΟΥ. Α, ναι, αυτός με τον κανονισμό.
(Δυο εργάτες που στέκονται στην αλυσίδα χτυπιούνται για τα σακιά).
ΚΑΡ. Εεε... εσείς εκεί κάτω... σταματήστε αμέσως... αφήστε τα σακιά κάτω... αλλιώς πυροβολώ. Ααα... τους δειλούς, τό 'βαλαν στα πόδια (μιλάει στον Τζοβάνι και τον Λουίτζι). Εεε... εσείς, ποιος σας έδωσε την άδεια να αγγίξετε τα σακιά;
ΛΟΥ. Α, τώρα την πατήσαμε. Αυτός αντί για ευχαριστώ θα μας στείλει στον... τάφο.
ΤΖΟ. Σας παρακαλώ κυρ καραμπινιέρο, ηρεμήστε. Προσέξτε μη σκοντάψτε με το πιστόλι σας και φύγει καμιά αδέσποτη. Όταν ένας αστυνόμος σκοντάφτει κρατώντας πιστόλι, κάποιος πεθαίνει. Αυτή είναι η περίφημη «τυχαία εκπυρσοκρότηση»... που δεν αστοχεί ποτέ.
ΚΑΡ. Αγαπητέ μου, κάνετε πολύ τον έξυπνο. Σας το έχω ήδη ξαναπει.
ΤΖΟ. Εντάξει, εμείς θέλαμε μόνο να βοηθήσουμε. Αλλιώς, θα χαλούσαν όλα.

ΚΑΡ. Δε χρειάζομαστε τη βοήθεια σας. Πηγαίνετε αμέσως στις δουλειές σας.
ΤΖΟ. Ευχαρίστως, αλλά ο κύριος αστυνόμος μας είπε να τον βοηθήσουμε.
ΚΑΡ. Ποιος αστυνόμος;
ΤΖΟ. Αυτός εκεί που φροντίζει για την αποκατάσταση της κυκλοφορίας στον τόπο του δυστυχήματος.
ΚΑΡ. Καλά, συνεχίστε. Όχι, σταματήστε. Πρέπει πρώτα να το εξετάσω. Κύριε συνάδελφεε. (Φεύγει).
ΛΟΥ. Μια λέει μια ξελέει, όπως στο στρατό.
ΤΖΟ. Ναι, είναι ένας παλιάνθρωπος αυτός... αλλά από πίσω του κρύβεται ένας καλός χαρακτήρας. Αυτός είναι που πήγε τη γυναίκα σου στο νοσοκομείο, με το παιδί, τις ελιές κλπ.
ΛΟΥ. Α, αυτός είναι; Αλήθεια πρέπει να σου πω και κάτι άλλο.
ΤΖΟ. Τι;
ΛΟΥ. Έχει να κάνει με τη δουλειά μας. Από αύριο θα παίρνεις επίδομα μειωμένης εργασίας.
ΤΖΟ. Ποιος το λέει αυτό;
ΛΟΥ. Το άκουσα προ ολίγου μέσα στο τρένο. Από δω και πέρα θα δουλεύουμε και οι 6.000 εργάτες μόνο 26 ώρες τη βδομάδα... και σε μερικούς μήνες θα κλείσει εντελώς το εργοστάσιο.
ΤΖΟ. Θα κλείσει το εργοστάσιο; Και για ποιο λόγο, παρακαλώ; Αφού πάμε καλά. Έχουμε παραγγελίες μέχρι το τέλος του άλλου χρόνου.
ΛΟΥ. Οι παραγγελίες δεν τους ενδιαφέρουν ποσώς. Λένε ότι αν μεταφέρουν την επιχείρηση στην Ισπανία, θα κερδίζουν περισσότερα... και στη Βραζιλία... θα κερδίζουν ακόμη περισσότερα.
ΤΖΟ. Επειδή εκεί οι μισθοί είναι χαμηλοί, έτσι δεν είναι;
ΛΟΥ. Όχι μόνο αυτό, εκεί υπάρχει γραμμή πάνω στους μι-

σθούς, δεν απεργούν, έχουν μια φασιστική κυβέρνηση που εγγυάται την κοινωνική ειρήνη, την ασφάλεια και την τάξη.

TZO. Δώσε μου... εκείνο το σακί... και το άλλο... και τ' άλλα δύο εκεί πίσω. Αντε γρήγορα, κουνήσου. Φορτώσου όσο μπορείς.

ΛΟΥ. Και τι απέγινε η περηφάνεια σου να είσαι... μαλάκας;

TZO. Εντάξει, εντάξει, έρχεται κι η μέρα που ξυπνούν κι οι φουκαράδες. Κάνε γρήγορα. Φορτώσου κι εξαφανιζόμαστε. Στο κάτω κάτω, δουλέψαμε... Τώρα πληρώνουμε τους εαυτούς μας. *(Φεύγουν από τη σκηνή φορτωμένοι σα μουλάρια).*

KAP. *(Έξω από τη σκηνή).* Εεε, εσείς οι δύο, για πού το βάλατε; Αλτ, σταματήστε, αλλιώς πυροβολώ.

TZO. Πυροβόλα. Πυροβόλα τον κώλο σου. *(Ο καραμπινιέρος φτάνει λαχανιασμένος στη σκηνή).*

KAP. Μπάσταρδοι... και προσποιοούνταν ότι τάχα δούλευαν... σιγουρεύουμε το φορτίο, δήθεν... σας κάνουμε χάρη. Και μετά, καθαροί Ναπολιτάνοι. *(Τρέχει από πίσω τους).* *(Αλλαγή σκηνής. Αλλάζει ο φωτισμός για να φανεί ότι βρισκόμαστε σ' άλλο δρόμο. Από δεξιά έρχονται ο Λουίτζι με τον Τζοβάνι φορτωμένοι με τα σακιά).*

TZO. Έλα, κάνε υπομονή, ακόμη εκατό μέτρα και τα καταφέραμε. Μια στιγμή, βλέπω ένα αστυνομικό αυτοκίνητο ακριβώς μπροστά στο σπίτι μου.

ΛΟΥ. Για κοίτα λίγο εκεί κάτω τις δυο γυναίκες, οι δικές μας δεν είναι;

TZO. Δεν νομίζω να είναι αυτές.

ΛΟΥ. Γιατί όχι; Πηγαίνουν στο δικό σας σπίτι. Η μια είναι έγκυος.

TZO. Για κοίτα καλύτερα. Και οι δυο είναι έγκυες.

ΛΟΥ. Αμάν, δίκιο έχεις. Τότε αποκλείεται να είναι αυτές.

TZO. *(Κοιτάζει προσεκτικά προς τα πίσω).* Να πάρει ο διάο-

λος, την πατήσαμε. Τώρα είμαστε περικυκλωμένοι. Για κοίτα πίσω σου, εκεί πίσω.

ΛΟΥ. Είναι τίποτα;

TZO. Στραβός είσαι; Δε βλέπεις ότι μας παρακολουθεί ο καραμπινιέρος; Ο βλάκας. Όλοι κλέψανε κάτι, πίσω από μας βρήκε να τρέξει, ο...

ΛΟΥ. Α... μπράβο, έλα από δω για να του ξεφύγουμε. *(Φεύγουν προς τα πίσω, ο καραμπινιέρος, αντίθετα, προχωρεί κατά μήκος της σκηνής χωρίς να τους αντιληφθεί. Σκοτάδι. Αλλάζει σκηνικό. Βρισκόμαστε τώρα στο διαμέρισμα του Τζοβάνι και της Αντονίας. Οι γυναίκες μπαίνουν στη σκηνή, και οι δυο έγκυες).*

ANT. Πιο γρήγορα Μαργαρίτα. Έλα, μπες μέσα και κλείσε την πόρτα.

MAP. Δώσε μου ένα ποτήρι νερό. Διψάω πολύ.

ANT. Μόλις θα ξεφορτωθούμε τις κοιλιές μας θα κάνουμε άλλες δυο... και σίγουρα αυτό θα είναι το τελευταίο μας δρομολόγιο.

MAP. Αδειασε την κοιλιά - γέμισε την κοιλιά. Αισθάνομαι σαν ένα μικρό φορτηγό.

ANT. Σταμάτα επιτέλους τη γκρίνια σου. *(Η Μαργαρίτα ανοίγει το παλτό της και βγάζει απ' την κοιλιά της μερικά μαρούλια και άλλα σαλατικά).*

MAP. Τώρα θα έχουμε σαλάτα για όλο το χρόνο.

ANT. Το ξέρω, είναι μπόλικο πράμα, αλλά δε γινόταν αλλιώς, γιατί στο γυρισμό θα έπρεπε να είμαστε τόσο χοντρές όσο είμασταν και στον πηγαμό. Καταλαβαίνεις, οι αστυνομικοί θα μας έβλεπαν να πηγαίνουμε με μια τόση κοιλιά... Δε λέω, οι αστυνομικοί είναι βλάκες, αλλά σε κάτι τέτοια τους κόφτει.

MAP. Σ' αυτό έχεις δίκιο.

ANT. *(Τρέχει στην κουζίνα του γκαζιού).* Γαμώ τ'. Ξεχάσαμε τη σούπα, τώρα θα έπηξε σαν αλευρόκολλα. *(Ανοίγει*

την κατασρόλα). Μα αυτή δεν έβρασε καθόλου... γιατί άραγε... δεν άναψε το γκάζι; Να ξέρεις, μας έκοψαν το γκάζι, τα γουρούνια. Κοίτα να δεις που σε μερικές μέρες θα μας κόψουν και το φως. Αυτός απ' τη ΔΕΗ ήταν εδώ και με φοβέριζε. (Χτυπάει η πόρτα). Ποιος είναι; (Φωνή απ' έξω).

ΦΩΝ. Ένας φίλος.

ΑΝΤ. Ποιος φίλος;

ΦΩΝ. Ένας συνάδελφος του άντρα σας, πρέπει να σας πω κάτι πολύ σημαντικό.

ΑΝΤ. Ω... Θεέ μου, λες να του έτυχε τίποτα; (Πάει ν' ανοίξει την πόρτα).

ΜΑΡ. Περίμενε μια στιγμή να βάλω τη σαλάτα κάτω απ' το παλτό μου.

ΑΝΤ. Μια στιγμή να ρίξω κάτι επάνω μου. (Ανοίγει την πόρτα και μπαίνει ο καραμπινιέρως). Μπα, εσείς είστε; Τι σημαίνει αυτό;

ΚΑΡ. Μείνετε ακίνητες. Καμιά κίνηση. Αυτή τη φορά σας έχω στο χέρι. Για κοίτα και οι δυο έγκυες. Βρε τι γρήγορα που μεγαλώνουν εδώ οι κοιλίες... Το ήξερα εγώ πως ήταν όλα παραμύθια.

ΜΑΡ. (Πέφτει τελείως αποκαμωμένη στο κρεβάτι). Τό ' ξέρα εγώ, τό ' ξέρα εγώ. Πάει, χαθήκαμε.

ΚΑΡ. Με μεγάλη ευχαρίστηση μου διαπιστώνω ότι το κρατήσατε το παιδί. Και σεις αγαπητή μου κυρία, τα συγχαρητήριά μου. Μέσα σε πέντε ώρες; Κάνατε έρωτα, γίνατε μητέρα και είστε κιόλας στον ένατο μήνα. Μπράβο ταχύτητα!

ΑΝΤ. Κυρ αστυνόμε, κάνετε ένα πολύ μεγάλο λάθος.

ΚΑΡ. Το λάθος το έκανα πιο μπροστά, όταν έπεσα στην παγίδα με τους πόνους της γέννας και την πρόωρη εγκυμοσύνη. Τέρμα αυτά. Βγάλτε έξω τα πράγματα.

ΑΝΤ. Είστε τρελός; Ποια πράγματα;

ΚΑΡ. Μη μου κάνετε εμένα την έξυπνη. Δεν πιάνουν αυτά σε μένα. Το κατάλαβα καλά το παιχνίδι σας. Οι άντρες πάνε και κλέβουν, φέρνουν τα κλεμμένα στις γυναίκες τους κι αυτές τα κρύβουν στις κοιλίες τους. Όλη τη μέρα βλέπω μπροστά μου έγκυες γυναίκες. Δεν είναι δυνατόν όλες οι γυναίκες αυτού του τετραγώνου να έμειναν μέσα σε μια μέρα έγκυες. Εντάξει, καταλαβαίνω ότι οι γυναίκες του απλού λαού είναι πολύ γόνιμες, αλλά εδώ πια το παρακάνετε. Γέμισε ο τόπος έγκυες γυναίκες, έγκυα κορίτσια, έγκυα παιδιά... μέχρι του σημείου που πριν από λίγο είδα μια ογδοντάρα που ήταν σ' ενδιαφέρουσα και είχε μια κοιλιαρά ίσαμ' εκεί σαν να περίμενε δίδυμα.

ΑΝΤ. Ξέρω, αλλά όχι για το λόγο που νομίζετε εσείς... έχουμε τη γιορτή της προστάτριάς μας.

ΚΑΡ. Ποιας προστάτριας;

ΑΝΤ. Της Αγίας Ευλαλίας. Δεν ξέρετε ότι αυτή η Αγία ήθελε μια ζωή να κάνει παιδί κι ότι ο Κύριος εισάκουσε τις προσευχές της όταν ήταν εξήντα χρονών; Σ' αυτή την ηλικία απέκτησε παιδί.

ΚΑΡ. Στα εξήντα της χρόνια;

ΑΝΤ. Να. Και να σκαρφεείτε ακόμη ότι ο άντρας της ήταν πάνω από ογδόντα.

ΚΑΡ. Ε, όχι δα.

ΑΝΤ. Κι όμως Αυτή είναι η δύναμη της πίστης. Λένε ότι άντρας της, λίγο μετά πέθανε. Όμως παρ' όλα αυτά, οι γυναίκες αυτού του τετραγώνου, για να θυμόμαστε αυτό το θαύμα της Αγίας, τριγυρνάμε τρεις μέρες με ψεύτικη κοιλιά.

ΚΑΡ. Τι ωραία παράδοση! Και γι' αυτό το λόγο κλέβετε όλα τα σούπερ-μάρκετ μόνο και μόνο για να γεμίσετε τις κοιλίες σας μ' αυτά; Για κοίτα πόσο θρήσκος είναι ο απλός λαός... τέρμα τώρα με τα καραγκιοζλίγια σας.

Θέλω να δω τι έχετε μέσα στις κοιλιές, διαφορετικά θα χάσω την υπομονή μου και...

ANT. Α, έτσι, και τι θα κάνετε; Θα μας βγάλετε τα ρούχα από πάνω μας; Σας προειδοποιώ: αν μας αγγίξετε και μόνο με το ένασ σας δαχτυλάκι, θα συμβεί κάτι κακό. Ακριβώς αυτό που συνέβη και στον φιλύποππο άνδρα της Αγίας Ευλαλίας. Ο γέρος δεν ήταν θρήσκος και δεν πίστεψε τη γυναίκα του κι άρχισε αμέσως τις εξυπνάδες «εσύ και σ' ενδιαφέρουσα, σταμάτα το παραμύθι. Δείξε μου αμέσως τι έχεις κάτω απ' το φουστάνι σου. Αν είσαι πραγματικά έγκυος θα σε σκοτώσω γιατί αυτό σημαίνει ότι δεν είμαι εγώ πατέρας. Το παιδί το έκανες με άλλον». Εκεί πάνω άνοιξε η Αγία Ευλαλία το φουστάνι της και τότε συνέβη το δεύτερο θαύμα. Μέσα απ' την κοιλιά της ξεπήδησαν τριαντάφυλλα, ολόκληρος κήπος από τριαντάφυλλα.

KAP. Για κοίτα, για κοίτα, τι ωραίο θαύμα!

ANT. Και δεν τέλειωσα ακόμη. Ξαφνικά σκοτεινίασαν όλα μπροστά στα μάτια του συζύγου της: «Δε βλέπω τίποτα πια» φώναξε, «τυφλώθηκα». Και τότε συνέβη το τρίτο θαύμα. Μέσα απ' τα τριαντάφυλλα βγήκε το παιδί που ήταν ήδη δέκα μηνών, μπορούσε να μιλήσει και του είπε: «Πατέρα, ο Μεγαλοδύναμος Θεός σε συγχωράει, τώρα μπορείς να πεθάνεις εν ειρήνη. Τον άγγιξε με το μικρό του χεράκι στο κεφάλι και τότε ο γέρος έπεσε κάτω ξερός. Πέθανε.

KAP. Πραγματικά, πολύ ενδιαφέρον. Τώρα όμως τέρμα με τα παραμύθια και δείξτε μου αμέσως τα τριαντάφυλλα. Θέλω να πω, κάντε γρήγορα, έχασα πολύ καιρό μαζί σας κι αρχίζω να νευριάζω.

ANT. Καλάαα, δηλαδή δεν πιστεύετε στο θαύμα;

KAP. Ούτε τόσο.

ANT. Και δε φοβάστε μη σας βρει το κακό;

KAP. E... όχι, αφού σας τό 'πα.

ANT. Καλά, όπως θέλετε. Μη μου έρθετε όμως μετά και μου πείτε ότι δε σας προειδοποίησα. *(Μιλάει στη Μαργαρίτα)*. Έλα να του δείξουμε:

*Αγία Ευλαλία προστάτιδα μας
Θεά της γονιμότητας μας
στο θαύμα στον όποιος δεν πιστεύει
Αγία Ευλαλία κάνε τον να μη βλέπει.
Με δυστυχία τιμώρησε τον, ταπεινώσε τον
με την αγία φανέρωση σου θάμπωσε τον
Αγία Ευλαλία με ρόδα ή σαλάτα
δείξε τη δύναμη σου
μπροστά στον άπιστου τα μάτια.*

(Ανοίγουν τα παλτά τους).

KAP. Τι είναι αυτό πάλι;

ANT. Για κοίτα, μοιάζει με σαλάτα.

KAP. Σαλάτα;

ANT. Ναι, πραγματικά σαλάτα. Αντίδια, λάχανα, μαρούλια, κουνουπίδια...

MAP. Κι εγώ, κι εγώ έχω εδώ ένα μαρούλι.

KAP. Τι ιστορίες είναι πάλι αυτές. Γιατί βάλατε τη σαλάτα κάτω από τα παλτά σας;

ANT. Μα δεν το κάναμε εμείς. Καταλαβαίνετε τώρα ότι πρόκειται για θαύμα;

KAP. Ναι, ένα θαύμα της κουζίνας.

ANT. Υπάρχει κανένας νόμος που ν' απαγορεύει στους πολίτες να βάζουν κάτω απ' τα παλτά τους αντίδια, μαρούλια και λάχανα;

KAP. Όχι... όχι, φυσικά όχι. Μόνο που δεν μπορώ να καταλάβω γιατί χώσατε όλα αυτά τα πράγματα μέσα στη φού-

στα και στη μπλούζα σας.

ANT. Μας σας το έχω εξηγήσει. Για να κάνουμε μια κουλιά σύμφωνα με το έθιμο, και να τιμήσουμε έτσι την Αγία Ευλαλία. Τρεις μέρες πρέπει να τριγυρίζουμε έτσι. Κι όποιος δεν το πιστεύει του συμβαίνει μεγάλο κακό. *(Το φως χαμηλώνει σιγά σιγά).*

ANT. Στο θαύμα σου όποιος δεν πιστεύει
Αγία Ευλαλία, κάνε τον να μη βλέπει.

KAP. Μα τι συμβαίνει. Σβήνει το φως.

ANT. Ποιο φως;

KAP. Μα δε βλέπετε; Όσο πάει και σκοτεινιάζει. Σκοτεινιάσει κιόλας.

ANT. Πού σκοτεινιάζει; Εγώ βλέπω καλά. Εσύ, Μαργαρίτα, βλέπεις;

MAP. Εγώ... μου φαίνεται... *(Η Αντονία της δίνει μια κλοτσιά στον κώλο).*

ANT. Βλέπεις. Αφού βλέπουμε κανονικά. Ίσως αρχίσατε ήδη να χάνετε το φως σας. *(Η Μαργαρίτα πλησιάζει την Αντονία με τεντωμένα χέρια).*

MAP. Στ' άλλα διαμερίσματα έχει φως. Μόνο σε σας το κόψανε.

KAP. Σταματήστε τις βλακείες. Πού είναι ο διακόπτης;

ANT. *(Παρόλο το σκοτάδι κινείται με άνεση).* Εδώ, δε βλέπετε; Μισό λεπτό, θα το ανάψω μόνη μου. *(Ακούγεται το κλικ του διακόπτη).* Για δέστε εδώ, έτσι ανάβει, έτσι κλείνει. Το βλέπετε;

KAP. Όχι, δε βλέπω τίποτα.

ANT. Αγία μου Ευλαλία, τυφλώθηκε ο άνθρωπος. Τον βρήκε το κακό. Τον τιμώρησε ο Κύριος. Α... τον κακομοίρη!

KAP. Σταματήστε. Ανοίξτε το παράθυρο. Θέλω να δω έξω.

ANT. Μα το παράθυρο είναι ανοιχτό. Δεν το βλέπετε κυρ καραμπινιέρο;

KAP. Ελάτε μαζί μου. Κοιτάξτε έξω. *(Τον πιάνει απ' το μανί-*

κι). Προς τα εδώ.

(Τον πάει μπροστά από μια καρέκλα). Προσέξτε, υπάρχει καρέκλα μπροστά σας. *(Ο Καραμπινιέρος σκοντάφτει στην καρέκλα).*

KAP. *(Φωνάζει δυνατά).* Ω..., τι χτύπημα ήταν αυτό...

ANT. Προσέχετε λοιπόν που πατάτε.

KAP. Μα πώς να προσέξω, αφού δε βλέπω τίποτα.

ANT. Α... ναι, το ξέχασα. Α, τον κακομοίρη τι έπαθε! Δε βλέπεις τίποτα. Τι κακό που τον βρήκε. Έλα σιγά σιγά. Εδώ

είναι το παράθυρο. *(Τον πάει μπροστά απ' την ντουλάπα και ανοίγει τα δυο φύλλα της ντουλάπας).* Προσέξτε

κυρ καραμπινιέρο... στηριχτείτε εδώ πάνω στο περβάζι... μια στιγμή ν' ανοίξω τα παντζούρια... αυτό ήταν. *(Ο*

Καραμπινιέρος κάνει μερικές αβέβαιες κινήσεις). Ω... τι

πολλά φωτά που έχει ο δρόμος, τα βλέπετε; Μα τι είναι

σήμερα; Α... ναι, τώρα το θυμήθηκα, είναι ο γιορταστικός φωτισμός για την προστάτιδα μας Αγία Ευλαλία.

Πραγματική θάλασσα από φώτα. Αλήθεια, δε βλέπετε;

KAP. Μα, όχι, αλήθεια σας λέω, δε βλέπω τίποτα απολύτως.

Μα τι μου συμβαίνει επιτέλους; Ένα σπύρτο, ανάψτε

ένα σπύρτο.

ANT. Αμέσως, μείνετε εκεί που είστε. Έχω κάτι καλύτερο από

σπύρτα. Μια τσιμπίδα. *(Την ανάβει).* Κοιτάξτε εδώ τι

όμορφη φλόγα.

KAP. Δε βλέπω τίποτα. Δεν το πιστεύω ότι την ανάψατε. Αφή-

στε με να την αγγίξω.

ANT. Όχι, όχι, έχει πυρώσει, είναι κατακόκκινη.

KAP. Δε βλέπω τίποτα κόκκινο. Θέλω να την αγγίξω είπα. *(Ξε-*

φωνίζει από πόνο). Το χέρι μου, έκαψα το χέρι μου, ω

Θεέ μου, πόσο πονάει... Τσουύζει.

ANT. Ε, φυσικά. Βλέπετε που δε με πιστεύετε;

KAP. Μα τι είναι αυτό το κακό που με βρήκε. Είμαι πραγμα-

τικά τυφλός; Είμαι τυφλός.

ANT. Ναι, είστε τυφλός εδώ και μια ώρα που το λέμε. Αυτή είναι η κατάρρα.

KAP. Θέλω να φύγω. Αφήστε με να φύγω. Πού είναι η πόρτα;

ANT. Μισό λεπτό να σας συνοδέψω. Από δω είναι η πόρτα. *(Ανοίγει την ντουλάπα). Ο καραμπινιέρος ορμάει σαν μανιασμένος μες στη ντουλάπα, χτυπάει με φόρα στην πλάτη της ντουλάπας, παραπατάει σα να τον χτύπησε κεραυνός και σωριάζεται κάτω).*

KAP. Παναγία μου, τί χτύπημα ήταν αυτό...

MAP. Πάει το κεφάλι του.

KAP. *(Ανασπενάζει δυνατά).* Ω..., πεθαίνω... το κεφάλι μου... τι ήταν αυτό...

ANT. Το παιδί. Το παιδί που σας άγγιξε με το χεράκι του στο κεφάλι.

KAP. Μανούλα μου, τι χεράκι ήταν αυτό.

ANT. Καραμπινιέρο! Καραμπινιέρο! Λιποθύμησε.

MAP. *(Γελάει δυνατά).* Μπράβο, πολύ ωραία τα κατάφερες. Ίσως να είναι και πεθαμένος.

ANT. Σαν πολύ την αισιόδοξη δεν παριστάνεις; Πεθαμένος... Φέρε ένα φακό. Είναι στο συρτάρι του τραπεζιού, κάνε γρήγορα. *(Η Μαργαρίτα πάει ψηλαφητά μέχρι το τραπέζι).*

MAP. Είναι πεθαμένος, είναι πεθαμένος, δεν αναπνέει καθόλου.

ANT. Όχι, απλά δεν αισθάνεται καλά όπως ένας εργοστασιαάρχης που πάει φυλακή γιατί έπεσε έξω... Δεν αναπνέει, πράγματι... δεν αναπνέει καθόλου. Ούτε κι η καρδιά του χτυπάει.

MAP. Παναγίτσα μου, σκοτώσαμε έναν αστυνομικό.

ANT. Πραγματικά, ίσως και να υπερβάλαμε λιγάκι. Τώρα τι κάνουμε;

MAP. Εμένα ρωτάς; Τι δουλειά έχω εγώ; Εσύ μόνη σου τα σκαρφίστηκες όλα. Αυπάμαι πάρα πολύ αλλά πρέπει να

πάω τώρα στο σπίτι... τα κλειδιά μου... πού άφησα τα κλειδιά του σπιτιού;

ANT. Ωραία φιλενάδα είσαι. Μ' αφήνεις στα κρύα του λουτρού. Σπουδαία αλληλεγγύη.

MAP. *(Βρίσκει κάτι κλειδιά πάνω στο μπουφέ).* Εδώ είναι. Εγώ έχω όμως ακόμη μια αρμαθιά κλειδιά στη τσέπη μου. Ε, τότε αυτά θα πρέπει να είναι του άντρα μου. Αυτό πάει να πει ότι πέρασε από δω για να με ζητήσει και τα ξέχασε.

ANT. Αν τα ξέχασε εδώ τότε θα ξαναπεράσει.

MAP. Σίγουρα θα συνάντησε και τον άντρα σου. Για φαντάσου να του τα διηγήθηκε όλα, τάχα ότι είμαι έγκυος και... Παναγίτσα μου, τι θα του πω τώρα, μου λες; Εγώ δεν είμαι και τόσο καλή στο να εφευρίσκω παραμύθια όπως εσύ. Δε γίνεται διαφορετικά, πρέπει να μείνω εδώ. Κοίτα να δεις πώς θα με βγάλεις από τη δύσκολη θέση. Πρέπει να του τα διηγηθείς όλα.

ANT. Φυσικά, εγώ θα του τα εξηγήσω όλα... όλα εγώ θα τα κάνω. Έχω βλέπεις δυνατούς ώμους εγώ. *(Παρατηρεί τον πεσμένο καραμπινιέρο).* Αυτόν πραγματικά τον χτύπησε κεραυνός.

MAP. Βλέπεις ότι δεν πρέπει να κάνει κανείς αστεία με τα θαύματα;

ANT. Αυτός αστειευόταν, εγώ τον προειδοποίησα. Προφυλάξου απ' τη βαριά κατάρρα, γιατί η Αγία Ευλαλία δεν αστειεύεται. Αυτός, το βιολί του. *(Πιάνει τον καραμπινιέρο και τον ανεβοκατεβάζει από τη μέση και πάνω).*

MAP. Τι κάνεις εκεί;

ANT. Τεχνητή αναπνοή.

MAP. Δεν κάνεις τίποτα έτσι. Αλλιώς γίνεται. Πρέπει να του κάνεις τεχνητή αναπνοή στόμα με στόμα.

ANT. Μωρέ τι μου λες; Έχεις την εντύπωση ότι θα φιλήσω έναν χωροφύλακα; Αν το μάθει ο άντρας μου... Φύλα τον

εσύ.

MAP. Α, όχι, όχι εγώ. Μάλλον μας χρειάζεται μια μπουκάλια οξυγόνο.

ANT. *(Σκέφτεται μια στιγμή)*. Το βρήκα. Ο άντρας μου δουλεύει οξυγόνο. Στη μια φιάλη έχει ασετυλίνη και στην άλλη οξυγόνο. Έλα, βοήθησε με λίγο. Κλείσε τη φιάλη της ασετυλίνης, ναι έτσι, εγώ θ' ανοίξω αυτή με το οξυγόνο.

MAP. Είσαι σίγουρη ότι έτσι γίνεται;

ANT. Βέβαια, το έχω δει και στο σινεμά.

MAP. Αν το είδες στο σινεμά τότε εντάξει.

ANT. Βλέπεις, αρχίζει κιόλας ν' αναπνέει. Κοίτα πώς κουνιέται η κοιλιά του. Φουσκώνει... Πρόσεξε, τώρα σε λίγο θα ξεφουσκώσει πάλι.

MAP. Εγώ νομίζω ότι μόνο φουσκώνει... κι όσο πάει γίνεται ακόμα πιο χοντρή... σταμάτα πια. Τον έχεις κάνει σα σαμπρέλα.

ANT. Να πάρει ο διάβολος. Δεν μπορώ να του το πάρω από το στόμα. Το έχει δαγκώσει. Κλείσε γρήγορα τη βαλβίδα. Όχι έτσι, ανάποδα... γύρνα τη λοιπόν ανάποδα.

MAP. Αχ, αυτό ήταν...

ANT. Μάνα μου, τι κοιλιά είν' αυτή; Τώρα γκαστρώσαμε και τον αστυνομικό.
(Σκοτάδι. Αλλάζει η σκηνή. Το φως δυναμώνει. Στη σκηνή βρίσκονται ο Τζοβάνι κι ο Λονίτζι).

TZO. Ας μη στεκόμαστε λοιπόν άλλο στην είσοδο. Θα προσπαθήσω ν' ανοίξω σπρώχνοντας με τον ώμο.

ΛΟΥ. Ασε, δοκίμασα κι εγώ και κόντρεψα να σπάσω τον ώμο μου. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Πέσαμε σε γερές κλειδαριές.

TZO. Γιατί αμπαρωθήκανε έτσι;

ΛΟΥ. Στη Μαργαρίτα πέστα, φοβάται τους κλέφτες.

TZO. Ναι, τώρα που δυο πραγματικοί κλέφτες θέλουν να

μπουν μέσα, την πατήσαμε. Δεν αξίζεις φράγκο. Ακούς εκεί να χάσει τα κλειδιά του.

ΛΟΥ. Σταμάτα πια με τη γκρίνια σου. Περίμενε μισό λεπτό. Τώρα θυμάμαι, δεν τά 'χασα, τα ξέχασα στο σπίτι σου, πάνω στο μπουφέ.

TZO. Είσαι σίγουρος;

ΛΟΥ. Εκατό τα εκατό. Δώσε μου γρήγορα τα κλειδιά σου να πάω να τα φέρω.

TZO. Μην είσαι βλάκας. Αφού ο καραμπινιέρος την έχει στήσει σπίτι μου και περιμένει να μας τσακώσει.

ΛΟΥ. Μπα. Αυτός θα κουράστηκε πια να περιμένει, θα πρέπει νά 'φύγε.

TZO. Ναι, θά 'θελες. Αυτός είναι χειρότερος κι από σκυλί. Πυροβολεί κιόλας. Δεν τό 'χει τίποτα ν' αράξει όλη την υπόλοιπη ζωή του έξω από το σπίτι μου. Δε θέλω ούτε να το σκέφτομαι πως θα γυρίσω πίσω. Αν χρειαστεί θα γίνω μετανάστης.

ΛΟΥ. Σιγά μωρέ. Τα παραλές.

TZO. Τι ήθελα εγώ και σ' άκουσα κι έκανα τέτοιες βλακειές. *(Ακούγονται βήματα)*. Σσσ... κάποιος έρχεται.

ΛΟΥ. Μην ανησυχείς. Ποιος θά 'ρθει τέτοια ώρα. Θα είναι κάποιος από την πολυκατοικία.

TZO. Πρέπει να κρύψουμε τα σακιά. *(Βγάζει το αδιάβροχο τον και το ρίχνει πάνω στα σακιά)*.

ΛΟΥ. Τι κάνεις εκεί; Φοβάσαι μη μας καρφώσουν; Αυτοί που μένουν εδώ είν' εντάξει.
(Φωνή απ' έξω).

ΦΩΝ. Με συγχωρείτε. Μήπως μπορείτε να με βοηθήσετε;

TZO. Τώρα την πατήσαμε.

ΛΟΥ. Γιατί την πατήσαμε;

TZO. Ο καραμπινιέρος... δεν τον γνώρισες; Σίγουρα κάποιος μας κάρφωσε.

ΛΟΥ. Μα όχι, δεν είναι αυτός. Αυτός του μοιάζει μόνο.

TZO. Μου φαίνεται πως έχεις δίκιο. Δεν είν' αυτός.
NEK. *(Μπαίνει στη σκηνή)*. Τι, για μένα μιλάτε;
TZO. Όχι, όχι, τίποτα. Νόμιζα ότι σας γνώριζα.
ΛΟΥ. Μανούλα μου, πώς του μοιάζει!
NEK. Με ποιον μοιάζω;
TZO. Μ' έναν καραμπινιέρο με μουστάκι που έχει μια καταπληκτική ομοιότητα μ' έναν αστυνομικό χωρίς μουστάκι. *(Γελάει με νόημα)*. Με συγχωρείτε που γελάω, αλλά έχω την εντύπωση ότι βρίσκομαι σ' ένα θέατρο που είχα κάποτε πάει και που υπήρχαν πολύ λίγοι ηθοποιοί. Έτσι, ένας ηθοποιός ήταν αναγκασμένος να παίζει τους ρόλους όλων των αστυνομικών που υπήρχαν στο έργο.
NEK. Εγώ όμως δεν είμαι αστυνομικός.
TZO. Και τι δουλειά κάνετε;
NEK. Εργάζομαι σε γραφείο κηδειών.
TZO. & ΛΟΥ. Ωχ, γρουσουζιά. Πιάνουν κι οι δυο τ' αρχίδια τους.
TZO. Με συγχωρείτε, ήταν τελείως αυθόρμητο.
ΛΟΥ. Ναι, πρώτη φορά μας συμβαίνει.
NEK. Δεν πειράζει, όλοι το ίδιο κάνουν μόλις με βλέπουν. Και να σας πω, όταν κοιτάζομαι στον καθρέφτη το κάνω κι εγώ ο ίδιος.
TZO. Χαριτωμένο!
NEK. Μερσί! Μπορείτε όμως να μου πείτε αν μένει εδώ κάποιος Πραμπολίνο;
ΛΟΥ. Στον τρίτο. Δεν είναι όμως στο σπίτι. Είναι στο νοσοκομείο. Νομίζω ότι πέθανε.
NEK. Πέθανε, Μήπως ξέρετε πότε είναι οι δικόι του στο σπίτι; Πρέπει να παραδώσω το φέρετρο του.
ΛΟΥ. Ο γιος του έρχεται βράδυ, θα ήταν όμως καλύτερα να το πάτε στο νοσοκομείο.
NEK. Μα από εκεί έρχομαι, αλλά το πτώμα το πήραν κιόλας κάποιοι συγγενείς του. Ποιος ξέρει πού να βρίσκεται

τώρα...
TZO. Αφήστε το έξω απ' την πόρτα, στις σκάλες.
NEK. Α... πα πα πα, αυτό δε γίνεται. Ολόκληρο φέρετρο να το αφήσεις έτσι στη μέση με τον κόσμο που μπαινοβγαίνει. Κι έπειτα, είναι και τα παιδιά. Αυτά θα μπουν μέσα και θα παίξουν τους ινδιάνους που οδηγούν κανό. Δεν μπορώ να το κάνω αυτό. Αδύνατον. Άλλωστε χρειάζομαι και μια υπογραφή ότι το παρέδωσα -ζωή σε λόγου μας.
ΛΟΥ. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να σας βοηθήσουμε.
NEK. Σας έχω εμπιστοσύνη. Μένετε εδώ;
ΛΟΥ. ...ναι... εγώ ...εγώ εδώ μένω.
NEK. Αυτό είναι ευχάριστο. Θα σας δώσω το φέρετρο, θα το πάμε στο διαμέρισμα σας κι έπειτα, όταν έρθει ο γιος του πεθαμένου -ζωή σε λόγου μας...
ΛΟΥ. Φέρετρο μέσα στο διαμέρισμα;
NEK. Μα ναι, δεν πιάνει και πολύ χώρο. Και αν παραβλέψουμε ότι είναι κάπως μακάβριο το θέαμα, τότε μπορεί κανένας να το χρησιμοποιήσει για ένα σωρό δουλειές. Δε βαριέσαι, όλα είναι μια συνήθεια.
TZO. Σωστά. Και η ζωή μια συνήθεια είναι.
ΛΟΥ. Εντάξει, σύμφωνοι. Υπάρχει όμως ακόμη ένα μικρό πρόβλημα. Βλέπετε, ούτε κι εμείς μπορούμε να μπούμε στο σπίτι, γιατί δεν έχουμε κλειδιά. Έχουμε κλειστεί απ' έξω.
NEK. Κρίμα! Τότε θα πρέπει να ξαναπάρω το φέρετρο μαζί μου -ζωή σε λόγου μου.
TZO. Μα όχι, όχι. Δεν υπάρχει λόγος. Θα το τακτοποιήσουμε. Θα το πάμε σε μένα. Μένω ακριβώς απέναντι... αν βέβαια μ' εμπιστεύεστε.
NEK. Φυσικά και σας εμπιστεύομαι. Δεν ξέρω πώς να σας ευχαριστήσω -ζωή σε λόγου σας.
TZO. Μα δεν υπάρχει λόγος. Μόνο που πρέπει να μου κάνεϊί μια χάρη.

NEK. Ν' ακούσω.

TZO. Επιτρέψτε μας να βάλουμε τα σακιά μέσα στο φέρετρο για να τα μεταφέρουμε... ξέρετε με τη βροχή... το περιεχόμενό τους είναι πολύ ευαίσθητο και δεν πρέπει να βραχεί. Το φέρετρο έχει βέβαια καπάκι.

NEK. Μα φυσικά έχει. Είναι κανονικό φέρετρο. Ένα φέρετρο Γ' κατηγορίας βέβαια, όμως καπάκι κάνουμε και σ' αυτά τα απλά φέρετρα -ζωή σε λόγου μας.

TZO. Μα τι κουβαρντάς που είναι ο δήμαρχος μας-ζωή σε λόγου του.

NEK. Πάω να ξεφορτώσω το φέρετρο. *(Φεύγει. Ο Τζοβάνι και ο Λουίτζι φορτώνονται πάλι τα σακιά).*

ΤΖΟ. Τώρα λοιπόν θα δούμε αν η αστυνομία θα έχει το θράσος να χάσει τη μύτη της και μέσα στο φέρετρο -ζωή σε λόγου της.

ΛΟΥ. Πρέπει να ομολογήσω ότι η ιδέα σου ήταν καταπληκτική. Πώς σου 'ρθε;

TZO. Οι Βιετκόνγκ. Οι Βιετκόνγκ. μου έδωσαν την ιδέα. Θυμάσαι σ' ένα νοκιμαντέρ πώς βγάλανε απ' την πόλη τα όπλα μέσα σε νεκροφόρες; Τότε που κάναν εκείνη τη φοβερή επίθεση;

ΛΟΥ. Την επίθεση του Τετ;

TZO. Ακριβώς.

ΛΟΥ. Οι Βιετκόνγκ. δεν έχουν καμιά ιδέα πώς θα σωθούμε απ' τον καταραμένο καραμπινιέρο; Τι γίνεται άμα μας την έχει ακόμη στημένη; *(Ακούγεται απ' έξω η φωνή τον νεκροθάφτη).*

NEK. Ε, τό 'φερα το φέρετρο. Θα κατέβετε;

TZO. Αυτόν τον ξέχασα τελείως. Τώρα θυμάμαι όμως ότι οι Βιετκόνγκ δεν πηγαίνουν ποτέ με άδεια φέρετρα.... εννοώ δηλαδή ότι από κάτω είχαν μεν τα όπλα, αλλά από πάνω είχαν πάντα ένα πτώμα.

ΛΟΥ. Αρα χρειάζομαστε ένα πτώμα.

TZO. Εγώ θα παίξω τον νεκρό κι εσύ τον νεκροθάφτη που κουβαλάει το φέρετρο. Ας ελπίσουμε ότι δε θα βάλω τα γέλια. *(Φεύγουν κι δυο. Σκοτάδι. Αλλάζει σκηνή. Εμφανίζεται μια επιγραφή: ΟΙ ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ. Η Αντονία έχει το χέρι κάτω απ' το κρεβάτι και ψάχνει ένα σάκο τρόφιμα).*

MAP. Ένα σου λέω: ή δεν έχεις καθόλου αισθήματα ή είσαι τρελή. Παναγιά μου, καθόμαστε στο δωμάτιο με ένα, ένα νεκρό μέσ' στα πόδια μας κι εσένα το μόνο πράγμα που σ' απασχολεί είναι πώς θα ξεφορτωθείς τα μακαρόνια και το ρύζι.

ANT. Αυτή είναι η τελευταία μας διαδρομή. Τι μπορούμε να κάνουμε; Αμα είναι πεθαμένος, είναι πεθαμένος πάει τέλιωσε και άμα ζει θα συνέλθει. Αυτός κάνει τώρα προσκύνημα στους ιερούς τόπους της Αγίας Ευλαλίας, με τα πόδια πάνω θα πάει να την προσκυνήσει και θα την ευχαριστήσει για την καλωσύνη της που ξαναβρήκε το φως του. Το μόνο του κουσουρι είναι ότι έμεινε έγκυος.

MAP. Γέλα, γέλα. Θα δεις που θα καταλήξουμε.

ANT. Περισσότερα απ' αυτά που μας έχουνε βρει ως τώρα, αποκλείεται. Έλα, βοήθησε με λίγο να τον κρύψουμε... μπορεί να έρθει κανένας...

MAP. Μα που να τον κρύψουμε;

ANT. Στη ντουλάπα.

MAP. Στη ντουλάπα;

ANT. Που αλλού; Δεν έχεις δει ποτέ σου τι γίνεται στα αστυνομικά έργα; Δεν πρόσεξες ότι τους πεθαμένους πάντα μες στη ντουλάπα τους βάζουν; Συνηθίζεται αυτό σ' αστυνομικά. *(Τον σηκώνουν όρθιο).*

MAP. Αφού συνηθίζεται... Παναγιά μου..., τι βαρύς που είναι... ασήκωτος. Ξέρεις κάτι; Δεν κάνουμε μια τελευταία δοκιμή;

ANT. Τι δοκιμή;

MAP. Να βάλουμε έναν καθρέφτη στο στόμα του να δούμε αν αναπνέει.

ANT. Δεν έχω καθρέφτη. Σήμερα το πρωί μου 'σπάσε. *(Μετακινούν τον καραμπινιέρο σαν να ήταν κούκλα και τον βάζουν μέσα στη ντουλάπα).*

MAP. Τώρα κατάλαβα από που μας ήρθε τόση γρουσουζιά. Τι σου 'ρθε πρωί πρωί να σπάσεις τον καθρέφτη;

ANT. Αυτό μας έλειπε τώρα, να είσαι και προληπτική. Αυτό ήταν. Περιμένε λίγο να του βάλουμε ένα κρεμαστάρι κάτω από το σακάκι του, α... να... έτσι, θα τον σηκώσουμε ψηλά και θα τον κρεμάσουμε στη ντουλάπα. Πα, πα, πα, κοίτα πως έγινε η κοιλιά του! Έχει φουσκώσει τόσο πολύ που δεν μπορούμε να κλείσουμε την πόρτα. Έλα, βοήθα με... σπρώξε... έτσι. *(Κλείνουν την πόρτα της ντουλάπας).*

MAP. Θ' ανοίξω τα παντζούρια. Έξω βρέχει. Κατακλυσμός γίνεται.

ANT. Περιμένε, θα βάλω τις μπότες μου και θα πάρω και μια ομπρέλα. *(Πηγαίνει στο διπλανό δωμάτιο. Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο Αουίτζι. Φορά το καπέλο του νεκροθάφτη).*

AOY. *(Έρευνα το δωμάτιο και λέει σιγά).* Εεε... είναι κανείς εδώ; Είναι ο καραμπινιέρος εδώ;

MAP. Ποιος είναι... Αουίτζι εσύ; Μα πως είσαι έτσι;

AOY. Μαργαρίτα μου, επιτέλους. Πως είσαι; Ασε με να σε κοιτάξω. Δεν έχεις κοιλιά πια; Και το παιδί; Που είναι το παιδί μας; Μήπως το έχασες;

MAP. Όχι, όχι ησύχασε, είναι όλα εντάξει.

AOY. Αλήθεια, είναι όλα εντάξει; Είσαι καλά; Μα πες μου τι συνέβη;

MAP. Ύστερα, ύστερα. Είναι καλύτερα να σου τα διηγηθεί όλα η Αντονία...

AOY. Μα γιατί η Αντονία;

NEK. *(Απ' έξω).* Ε... εσείς ξέρετε πόσο ζυγίζει αυτό το φέρετρο; Έχουμε πολύ ακόμη;

AOY. Όχι, φτάσαμε, ελάτε μέσα. *(Εκείνη τη στιγμή ανοίγει η πόρτα της ντουλάπας και διακρίνεται ο καραμπινιέρος που κρέμεται. Η Μαργαρίτα κλείνει βιαστικά την πόρτα).* Αντε Τζοβάνι, βγες απ' το φέρετρο. Πρέπει να το σηκώσουμε όρθιο, αλλιώς δε θα χωρέσει απ' την πόρτα. *(Η Μαργαρίτα τρέχει στο διπλανό δωμάτιο).*

TZO. *(Απ' έξω).* Τι κρίμα, κι άρχισα να αισθάνομαι τόσο όμορφα εκεί μέσα. Με πήρε σχεδόν ο ύπνος. Δε μου ξανάτυχε τέτοιο πράμα. *(Ο Τζοβάνι κι ο νεκροθάφτης μπαίνουν μέσα κουβαλώντας ένα μεγάλο φέρετρο).* Ονειρευόμουν ότι ο καραμπινιέρος πέθανε και ότι η Αντονία τον φούσκωσε μ' οξυγόνο. Η κοιλιά του όλο και μεγάλωνε, ώσπου έγινε χοντρός σα μπαλόνι και πέταξε ψηλά. *(Ξανανοίγει η πόρτα της ντουλάπας και φαίνεται πάλι ο καραμπινιέρος. Ο Τζοβάνι έχει γυρισμένη την πλάτη του στη ντουλάπα, κουβαλάει μαζί με το νεκροθάφτη το φέρετρο και πλησιάζει στη ντουλάπα με την πλάτη γυρισμένη. Με την πλάτη του κλείνει πάλι την πόρτα της ντουλάπας).* Μα τι όνειρο, τελοσπάντων ήταν αυτό; Τόσο ζωντανό!

MAP. *(Φωνάζει δυνατά απ' το διπλανό δωμάτιο).* Αντονία, Αντονία... Βιάσου. Έλα γρήγορα.

ANT. Τι έγινε πάλι; Δεν μπορεί κανείς σ' αυτό το σπίτι ούτε να κατουρήσει με την ησυχία του;

TZO. Και οι δυο τους είναι εδώ.

AOY. Ναι, όλα είναι μια χαρά. Και οι δυο τους είναι πολύ καλά. Ευτυχώς.

TZO. Τόσο το καλύτερο. Έλα, βοήθησε με να πάρουμε το καπάκι. *(Στο νεκροθάφτη).* Φχαριστούμε πάρα πολύ κύριε νεκροθάφτη. Μήπως θέλετε να πιείτε κάτι; Ξέρω εγώ, ένα ποτήρι κρασί... ένα καφεδάκι;

NEK. Όχι ευχαριστώ. Είμαι πολύ βιαστικός. Βλέπετε, οι δουλειές μας τώρα τελευταία πάνε πολύ καλά. Γεια σας και ζωή σε λόγου σας.

TZO. Και τώρα τι λέμε στις γυναίκες μας; Αυτή τη φορά δε μας σώζουν ούτε οι Βιετκόνγκ ούτε τίποτα. Μήπως κατέβασε τίποτα η κούτρα σου;

ΛΟΥ. Πρόσεξε τι θα κάνουμε. Θα τις κλειδώσουμε για δυο λεφτά και θα τα τακτοποιήσουμε όλα. Τα τρόφιμα θα τα βάλουμε κάτω απ' το κρεβάτι και το φέρετρο θα το βάλουμε όρθιο μέσα στη ντουλάπα.

TZO. Ναι, κλείδωσε την πόρτα τώρα αμέσως. *(Ο Λονίτζι γυρνά το κλειδί στην κλειδαριά και μαζί με τον Τζοβάνι βγάζουν βιαστικά τα σακιά μέσα από το φέρετρο και τα χώνουν κάτω από το κρεβάτι).*

MAP. *(Μιλάει απ' το διπλανό δωμάτιο).* Θα έρθεις επιτέλους βρε Αντονία; Θέλω να σου πω κάτι.

ΑΝΤ. *(Είναι ακόμη στην τουαλέτα).* Έρχομαι, μισό λεπτό να ντυθώ, αλλιώς θα πέσουν όλα κάτω.

TZO. Αυτό ήταν, τα σακιά τα βολέψαμε. Βοήθα με μόνο να τα σπρώξουμε ακόμη λίγο προς τα πίσω.

ΛΟΥ. Μωρέ μπράβο. Εμείς σπρώχνουμε απ' εδώ κι αυτά βγαίνουν απ' την άλλη. *(Σκύβει και κοιτάζει κάτω απ' το κρεβάτι).* Μα τι γίνεται εδώ Τζοβάνι; Όταν τα κουβαλούσαμε δε μου φάνηκαν τόσα πολλά. Αυτά θα πρέπει να γέννησαν.

TZO. Φυσικά. Είναι οφθαλμαπάτη. Αμα κοιτάς με το κεφάλι προς τα κάτω... Όταν κάνεις γιόγκα αυτό παθαίνεις. Βοήθα με καλύτερα να σπρώσουμε το φέρετρο... Περιμένε, αν βγάλουμε το καπάκι τότε θα ταιριάσει καλύτερα στη ντουλάπα.
(Σηκώνει το φέρετρο όρθιο και το σπρώχνει μες στη ντουλάπα. Έτσι όπως στέκονται κι οι δυο πίσω από το φέρετρο και ανοίγουν την πόρτα της ντουλάπας κρυφά,

δε βλέπουν τον καραμπινιέρο που είναι εκεί και προσπαθούν να το βάλουν μέσα).

ΛΟΥ. Τι είναι αυτό το πράγμα, αυτό με τη γιόγκα;

TZO. Οι Ινδοί το κάνουν αυτό, οι καημένοι όταν δεν έχουν να φάνε τίποτα. Κάθονται για κάμποση ώρα με το κεφάλι κάτω... και με τον τρόπο αυτό νομίζουν ότι αποχτούν όλα όσα χρειάζονται... να φάνε, να πιουν, ό,τι τραβάει η καρδούλα τους. Και τότε τρώνε, τρώνε τον αγλέορα. Αυτό το μάθαν απ' τον Χένρυ Κίσιανγκερ.

ΛΟΥ. Και μ' αυτό φεύγει η πείνα;

TZO. Όχι ανόητε, μένει. Είναι δυνατόν; Έλα, ακόμη λίγο και τελειώσαμε, σπρώξε. *(Με πολύ κόπο έχουν βάλει το φέρετρο μέσα στη ντουλάπα).*

ΛΟΥ. Τι, ακούονται στη φαντασία τους;

TZO. Εεε... *(προσπαθεί να κλείσει εντελώς την πόρτα της ντουλάπας).*

ΛΟΥ. Έχεις δίκιο τελικά, δεν πρέπει να στέκεται κανείς πολλή ώρα με το κεφάλι προς τα κάτω. Πριν λίγο είχα κι εγώ μια φαντασίωση.

TZO. Κι άλλη;

ΛΟΥ. Ναι, μου φάνηκε πως είδα τον καραμπινιέρο... μες στη ντουλάπα.

TZO. Τον καραμπινιέρο; *(Ανοίγει με δύναμη τη ντουλάπα).* Δόξα το θεό, ήταν ιδέα μου. Αλλίμονό σου αν σταθείς ξανά με το κεφάλι προς τα κάτω. Ασε καλύτερα αυτές τις απιδίες για τους Ινδούς. Δεν κλείνει η παναθεματισμένη... *(Προσπαθεί μ' όλη τη δύναμη του να κλείσει την ντουλάπα).*

MAP. *(Απ' το διπλανό δωμάτιο).* Φτάνει πια Αντονία. Θα περιμένω έξω και θα το μετανοιώσεις. *(Ο Λονίτζι ανοίγει την πόρτα και μπαίνει η Μαργαρίτα).* Ευχαριστώ, πολύ ευγενικό. Γεια σου Τζοβάνι.

TZO. *(Ξεροβήχει).* Ο άντρας σου μου είπε ότι πήγαν όλα καλά.

Ήρθε το παιδί στον κόσμο;
 ANT. (*Έρχεται βιαστικά*). Τώρα πες μου τι ήθελες να μου πεις τόσο βιαστικά; (*Σταματάει απότομα*). Α, εσείς, γυρίσατε επιτέλους;
 TZO. Αντονία, η κοιλιά σου; Το μεταμοσχεύσατε;
 ANT. Ε, λιγάκι.
 TZO. Τι πάει να πει λιγάκι; Ρωτάω, το μεταμοσχεύσατε ή όχι;
 ANT. Ναι, αλλά δεν άξιζε τον κόπο.
 TZO. Τό 'ξέρα, τό 'ξέρα εγώ... Τι σου 'λεγα... αυτή η παλαβή... αυτή χρειάζεται ένα τρελοκομείο μόνο για τον εαυτό της.
 (*Προχωράει απειλητικά προς το μέρος της, ταυτόχρονα ανοίγει η πόρτα της ντουλάπας. Η Αντονία τρέχει και την κλείνει*). Έκαναν καισαρική τομή;
 ANT. Μόνο μια τόση δα μικρή.
 TZO. Πόσο μικρή;
 ANT. Ε, να, τόσο όση χρειαζόταν.
 AOY. Και σε σένα έκαναν καισαρική τομή;
 MAP. Ναι, δηλαδή δε ξέρω. Τι λες εσύ Αντονία;
 AOY. Γιατί ρωτάς την Αντονία, εσύ δεν ξέρεις;
 ANT. Η καημένη δεν το ξέρει. Την κοιμήσαν. Πώς μπορεί να το ξέρει αφού ήταν ναρκωμένη;
 TZO. Και συ που το ξέρεις; Εσένα σε εγχείρισαν χωρίς νάρκωση;
 ANT. Φτάνει πια, τι σημαίνει τελοσπάντων αυτή η ανάκριση τρίτου βαθμού;
 (*Κατά τη διάρκεια αυτής της αντιδικίας τρέχουν από δω κι από κει. Ο Τζοβάνι και η Αντονία από την ντουλάπα ο ένας προς τον άλλον. Σ' αυτή τη στιγμή ανοίγει μόνη της η πόρτα της ντουλάπας και ο άλλος τρέχει να την κλείσει. Σε μια συγκεκριμένη στιγμή αρχίζουν να ανοιγοκλείνουνε η πόρτα του μπουφέ, η εξώπορτα και η πόρτα του δωματίου. Αυτό που ακολουθεί είναι μια φο-*

βερή αναστάτωση).

Βάρβαρε, αντί να μας ρωτήσεις τι κάνουμε, πως είμαστε στην υγεία μας, αντί να χαρείς που δεν πεθάναμε στην εγχείρηση και ζούμε ακόμα, εμείς που σηκωθήκαμε αμέσως μετά την εγχείρηση, φύγαμε απ' το νοσοκομείο παρά τη θέληση των γιατρών, που ήθελαν να μας κρατήσουν κι άλλο, μόνο και μόνο για να μη στενοχωριέστε εσείς. Τι θα έκανες εσύ στη θέση μου, ε; Παραλίγο η Μαργαρίτα θα έχανε το παιδί της... εγώ μπορούσα να το σώσω... αν δεν το έκανα πού βλέπεις εσύ την αλληλεγγύη; Εσύ δεν είσαι αυτός που λέει πάντοτε ότι πρέπει να βοηθάμε ο ένας τον άλλον; Ότι ένας κομμουνιστής είναι πάνω απ' όλα άνθρωπος;
 TZO. Ναι, ναι, δίκιο έχεις, με συγχωρείς. Ίσως να έκανες σωστά... όχι, σίγουρα.
 AOY. Σ' ευχαριστώ Αντονία γι' αυτό που έκανες για μας. Είσαι πραγματικά μια εξαιρετική γυναίκα.
 TOZ. Ναι, ναι, είναι άφταστη.
 AOY. Έλα, πες της το κι εσύ άλλη μια φορά... εμπρός.
 MAP. Ναι, Αντονία, είσαι πράγματι μια τόσο υπέροχη γυναίκα.
 ANT. Φτάνει πια, φτάνει. Σταματήστε, αλλιώς θα βάλω τα κλάματα.
 TZO. Έλα δω, κάθισε, δεν πρέπει να μένεις όρθια. (*Την οδηγεί στο κρεβάτι και τη βάζει να κάτσει*). Με την καισαρική τομή που έκανες ίσως θα έπρεπε καλύτερα να μείνεις στο νοσοκομείο.
 ANT. Άφησε με, είμαι μια χαρά. Ούτε που το κατάλαβα.
 TZO. Ναι, στο πρόσωπο φαίνεσαι μια χαρά. Ω, τι υπέροχη κοιλιά. (*Χαϊδεύει την κοιλιά της*). Ρε... συ; τι γίνεται, ονειρεύομαι ή κουνιέται κιόλας;
 AOY. Κουνιέται; Συγγνώμη Αντονία, μπορώ να το πιάσω λίγο κι εγώ;

MAP. Δε θα πιάσεις απολύτως τίποτα.
ΑΟΥ. Μα γιατί, το παιδί είναι δικό μου.
ΤΖΟ. Πραγματικά, τώρα είμαστε συγγενείς.
MAP. Εμένα δε με σκέφτεστε καθόλου πια. Ε... δεν αξίζω πα τίποτα; Όλο αντονία, Αντονία...
ΑΝΤ. Μάλιστα. Πέστε και σ' αυτή κανένα καλό λόγο. Νοιαστείτε λίγο και γι' αυτή. Έτσι κι αλλιώς υπάρχει ανάγκη να πάω κάπου. *(Σηκώνεται και πηγαίνει γρήγορα στην εξώπορτα)*.
ΤΖΟ. *(Της κλείνει το δρόμο)*. Για που τό 'βαλες, τρελάθηρες; Δε θα κάνεις ούτε βήμα. Θα πας γρήγορα στο κρεβάτι σου. Μάλλον όχι, θα φέρουμε το κρεβάτι εδώ. *(Προσπαθεί να σπρώξει το κρεβάτι)*.
ΑΟΥ. Τι κάνεις, σου 'στρίψε; *(Ορμάνε όλοι στο κρεβάτι και το κρατάνε)*.
ΤΖΟ. Καλά, καλά, δίκιο έχετε. *(Οδηγεί την Αντονία πίσω στο κρεβάτι. Αυτή αντιστέκεται)*.
ΑΝΤ. Τι είναι αυτό το καπάκι;
ΤΖΟ. Ποιο αυτό;
ΑΝΤ. Να, αυτό. *(Δείχνει το καπάκι του φέρετρου)*.
ΤΖΟ. Αυτό; Δεν είναι καπάκι, είναι κούνια. Την αγόρασε ο Λουίτζι μόλις έμαθε ότι περιμένει παιδί. Νάνι... νάνι... το μωρό... Είναι καινούργιο μοντέλο. Να, κοίτα πώς λειτουργεί. Μπορεί κανείς να τη δέσει με το σκοινί στο ταβάνι και να την κουνάει.
ΑΝΤ. Γιατί είναι τόσο μεγάλη;
ΤΖΟ. Ε, παιδί είναι, θα μεγαλώσει. Και εκτός αυτού, το βρήκε και σε τιμή ευκαιρίας.
(Η Αντονία ξαπλώνει στο κρεβάτι, αλλά δείχνει να μην έχει πεισθεί. Απ' την πόρτα μπαίνει ένας γέρος. Το ρόλο παίζει ο ίδιος ηθοποιός που έπαιζε το ρόλο τον αστυνόμου, του καραμπινιέρου και τον νεκροθάφτη).
ΓΕΡ. Μπορώ να μπω ή μήπως σας ενοχλώ;

ΤΖΟ. Α, ο μπαμπάς. Τι όμορφα! Έλα μέσα.
ΑΝΤ. Γεια σου πατέρα.
ΤΖΟ. Γνωρίζεις τους φίλους μου. Από δω ο πατέρας μου.
ΓΕΡ. Χαίρω πολύ.
ΑΟΥ. Αει στο διάβολο. Πάλι αυτός;
ΤΖΟ. Ναι, ναι ξέρω, ο γέρος μου είναι λίγο παλαβός.
ΓΕΡ. Δεν είμαι καθόλου παλαβός. *(Στη Μαργαρίτα)*. Τι κάνεις μικρή μου Αντονία; Στις ομορφιές σου είσαι παιδί μου. Ξανάνιωσες.
ΤΖΟ. Αυτή δεν είναι η Αντονία μπαμπά. Η Αντονία είναι από κει.
ΓΕΡ. Αχ, αλήθεια;
ΑΝΤ. Ναι μπαμπά, εδώ είμαι.
ΓΕΡ. Γιατί είσαι στο κρεβάτι; Αρρωστη είσαι;
ΤΖΟ. Περιμένει παιδί.
ΓΕΡ. Και που πήγε; Μη στενοχωριέσαι καθόλου. Σίγουρα θα γυρίσει. *(Κοιτάει το Λονίτζι σα να τον βλέπει για πρώτη φορά)*. Νάτο, ήρθε κιόλας. Τι σου λέω. Για κοιτάξτε. Πώς μεγάλωσε παιδί μου έτσι; Σωστός άντρας έγινες. Γιατί άφησες τη μαμά σου να περιμένει;
ΤΖΟ. Αυτός είναι ο φίλος μου πατέρα.
ΓΕΡ. Μπράβο. Με τα παιδιά του πρέπει να είναι κανείς πάντα φίλος. Όλοι οι άνθρωποι θα έπρεπε να είναι καλοί φίλοι. Τώρα θυμήθηκα και για ποιο λόγο ήρθα. Θέλουν να σας πετάξουν έξω κάτι φίλοι.
ΤΖΟ. Ποιοι;
ΓΕΡ. Ο ιδιοκτήτης. Κατά λάθος έστειλαν σε μένα τη διαταγή εξώσεως. Γράφουν ότι έχετε τέσσερις μήνες να πληρώσετε το ενοίκιο.
ΤΖΟ. Αδύνατον. Λάθος, για δώστε να δω. Η Αντονία πλήρωνε πάντα τα ενοίκια. Έτσι δεν είναι;
ΑΝΤ. Φυσικά.
ΓΕΡ. Αδειάζουν σχεδόν όλα τα σπίτια, γιατί εδώ και μήνες δεν

έχει πληρώσει κανένας ενοίκιο. Και αυτοί που πληρώνουν, πληρώνουν μόνο το μισό.

TZO. Ποιος τό 'πε αυτό;

ΓΕΡ. Ο δικαστικός που κάνει τις εξώσεις. Καλός φίλος.
(*Από το δρόμο ακούγονται φωνές και τότε τότε κάποιες δυνατές διαταγές*).

ΛΟΥ. (Κοιτάζει έξω από το παράθυρο). Κοίτα έξω. Πω, πω, αστυνομία.

TZO. Πράγματι... τα γουρούνια... σα να βρισκόμαστε σε πόλεμο... Κοίτα όλα αυτά τα φορητά.

ΓΕΡ. Είναι για να μεταφέρουν τα έπιπλα και το νοικυριό. Όλα τζάμπα. (*Οι φωνές όλο και δυναμώνουν. Ακούγονται που και που γυναικείες φωνές και παιδιά που κλαίνε και καινούργιες διαταγές. Ακούγεται η φωνή ενός αστυνομικού μες στο σπίτι*).

ΦΩΝ. Εμπρός, κουνηθείτε. Όλοι στο δρόμο. Πάρτε δρόμο.

TZO. Ε... Το γράμμα απευθύνεται πραγματικά σε μας. Προς Θεού, Αντονία, τι σημαίνει αυτό; Μίλα.

ΑΝΤ. Μη φωνάζεις έτσι. Θα ξυπνήσεις το παιδί.

TZO. Καλά, καλά, μιλάω σιγά. Εδώ λέει ότι δεν πληρώσαμε για τέσσερις μήνες ενοίκιο. Αντονία, σε ρωτώ. Μπορείς να μου πεις τι σημαίνει αυτό;

ΑΝΤ. Καλά, καλά. Ναι, είναι αλήθεια. Δεν πληρώσαμε ούτε ρεύμα ούτε γκάζι. Μας τό 'χουν κόψει ήδη.

TZO. Μας έκοψαν το ρεύμα και το γκάζι; Καλά, γιατί δεν τα πλήρωσες;

ΑΝΤ. Επειδή με τα λεφτά που βγάζουμε πρέπει ν' αγοράσουμε φαγητό. Και ίσα-ίσα μόλις που φτάνουν για να ψευτοζούμε.

ΜΑΡ. Αουίτζι, πρέπει να σου πω κάτι. Ούτε κι εγώ πλήρωσα το νοίκι.

ΛΟΥ. Θαυμάσια.

ΑΝΤ. Κοίτα, όλη η γειονιά. Την έχουμε άσχημα.

TZO. Απίστευτο. Για όνομα του Θεού, γιατί δεν μου είπες ποτέ ότι δε σου φτάνουν τα λεφτά;

ΑΝΤ. Γιατί δεν είχες άλλα. Τι θα έκανες; Μήπως θα πήγαινες να κλέψεις;

TZO. Όχι, αυτό σίγουρα όχι... θέλω να πω...

ΑΝΤ. Θα άρχιζες τα αιώνια παράπονα, να με κατηγοράς ότι δεν μπορώ να κρατήσω νοικοκυριό και τον εαυτό σου που με παντρεύτηκες. (*Αναστενάζει*).

ΛΟΥ. Εσύ; Πλήρωσες τουλάχιστον το ρεύμα και το γκάζι;

ΜΑΡ. Ναι, και το ρεύμα και το γκάζι.

ΛΟΥ. Κάτι είναι κι αυτό.

TZO. Έλα, έλα σταμάτα να κλαις, κάνει κακό στο μωρό.

ΓΕΡ. Βέβαια, βέβαια, όλα θα τακτοποιηθούν. Τώρα θυμάμαι ότι ήρθα να σας φέρω κάτι να φάτε. Περιμένετε, έξω το έχω. (*Πηγαίνει στην πόρτα του διαμερίσματος και επιστρέφει αμέσως μ' ένα μεγάλο σάκο*). Μερικές φορές είμαι λιγάκι ξεχασιάρης. (*Αδειάζει τον σάκο πάνω στο τραπέζι*). Τα βρήκα πριν από λίγο στην αποθήκη μου. Σίγουρα είναι δικά σας.

ΛΟΥ. Τι είναι αυτά; Βούτυρο... αλεύρι... ντοματοπολτός.

ΑΝΤ. Εγώ δεν ξέρω τίποτα.

TZO. Λάθος κάνεις μπαμπά, αυτά δεν είναι δικά μας.

ΓΕΡ. Κι όμως, δικά σας είναι. Το είδα με τα μάτια μου ότι η Αντονία σήμερα το πρωί ήταν στην αποθήκη μου.

ΑΝΤ. Εντάξει, είναι πράγματα τα οποία αγόρασα χθες στη μισή τιμή.

TZO. Μήπως στο σούπερ-μάρκετ;

ΑΝΤ. Ναι, αλλά πλήρωσα μόνο τα μισά. Τα υπόλοιπα τα πήρα μαζί μου έτσι.

TZO. Έτσι μαζί σου; Δηλαδή τά 'κλεψες;

ΑΝΤ. Ναι.

ΛΟΥ. Κι εσύ;

ΜΑΡ. Ναι, κι εγώ.

ANT. Όχι, δεν είναι αλήθεια. Λέει ψέματα. Αυτή δεν ανακατέυθηγε καθόλου.
(Δυο αστυνομικοί μπαίνουν μέσα).

ΑΣΤ. Επιτρέπεται; Είστε η οικογένεια Μπάρντι; Έχω διαταγή εξώσεώς σας. Σας δίνω μισή ώρα διορία να τα μαζέψετε, θα σας βοηθήσουμε να τα βγάλετε έξω. *(Οι αστυνομικοί φεύγουν).*

TZO. Φρίκη! Θα τρελαθώ!

ΑΟΥ. Ησύχασε Τζοβάνι. Μη φοβάσαι για τα κλεμμένα πράγματα, μπορούμε όλοι να τα κουβαλήσουμε.

TZO. Δεν πρόκειται γι' αυτό... Βρισκόμαστε σχεδόν στο δρόμο... δεν καταλαβαίνεις; Αυτή η γρουσουζιά... το άτιμο το πλάσμα...

ANT. Βέβαια, δίκιο έχεις. Πες το. Αυτή η πουτάνα που σε ατίμασε, που κύλησε στο βούρκο το φτωχό αλλά τίμιο όνομά σου, που δε σέβεται τα άγια πατρικά σου αισθήματα. Τώρα μπορείς να το μάθεις; και το παιδί ήταν ψεύτικο... κι αυτό ήταν ένα ψέμα..., να, εδώ τι έχω στην κοιλιά μου, ρύζι, μακαρόνια, ζάχαρη, όλο τρόφιμα, όλα κλεμμένα. *(Βγάζει όλα τα τρόφιμα θυμωμένη από την κοιλιά της).*

ΑΟΥ. Και τι θα γίνει με το παιδί; Με τη μεταμόσχευση, Μαργαρίτα;

TZO. Όχι, όχι αυτό πια παράγινε. Θα τη σκοτώσω, θα τη δολοφονήσω.

ΓΕΡ. Λοιπόν παιδιά, μου φαίνεται ότι τα κανόνισα όλα. Καλή τύχη, σας χαιρετώ και πάντα να λέτε: «Ψηλά το κεφάλι». *(Φεύγει. Έξω δυναμώνει η φασαρία και οι φωνές. Γυναίκες, άντρες φωνάζουν, δίνουν διαταγές και οι σειρήνες συναγερμού ουρλιάζουν).*

TZO. Ψεύτρα, άτιμη! Τόλμησες να με ξεγελάσεις με το παιδί. *(Ο Λουίτζι τον κρατάει γερά). Ασε με...*

ANT. Δίκιο έχει. Αστονε να με σκοτώσει. Τη βαρέθηκα αυτή τη σκοποζωή. Κι εκείνο που βαρέθηκα περισσότερο απ'

όλα είναι οι βλακειές που αραδιάζεις για την τιμή, την υπερηφάνεια, την αξιοπρέπεια, την αυτοσυγκράτηση της εργατικής τάξης. Να πώς μας κατάντησαν όλοι αυτοί, βρε ψευτοκομμουνιστάρá, που δεν τολμάς να δεις την αλήθεια μπροστά στα μάτια σου...

TZO. Σταμάτα, φτάνει και βλέπω πολύ καλά πως πάνε τα πράματα. Το καταλαβαίνω ότι η πολιτική που κάνει το κόμμα μου, όλο και πάει προς τα δεξιά. Όλες αυτές οι σχέσεις με την κυβέρνηση μόνο και μόνο για να πάρουν μέρος σ' αυτήν είναι. Όποιος θέλει τζάμπα πουτάνα, κολά και τζάμπα σύφιλη. Ο θυμός και τα νεύρα που είχα δεν ήταν για σένα, αλλά για τον ίδιο μου τον εαυτό που αισθάνεται εξαπατημένος και προδομένος. Το κόμμα μου δεν είναι εδώ, τώρα, αυτή τη στιγμή που το χρειάζομαι. Μαζί μας, κάτω στο δρόμο. Και αύριο θα γράφουνε στην εφημερίδα του κόμματος ότι είμαστε μια χούφτα προβοκάτορες και τέτοια.

ANT. Τζοβάνι, εσύ μιλάς έτσι;

ΑΟΥ. Αφησες να σε παρασύρουν αυτοί οι προβοκάτορες. Πάντα ήσουν αφελής.

TZO. Όχι, αυτή ήταν πάντα η γνώμη μου. Όμως τώρα το μαχαίρι έφτασε στο λαϊμό. Κι εγώ έχω κλέψει, μαζί με τον Λουίτζι. Κοιτάξτε εδώ πόσα σακιά ζάχαρη και αλεύρι έχουμε κλέψει.

ANT. Τα βούτηξες;

ΑΟΥ. Ναι. αλλά μόνον όταν του είπα ότι από αύριο θά 'χουμε μειωμένο ωράριο.

TZO. Όχι, αυτό ήταν μόνο η τελευταία σταγόνα στο ποτήρι για να ξεχειλίσει. Πω, πω, τι πολλά πράγματα! Θησαυρός. Νομίζω ότι τώρα έχω τα αποτελέσματα της γιόγκας, έστω κι αν στέκομαι όρθιος. Κι ακόμη θα πρέπει να ξέρεις ότι αυτό εδώ δεν είναι κούνια, αλλά είναι κάπια από οέοετοο. Δική μου ιδέα ήταν να κρύψουμε τα

τρόφιμα. *(Πάει στη ντουλάπα).*

ANT. Μη, σταμάτα.

TZO. Κάνω αυτό που πρέπει να κάνω. Πρέπει να τα μάθει όλα... *(Τραβάνε το φέρετρο μέσα από τη ντουλάπα και βλέπουν τον караμπινιέρο που συνέρχεται και ανοίγει τα μάτια του).*

TZO. ΛΟΥ. Ο караμπινιέρος!

K AP. Βλέπω. Μπορώ να δω. *(Βγαίνει απ' τη ντουλάπα τρεκλίζοντας).* Η Αγία Ευλαλία, μεγάλη η χάρη της, με συγχώρησε. Η κοιλιά μου... είμαι έγκυος! Ω, Αγία Ευλαλία, ευλογημένη νά 'σαι... Σ' ευχαριστώ και γι' αυτό. Είμαι μάνα, μητέρα, μαμά. Σ' ευχαριστώ Αγία Ευλαλία, σ' ευχαριστώ. *(Φεύγει).*

TZO. Τι μέρα ήταν κι αυτή βρε παιδιά σήμερα... Έγκυος χωροφύλακας. Τώρα κατάλαβα γιατί το νά 'σαι αστυνομικός είναι τόσο ενδιαφέρον επάγγελμα. *(Στέκεται στο παράθυρο).* Ελάτε γρήγορα, κοιτάξτε. Οι γυναίκες ξεφορτώνουν πάλι τα πράγματα τους από τα φορηγά. Η αστυνομία πυροβολεί.

ΛΟΥ. Ναι, αλλά κοίτα τα παιδιά πάνω από τη στέγη που τους πετάνε κεραμίδια και πέτρες.

ANT. Εδώ να δεις. Κοίτα μια γυναίκα με όπλο απ' το παράθυρο, απέναντι. Πυροβολεί.

TZO. Η αστυνομία βαραίει στο ψαχνό κι πάνω απ' τα κεφάλια. Να, τραυματίστηκε ένας.

MAP. Τό 'βαλαν σκοπό να καθαρίσουν τον κοσμάκη, τα καθάρματα...

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ. Φονιάδες, γουρούνια, μπάτσοι!

TZO. Γρήγορα, γρήγορα. Να τους ρίξουμε το φέρετρο στα κεφάλια τους.

ANT. Υποχωρούν, οι μπάτσοι υποχωρούν.

MAP. Τα παράτησαν όλα, και τα φορηγά και όλα τ' άλλα.

ANT. Κι οι γυναίκες συνεχίζουν να ξεφορτώνουν τα πράγμα-

τά τους.

TZO. Έτσι, αυτό είναι το σωστό. Έτσι πρέπει να γίνεται. Αυτά τα γουρούνια μας περνιούνται τάχα για «παιδιά του λαού». Αυτοί οι φονιάδες...

ΛΟΥ. Το κατάλαβες τώρα επιτέλους;

TZO. Και βέβαια το κατάλαβα. Σήμερα κατάλαβα πραγματικά ότι πρέπει ν' αλλάξουμε τακτική. Να κρατάμε ανοιχτά τα μάτια μας και να παίρνουμε αυτό που μας ανήκει. Αυτός είναι ο νέος τρόπος που πρέπει ν' αγωνιζόμαστε. Αυτό είναι που τους καίει.

ANT. Ακριβώς. Όπως τό 'παν οι εργάτες χθες απ' το σουπερ-μάρκετ. Αυτός είναι ένας καινούργιος τρόπος απεργίας σύμφωνα με τον οποίο τα αφεντικά χάνουν και πληρώνουν.

ΛΟΥ. Έτσι είναι το σωστό. Δεν πρέπει ποτέ στ' αφεντικά να φέρνεσαι με το γάντι.

TZO. Σ' έναν καπιταλιστή δεν πρέπει ποτέ να λες: «αχ, σας παρακαλώ, θα μπορούσατε λιγάκι να μου κάνετε λίγο χώρο ν' αναπνεύσω κι εγώ; θα μπορούσατε να είστε λίγο πιο καλός, με λίγη περισσότερη κατανόηση; Ας συμφωνήσουμε...» Όχι. Ο μόνος τρόπος για να μιλήσεις μαζί τους είναι να τους στριμώξεις στον καμπινέ, να τους χώσεις το κεφάλι μέσα στη λεκάνη και να τραβήξεις το καζανάκι. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να φτιάξουμε έναν καλύτερο κόσμο, ίσως με λιγότερο φανταχτερές βιτρίνες, ίσως με λιγότερες λεωφόρους, αλλά με λιγότερες λιμουζίνες, με λιγότερους απατεώνες. Τους πραγματικούς απατεώνες, αυτούς τους μισάνθρωπους με τις χοντρές κοιλιές. Κι έτσι θα είχαμε δικαιοσύνη. Έτσι, εμείς που βγάζουμε πάντα το φίδι απ' την τρύπα για τους άλλους, θα μπορούμε επιτέλους να σκεφτούμε και τον εαυτό μας. Να κτίζουμε σπίτια που να ανήκουν σε μας... να ζούμε μια ζωή που θά 'ναι ολότελα δική μας. Να ζούμε

σαν ολοκληρωμένοι άνθρωποι τέλος πάντων. Να ζούμε σ' έναν κόσμο όπου η επιθυμία σου να γελάσεις, ξεσπάει από μέσα σου σα γιορτή, η επιθυμία να παίξεις και να γιορτάσεις... κι επιτέλους να κάνεις μια δουλειά που να σ' ευχαριστεί... σαν κανονικοί άνθρωποι κι όχι σαν ζώα που ζουν και υπάρχουν χωρίς χαρά και φαντασία. *(Πρώτα σιγά και μετά όλο και πιο δυνατά λένε κι άλλοι τα λόγια του Τζοβάνι).*

ΤΖΟ. Ένας κόσμος όπου μπορεί κανείς να δει ξανά ότι υπάρχει ακόμη ένας ουρανός... τα λουλούδια που ανθίζουν... ότι ακόμα υπάρχει άνοιξη... και τα κορίτσια που γελούν και τραγουδούν.

(Προχωρούν στο μπροστινό μέρος της σκηνής).

Και όταν μια μέρα πεθάνεις, δε θα πεθάνεις σα γέρος, πεταμένος σα σπιμένη λεμονόκουπα, αλλά σαν άνθρωπος που έζησε ελεύθερος κι ευχαριστημένος μαζί με τους άλλους ανθρώπους..

(Σιγά σιγά σβήνει το φως ενώ λέγονται οι τελευταίες λέξεις).

ΤΕΛΟΣ